

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED 2009

Bestemmingsplan Buitengebied 2009

Code 03-70-03 / 22-09-09

GEMEENTE VLAGTWEDDE 03-70-03 / 22-09-09
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED 2009

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	blz
1. INLEIDING	1
1. 1. Inleiding	1
1. 2. Nota van Uitgangspunten	1
1. 3. Plangebied	1
1. 4. Analoog en digitaal bestemmingsplan	3
1. 5. Leeswijzer	3
2. STATUS EN REIKWIJDTE BESTEMMINGSPLAN	4
2. 1. Kader	4
2. 2. Systematiek/ benaderingswijze	5
3. HUIDIGE SITUATIE EN POSITIEBEPALING	6
3. 1. Landschap en cultuurhistorie	6
3. 2. Natuur	13
3. 3. Landbouw	15
3. 4. Recreatie en toerisme	20
3. 5. Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid	20
3. 6. Infrastructuur en nutsvoorzieningen	21
4. BELEIDSKADER	23
4. 1. Europees beleid	23
4. 2. Rijksbeleid	25
4. 3. Provinciaal en regionaal beleid	26
4. 4. Gemeentelijk beleid	37
4. 5. Conclusies beleidskader	40
5. PLANUITGANGSPUNTEN	41
5. 1. Algemene uitgangspunten	41
5. 2. Gebiedsindeling	43
5. 3. Beleid gebiedsfuncties	44
5. 4. Beleid toegevoegde functies	54
6. OMGEVINGSASPECTEN	57
6. 1. Milieu	57
6. 2. Water	67
6. 3. Ecologie	70
6. 4. Archeologie	72
6. 5. Planmer / Strategische milieubeoordeling	72

7. JURIDISCHE TOELICHTING	75
7. 1. Het juridisch systeem	75
7. 2. Algemene begrippen	75
7. 3. Toelichting op de regels	76
7. 4. Toelichting op de bestemmingen	78
8. UITVOERBAARHEID	90
8. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	90
8. 2. Economische uitvoerbaarheid	90

BIJLAGEN

<u>Bijlage 1</u>	Schaalvergrotingsmogelijkheden landbouw
<u>Bijlage 2</u>	Projectkaart TRIP - Westerwolde
<u>Bijlage 3</u>	Deelgebieden Welstandsnota
<u>Bijlage 4</u>	Typering karakteristieke boerderijen
<u>Bijlage 5</u>	Aanwijzigingsbesluit beschermde dorpsgezichten
<u>Bijlage 6</u>	Aanwijzingsbesluit Lieftinghsbroek
<u>Bijlage 7</u>	Akoestisch onderzoek invullocaties
<u>Bijlage 8</u>	Zelfredzaamheid en rampenbestrijding
<u>Bijlage 9</u>	Lijst historisch bodembestand
<u>Bijlage 10</u>	Kwetsbare gebieden

1. INLEIDING

1. 1. Inleiding

Voor u ligt het bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Vlagtwedde. Het plan voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch-juridische regeling voor het landelijk gebied. Met dit plan wordt het geldende bestemmingsplan Buitengebied herzien. Dit plan dateert uit 1986 en heeft haar actualiteit zowel beleidsmatig als juridisch grotendeels verloren. De toepasbaarheid van het plan levert in de dagelijkse praktijk steeds meer problemen op. Nieuwe gewenste ontwikkelingen zijn vaak niet inpasbaar in het plan waardoor er een groot aantal ontheffingsprocedures op basis van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke ordening (WRO) moet worden gevoerd. Met de herziening van het bestemmingsplan beschikt de gemeente weer over een actueel en samenhangend beleidskader voor het buitengebied.

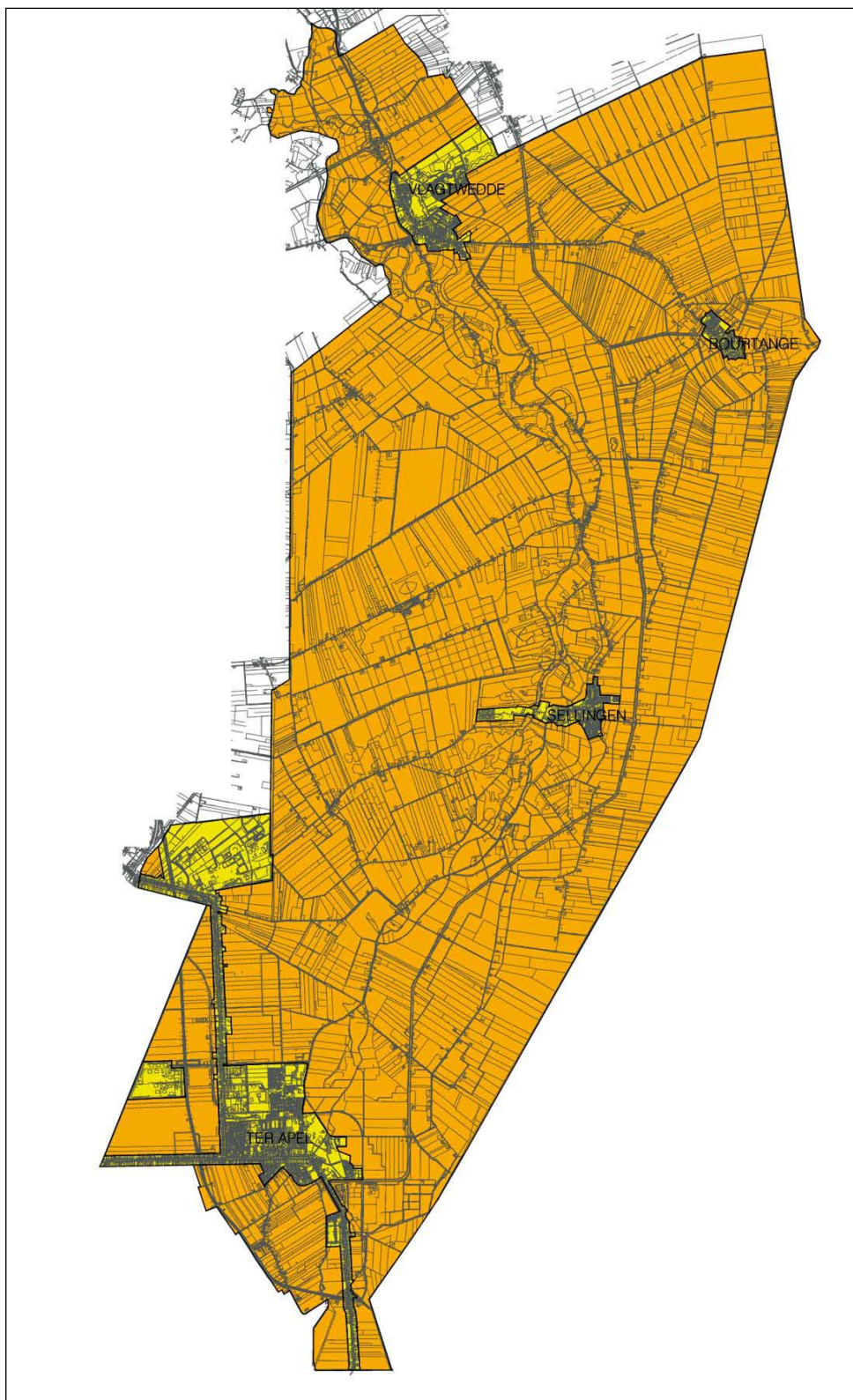
Het bestemmingsplan wordt opgesteld volgens de Wro die op 1 juli 2008 in werking is getreden. Dit betekent dat het plan bestaat uit bestemmingen en regels (i.p.v. voorschriften) die in een digitaal systeem zijn samengebracht en een toelichting. Dit nieuwe bestemmingsplan Buitengebied wil - binnen de randvoorwaarden die gelden vanuit onder meer landschap, milieu en cultuurhistorie - aan de bestaande functies ontwikkelingsruimte bieden en daarnaast inspelen op toekomstige ontwikkelingen. Het gaat daarbij zowel om bestaande functies (zoals landbouw), als om nieuwe functies (zoals passende mogelijkheden voor vrijkomende agrarische bedrijven). Het bestemmingsplan is functioneel gericht en geeft aan wáár zich wélke functies mogen ontwikkelen.

1. 2. Nota van Uitgangspunten

De eerste belangrijke (tussen)stap op weg naar de herziening van het bestemmingsplan is gezet in de vorm van de Nota van Uitgangspunten (2004), een kaderstellende nota waarin de beleidsuitgangspunten voor de diverse functies in het buitengebied tezamen met een globale gebiedsvisie zijn vastgelegd. Over de Nota van Uitgangspunten heeft overleg plaatsgevonden met een klankbordgroep waarin diverse maatschappelijke organisaties uit het gebied zitting hebben. De Nota van Uitgangspunten en de resultaten van het overleg met de klankbordgroep zijn vertaald en uitgewerkt in het voor u liggende bestemmingsplan.

1. 3. Plangebied

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op het landelijk gebied van de gemeente Vlagtwedde (figuur 1). De kleine kernen/buurtschappen Sellingerbeetse, Jipsingsboertange, Veele, Harpel, De Maten en Jipsinghuizen vallen binnen het plangebied. De (grotere) kernen Vlagtwedde, Bourtange, Sellingen en Ter Apel, de lintbebouwing van Ter Apelkanaal, het bedrijventpark Groningen-Zuid en het recreatiepark Parc Emslandermeer vallen buiten het plangebied. Het Kloosterterrein en het Agodorp vallen ook buiten de begrenzing, in verband met het stedelijk karakter van beide gebieden.

Figuur 1. Plangebied bestemmingsplan Buitengebied Vlagtwedde

De begrenzing komt in grote lijnen overeen met de begrenzing van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied.

1. 4. Analooq en digitaal bestemmingsplan

Het bestemmingsplan buitengebied wordt ontwikkeld volgens het SVBP (Standaard Vergelijkbare Bestemmings Plannen). Dit houdt in dat naast de analoge versie van het bestemmingsplan, ook een digitaal plan wordt gemaakt. De benaming van de bestemmingen en de kleuren op de plankaart zijn via een standaard opgezet. Op deze wijze zijn alle bestemmingsplannen die volgens de SVBP zijn opgesteld, met elkaar te vergelijken. Voor wat betreft de inhoud van het plan is een digitaal plan een kopie van een analooq plan.

1. 5. Leeswijzer

Het bestemmingsplan wordt in de volgende hoofdstukken gemotiveerd en toegelicht. Na deze inleiding komen aan de orde:

- een korte uiteenzetting van de status en de reikwijdte van het bestemmingsplan (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van de huidige situatie in het buitengebied en de ontwikkeling en tendenzen die zich hierin voordoen (hoofdstuk 3);
- een korte weergave van het relevante beleidskader voor het buitengebied (hoofdstuk 4);
- de gemeentelijke afwegingen en de hieruit voortgekomen uitgangspunten voor het bestemmingsplan (hoofdstuk 5);
- een beschrijving van de diverse omgevingsaspecten die mede een randvoorwaarde vormen voor nieuwe ontwikkelingen (hoofdstuk 6);
- de juridische toelichting op de regels en de plankaart (hoofdstuk 7);
- de uitvoerbaarheid en handhaving van het bestemmingsplan (hoofdstuk 8).

2. STATUS EN REIKWIJDTE BESTEMMINGSPLAN

Het bestemmingsplan speelt als instrument van het gemeentelijk ruimtelijk beleid een belangrijke rol. In het bestemmingsplan Buitengebied wordt het vele beleid, dat er voor de verschillende beleidsvelden en door de diverse overheden voor dit gebied is opgesteld, tegen elkaar afgewogen en samengevoegd in één integraal plan. Het bestemmingsplan is uiteindelijk het enige ruimtelijke plan dat overheid en burgers rechtstreeks (juridisch) bindt.

2. 1. Kader

2.1.1. Beleidsgrenzen

Bij het bepalen van haar beleid moet de gemeente rekening houden met het beleid van de hogere overheden. Dit beleid is in hoofdstuk 4 beschreven. Voor het bestemmingsplan Buitengebied vormt het provinciale ruimtelijke beleid uit het *Provinciale Omgevingsplan II* (POP II) het belangrijkste toetsingskader. Daarnaast vormt de *Nota Ruimte* een nationaal kader. Ook afstemming met het beleid dat op regionale schaal is geformuleerd is van belang. Met name het *Landschapsontwikkelingsplan Veenkoloniën, Oldambt en Westerwolde* speelt hierbij een rol.

Naast het rekening houden met de beleidskaders, is ook afstemming met de 'harde' wetgeving zoals de *Wet milieubeheer* en de *Flora- en faunawet* van belang. Speciale aandacht daarbij verdient de Europese wetgeving voor zover deze nog niet in landelijke wetgeving is vertaald en als gevolg hiervan direct doorwerkt in het bestemmingsplan. Voor dit bestemmingsplan gaat het daarbij bijvoorbeeld om Europees beleid op het gebied van ecologie.

2.1.2. Instrumentele grenzen

Naast het beleidsinhoudelijke kader gelden voor het bestemmingsplan een aantal 'instrumentele' grenzen. Zoals gezegd, speelt het bestemmingsplan als instrument van het gemeentelijke ruimtelijke beleid een belangrijke rol. Het bestemmingsplan is echter slechts één van de instrumenten die zich met deze ontwikkelingen bezighoudt. Het is daarom van belang om de reikwijdte ervan duidelijk aan te geven.

Drie begrippen staan centraal om aan te geven wat het bestemmingsplan kan en niet kan regelen: *Beheer, Ontwikkeling en Inrichting*.

Beheer:

Voor de bestaande functies vormt het bestemmingsplan het beheerskader. Waar mogelijk en gewenst wordt daarbij ontwikkelingsruimte geboden. Hierbij moet gezegd dat beheersmaatregelen ten aanzien van milieu, waterhuishouding, landbouw en beeldkwaliteit niet via het bestemmingsplan te regelen zijn.

Ontwikkeling:

Nieuwe ontwikkelingen kunnen direct of via toepassing van ontheffingsregelingen en wijzigingsbevoegdheden geregeld worden. Voor de toepassing van ontheffingen en/of wijzigingen geeft het bestemmingsplan zo mogelijk locaties aan.

Inrichting:

Voor de daadwerkelijke uitvoering van inrichtingsmaatregelen is niet het bestemmingsplan maar zijn meer op de uitvoering gericht instrumenten zoals de landinrichting het geëigende middel. In dit kader is nog steeds de Herinrichtingswet Oost-Groningen en Gronings-Drentse Veenkoloniën van belang. Lag hierbij in het verleden de nadruk op maatregelen ter verbetering van de landbouwkundige situatie, nu vormen naast de landbouw ook natuurontwikkeling en het aanleggen van recreatieve voorzieningen belangrijke doelen.

Met het oog op de hiervoor omschreven beheers- en ontwikkelingsfunctie én vanuit het streven naar een goede handhaafbaarheid, is het van belang dat het bestemmingsplan Buitengebied:

- heldere, duidelijke en handhaafbare regels geeft en daarbij niet meer regelt dan strikt noodzakelijk is voor een praktisch hanteerbaar plan;
- een flexibel plan is, waarmee het gemeentebestuur, ook in de toekomst, in staat is om op ontwikkelingen in te spelen en/of deze te begeleiden;
- geen zaken regelt waarvoor anderszins al doelmatige regelgeving bestaat, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van milieu-, water en ecologie en beeldkwaliteit.

2. 2. Systematiek/ benaderingswijze

Bij het beschrijven van de huidige situatie wordt onderscheid gemaakt tussen de functies die voor hun functioneren direct afhankelijk zijn van de ruimte in het buitengebied en daarnaast de functies die minder sterk of niet aan het buitengebied gebonden zijn.

De eerste groep, de basisfuncties zijn: *landbouw*, *natuur* (water, bodem, lucht, flora en fauna en hun onderlinge samenspel) en *landschap en cultuurhistorie*. Ook de functie *recreatie* kan als basisfunctie beschouwd worden, gelet op het gebruik van het buitengebied door recreanten. Bij de toegevoegde functies gaat het onder andere om: *wonen* (anders dan bij agrarische bedrijven), *werken* (niet-agrarische werkgelegenheid), *verkeer en infrastructuur*.

De basisfuncties komen, als gevolg van de ontstaansgeschiedenis én door toedoen van de mens, overal in het buitengebied naast elkaar voor. Afhankelijk van de plaats in het buitengebied, varieert de betekenis die aan de basisfuncties wordt toegekend. De toegevoegde functies zijn in het buitengebied - met uitzondering van de kleine kernen dorpen - slechts op een aantal plaatsen tot ontwikkeling gekomen.

Omdat meerdere delen van het buitengebied voor verschillende functies van belang zijn, is het noodzakelijk om te komen tot een afweging van belangen: ontwikkeling van de ene functie kan immers ten koste gaan van de andere.

Omdat de basisfuncties voor hun functioneren afhankelijk zijn van het buitengebied, moet bij de ontwikkeling van (nieuwe) toegevoegde functies altijd rekening worden gehouden met de belangen van de basisfuncties.

Vanwege hun belang voor het functioneren van het buitengebied, komen in de beschrijving van de huidige situatie hierna eerst de basisfuncties aan de orde en daarna de toegevoegde functies.

3. HUIDIGE SITUATIE EN POSITIEBEPALING

In dit hoofdstuk wordt een beeld gegeven van de huidige situatie in het buitengebied. Omdat deze slechts een momentopname is van een voortdurend in beweging zijnd landschap (zowel in fysisch-geografisch als ook in economische zin) krijgen ook oude en/of nieuwe ontwikkelingen hierbij de nodige aandacht.

In de beschrijving wordt eerst ingegaan op de basisfuncties en daarna op de toegevoegde functies.

3. 1. Landschap en cultuurhistorie

Het huidige landschap van de gemeente Vlagtwedde is het resultaat van een voortdurende ontwikkeling van en wisselwerking tussen het natuurlijke milieu en de talloze menselijke ingrepen. In eerste instantie is de abiotische factor (de ondergrond) bepalend geweest voor de opbouw van het landschap. In de loop der tijd heeft de mens steeds sterker zijn stempel op het landschap gedrukt.

3.1.1. Geomorfologische geschiedenis

Onder invloed van klimaat, landijs, zee, wind en water, heeft het landschap in Vlagtwedde al lang geleden zijn gestalte gekregen. De afzettingen die de basis vormen voor het huidige landschap zijn ontstaan in het Saaliën (370.000 tot 130.000 jaar geleden). In die tijd was Noord-Nederland bedekt met een dikke ijskap. Dit landijs stuwde in Midden-Nederland langs de randen van de ijstongen hoge stuwwallen op. Aan het einde van deze ijstijd trok het landijs zich terug en liet in Noord-Nederland een pakket leem achter.

Tussen 130.000 en 115.000 jaar geleden werd het klimaat veel milder. Het landijs was verdwenen en door enorme hoeveelheden smeltwater ontstond een uitgebreid bekenstelsel. Daarna volgde een nieuwe ijstijd van 115.000 tot 10.000 jaar geleden. Het landijs bereikte Nederland niet, maar onder invloed van de wind werden grote delen van het land bedekt met een dik pakket dekzand, waarbij diverse zandruggen ontstonden. Er ontstond een stelsel van verwilde rivieren en beken die nu als rillen in het landschap zijn terug te vinden. Dit zijn de met veen opgevulde geulen.

Het landschap dat in deze periode is gevormd, vormt de basis voor het huidige landschap. Van (inter)nationale waarde zijn het beekdal Ruiten Aa en de Hasseberg. Van regionale waarden zijn de dekzandruggen van onder andere Bourtange en bij het klooster Ter Apel (in de kloosterbossen) en het stuifzandreliëf bij Jipsingbourtange.

In het Holoceen - vanaf 10.000 jaar geleden - werd het klimaat definitief milder. Doordat de zeespiegel steeg, raakte een deel van het buitengebied overgroeit met veen. Dit gebeurde vooral in de lagere delen, waar sprake was van een slechte waterafvoer.

Doordat veenmossen het regenwater effectief vasthielden groeide het veenpakket tot ver boven de grond- en oppervlaktewaterspiegel uit: hoogveen. Er ontstond een uitgestrekt veenmoeras, vanaf de Hondsrug helemaal naar Duitsland. Alleen de hogere delen van de dekzandruggen staken boven het veen uit. Omdat in het gebied van de Ruiten Aa de waterafvoer goed was ontstond hier geen veen.

3.1.2. Ontginningsgeschiedenis

Figuur 2 geeft de diverse ontginningsfasen in Vlagtwedde aan. De oudste sporen van bewoning dateren uit circa 7500 - 5200 v. Chr. De bevolking vestigde zich in deze tijd op de hoge zandduinen langs de Ruiten Aa (figuur 2: A/B).

Vanaf de vroege Middeleeuwen - vanaf de 10^e eeuw - wordt Vlagtwedde permanent bewoond. De oudste nederzettingen concentreren zich op de hoger gelegen zandruggen langs de Ruiten Aa. Bij de dorpen Sellingen en Vlagtwedde wordt landbouw bedreven volgens het potstalsysteem: mest en plaggen uit de stallen worden over de nabijgelegen akkers verdeeld. Zo ontstaat het kleinschalige esdorpenlandschap. De essen waren in de regel omgeven door houtwallen die dienden als wildkering, als leverancier van brandhout en om verstuing tegen te gaan. Door toepassing van het potstalsysteem kwamen de essen geleidelijk aan hoger te liggen dan de omliggende landerijen. Er zijn zowel eenmansessen (kampen) als meermansessen.

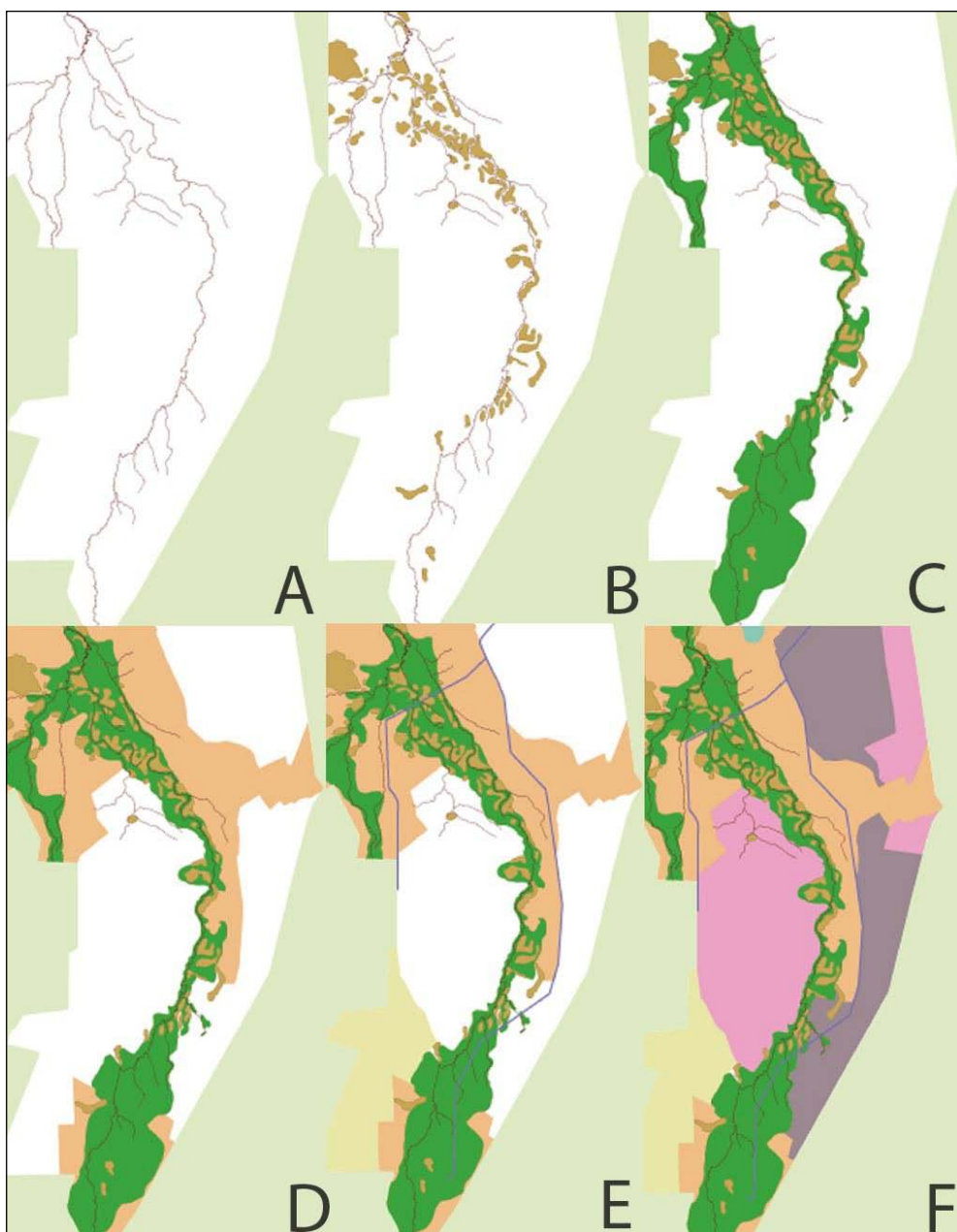
De nattere beekdalgronden (meeden) worden gebruikt als wei- en hooiland en de verder gelegen woeste veengronden voor schapenbeweiding (figuur 2: B/C).

De eerste vormen van (kleinschalige) ontginning van het hoogveen ontstaat rond 1650 in de vorm van de boekweitcultuur. Door de boekweitcultuur is ongeveer een meter veen verdwenen door het telkens weer afbranden.

Rond 1900 wordt begonnen met de ontginning van de veengebieden ten oosten en westen van de Ruiten Aa vanwege de turfwinning voor brandstof voor eigen gebruik én vanwege de ontginning van landbouwgrond. Door de verschillen in bodemsamenstelling (zand, veen, dikte van de veenlaag) vindt de ontginning op verschillende wijzen plaats. Direct aansluitend aan de oude ontginningszone - langs de Ruiten Aa en op de zandruggen die van daaruit het veengebied insteken - vinden kleinschalige en individuele ontginningen plaats vanaf wegen waarlangs boerderijen werden geplaatst. Deze ontginningen worden gekenmerkt door een diepe en opstreckende verkaveling met smalle kavels. Gebieden die op deze wijze zijn ontgonnen zijn onder meer het Veelveld, het Barlagerveld, het gebied langs de weg Vlagtwedde-Bourtange, Jipsingboertange, Sellingerbeetse en De Maten (figuur 2: D).

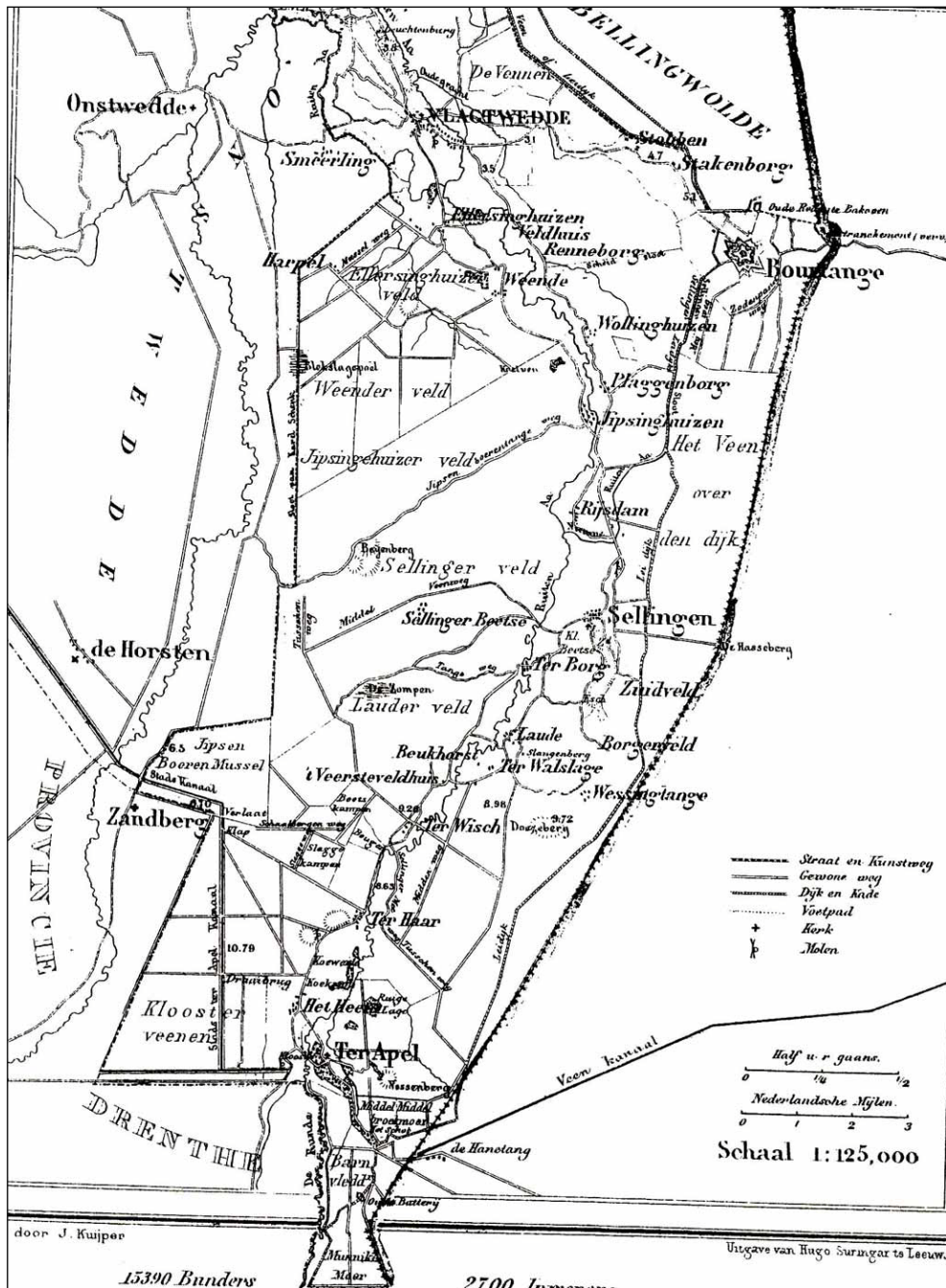
In latere perioden (1924-1940) is een aantal hoogveengebieden op een meer grootschalige wijze ontgonnen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het Weenderveld, de Laudermarke en het Jipsinghuizerveld (figuur 2: E). Deze gebieden worden gekenmerkt door een blokverkavelingspatroon.

Een relatief klein deel van de gemeente is ontgonnen volgens het groot-schalige veenkoloniale ontginningssysteem (figuur 2: F). Kenmerkend voor deze gebieden is het voorkomen van kanalen, wijken, een regelmatig (blok)verkavelingspatroon én de regelmatige situering van boerderijen. Onder deze gebieden bevindt zich ook het hoogveenmoeras langs de grens met Duitsland, dat lange tijd als zodanig in stand is gebleven vanwege de functie als verdedigingslinie.

Figuur 2. Ontginningsfasen in Vlagtwedde (bron: LOP 2005)

De Vesting van Bourtange - gesitueerd op een dekzandrug door het veen - vormde de belangrijkste doorgang door dit veen naar Duitsland. Om het hoogveen zo nat mogelijk te houden werden veendijken aangelegd, ook wel leidijken genoemd. Deze dienden als waterkering maar zorgden ook voor een betere toegankelijkheid van het gebied. Na de aanleg van het kanalenstelsel werd ook dit gebied ontgonnen.

Figuur 3. Bebouwing en infrastructuur in Vlagtwedde in 1867

Figuur 3 geeft een beeld van de situatie van bebouwing en infrastructuur in Vlagtwedde in 1867.

Het toenmalige nederzettingsspatroon langs de Ruiten Aa is vandaag de dag nog steeds aanwezig. In het omliggende gebied is de bebouwing in de loop van de tijd toegenomen en zijn veel wegen aangelegd.

De ontginningsgeschiedenis is tevens van invloed geweest op de bodem. Door het afgraven van het (hoog)veen is de oorspronkelijke zandondergrond weer aan de oppervlakte gekomen. Door de gehanteerde ontginningsmethode is in de meeste gevallen wel een venige laag overgebleven. Op de essen ligt op de zandondergrond - door de eeuwenlange ophoging met mest - een dik cultuurdek.

3.1.3. Perspectief

Ruilverkavelingen, schaalvergroting in de landbouw, aanleg van infrastructuur, uitbreiding van dorpen én de komst van niet-agrarische functies naar het - van oorsprong louter agrarische - buitengebied hebben in de afgelopen decennia een zekere vervlakking in het cultuurlandschap gebracht. Zo zijn enerzijds landschappelijke beplantingen verdwenen, omdat ze hun functie in het boerenbedrijf hebben verloren en is anderzijds bos aangeplant op plaatsen waar dit niet kenmerkend is voor het betreffende gebied. Daarnaast is het verschil tussen het beekdal en de ontginningen minder herkenbaar geworden door bijvoorbeeld het gebruik van beekdalgronden voor maïsteelt en het kanaliseren van delen van de Ruiten Aa.

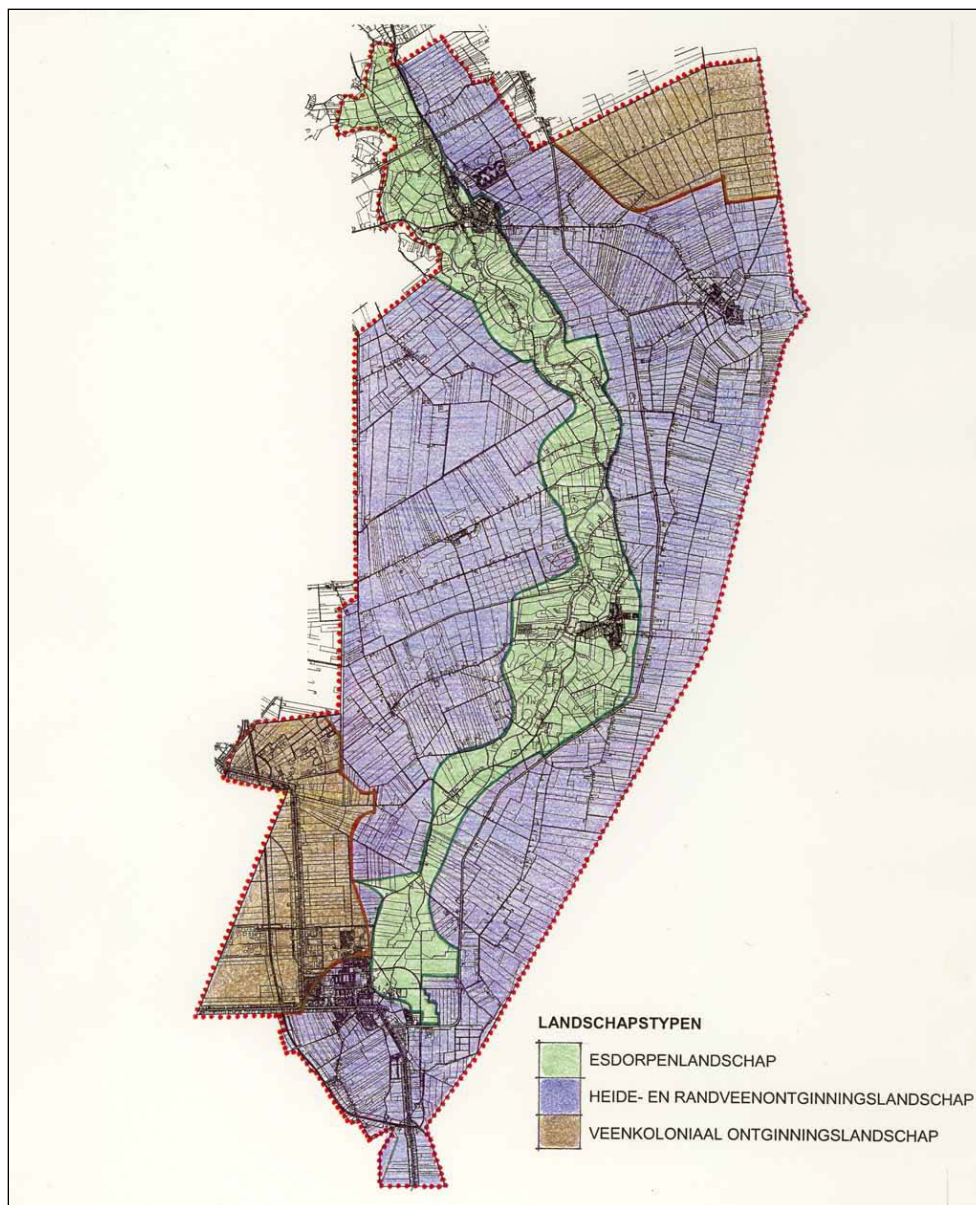
Tegenover deze vervlakking staat dat in grote delen van het huidige landschap de ontginningsgeschiedenis nog goed herkenbaar is. De afgelopen jaren worden bovendien initiatieven genomen om oude landschapstructuren weer terug te brengen. In het huidige beleid van zowel de gemeente als de hogere overheden staat het behoud van het cultuurlandschap ook centraal (zie hoofdstuk 4).

3.1.4. Landschappelijke hoofdstructuur

De hiervoor beschreven wordingsgeschiedenis van het landschap is essentieel voor de kwaliteiten van het huidige landschap van Vlagtwedde. Binnen dit landschap zijn drie landschapstypen te onderscheiden met ieder hun kenmerkende c.q. structuurbepalende elementen (figuur 4, 5, 6 en 7):

- het **esdorpenlandschap** met als structuurbepalende elementen het beekdal van de Ruiten Aa, het reliëf van essen en zandruggen, het karakteristieke bebouwingspatroon van de esdorpen, de karakteristieke boerderijen, het besloten karakter met waardevolle houtwallen en het agrarisch gebruik als grasland en akkerbouwgebied;
- het **heide- en (rand)veenontginningslandschap** aan weerszijden van het esdorpenlandschap met als structuurbepalende elementen het patroon van rechte ontginningswegen en waterlopen met verspreide bebouwing, voormalige veendijken, de openheid en de opstreckende verkaveling;

- het **veenkoloniale ontginningslandschap** in het noordoosten van de gemeente (Hebrecht/Rhederveld) en het gebied rond het Ter Apelkanaal. Structuurbepalende elementen zijn hier de (grootschalige) openheid, het regelmatige en rechte wegenpatroon, de wijken en kanalen, het regelmatige en grootschalige verkavelingspatroon, het gebruik (vanouds) als akkerbouwgebied en de regelmatige situering van boerderijen.

Figuur 4. Buitengebied Vlagtwedde: Landschappelijke hoofdstructuur

3. 2. Natuur

3.2.1. Huidige situatie

De natuurwaarden in het buitengebied zijn vooral gekoppeld aan het beekdalgebied van de Ruiten Aa en een aantal boscomplexen op de flanken die hiermee samenhangen.

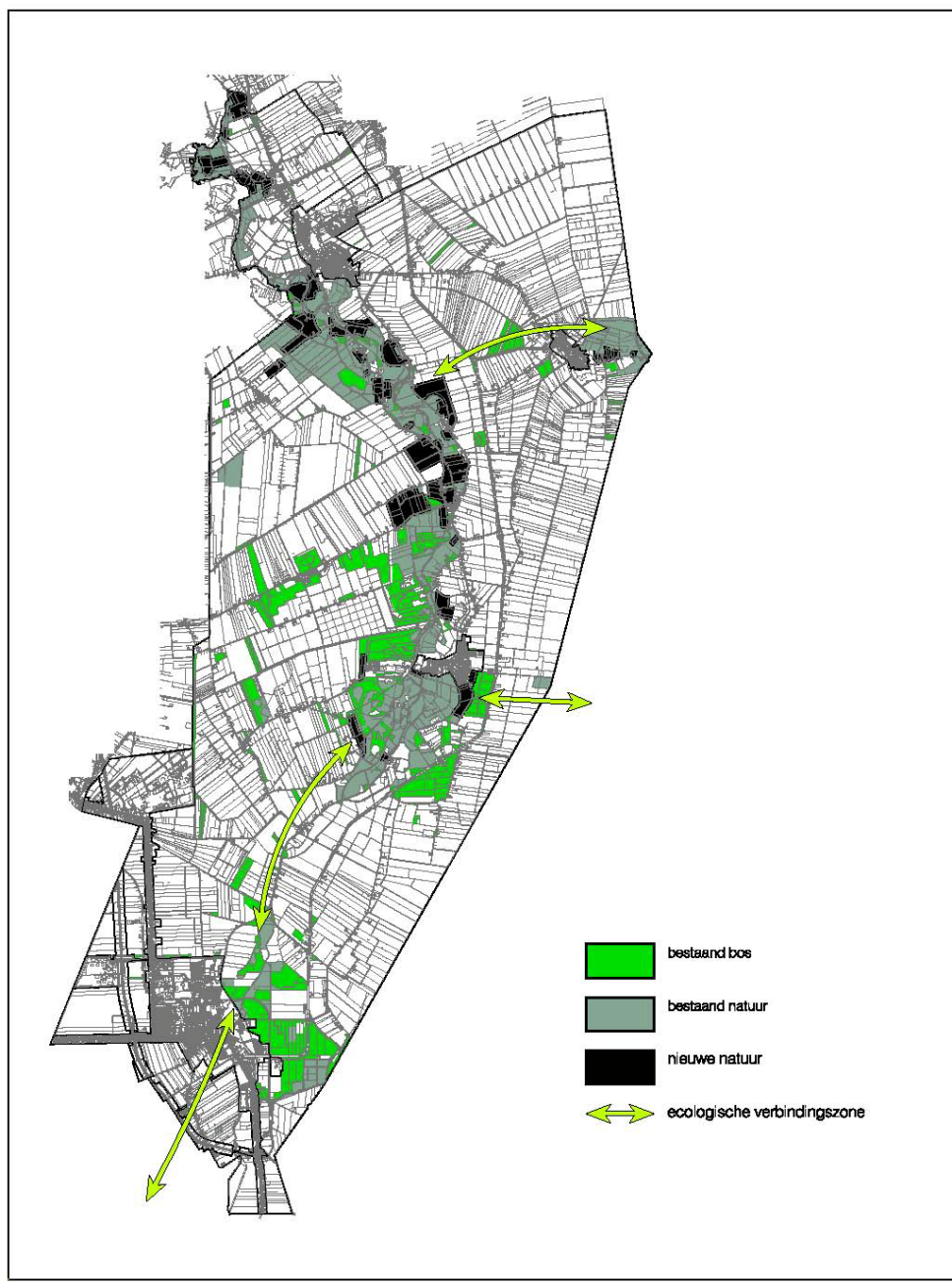
Het beekdalgebied onderscheidt zich van het omringende gebied door de kleinschaligheid, de gevarieerde bodemopbouw en de geomorfologische samenstelling (hoge esgronden, lage beekdalgronden). Dit levert ecologische waardevolle gradiëntsituaties op. Het gebied herbergt dan ook veel dier- en plantensoorten, waaronder belangrijke en/of zeldzame soorten. Om deze reden is het overgrote deel van het beekdal ook aangewezen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Doel van deze structuur is om nog van elkaar gescheiden natuurgebieden (in heel Nederland) met elkaar te verbinden, teneinde een samenhangend netwerk van natuur te creëren waarin migratie en uitwisseling van soorten mogelijk is.

De belangrijke natuurwaarden zijn beschreven als natuurdoeltypen. In en rond het beekdal van de Ruiten Aa zijn dit: bloemrijk grasland, vochtig schraalgrasland, rietland en ruigte, zoetwatergemeenschappen, droog grasland, droge heide, vochtige heide, struweel-, mantel- en zoombegroeiing, bosgemeenschappen van arme zandgrond, bosgemeenschappen van leemgrond en bosgemeenschappen van bron en beek, zijn kenmerkend voor dit gebied. Op de drogere esgronden op de flanken van de beek bestaan de natuurwaarden voornamelijk uit kruidenrijke akkers.

Bijzondere betekenis heeft het bosgebied Lieftingsbroek nabij Weende. In dit van oorsprong oude broekbos is sprake van bijzondere plantensoorten zoals Koningsvaren, Blauwe zegge en Gevlekte orchis. In het bos broeden ook enkele bijzondere vogelsoorten waaronder de Geelgors en het Paapje. De natuurwaarden hangen nauw samen met de specifieke waterhuishouding in het gebied. Vanwege de bijzondere waarden van het bos, is het gebied aangewezen als Natura 2000-gebied (zie ook hoofdstuk 4).

Buiten de hiervoor genoemde gebieden zijn in bescheidener mate natuurwaarden aanwezig. Verspreid over het buitengebied is sprake van enkele kleine natuurgebieden in de vorm van bos- en/of heide. Langs de landsgrens komen incidenteel enkele hoogveenrestanten voor. De landbouwgronden - vooral de open akkerbouwgronden - hebben een functie als rust-, foerageer- en/of leefgebied voor bijvoorbeeld ganzen en broedvogels als de Grauwe Kiekendief.

Voor het overige is sprake van algemene natuurwaarden die samenhangen met de aanwezige graslanden, sloten en oevers en verspreid liggende bosjes. Bij Bourtange ligt het accent meer op de natuurdoeltypen van de drogere zandgronden zoals heischrale vegetaties en bloemrijk hooiland (bloemrijk- en droog grasland).

Figuur 8. Natuur

Perspectief

De (nabije) toekomst zal vooral in het teken staan van de verdere realisering van de ecologische hoofdstructuur. Daarbij bestaat - naast het aankopen van gebieden door natuurbeschermingsorganisaties - ook steeds meer aandacht voor de mogelijkheden voor agrarisch en particulier natuurbeheer en voor de herinrichting van het watersysteem waarbij meer rekening wordt gehouden met natuurlijke processen.

Daarnaast bestaat blijvende aandacht voor het tegengaan van de bedreigingen van verdroging en vermessing van de natuurgebieden.

3. 3. Landbouw

3.3.1. Huidige situatie

Deze paragraaf schetst een beeld van de huidige situatie van de agrarische sector in Vlagtwedde door middel van een beschrijving van een aantal aspecten aan de hand van de cijfers c.q. metellingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Aantal bedrijven en grondgebruik

Van de in totaal 17.000 ha grond in de gemeente is verreweg het grootste deel in agrarisch gebruik. De landbouw is daarmee de belangrijkste grondgebruiker. In totaal was in 2005 sprake van 268 agrarische bedrijven (tabel 1). Daarvan zijn 232 bedrijven hoofdbedrijven en 34 bedrijven nevenbedrijven, waar naast inkomsten uit de agrarische sector sprake is van andere neveninkomsten.

Absoluut gezien is het aantal agrarische bedrijven in de gemeente de afgelopen jaren fors afgenomen. Met deze trend volgt de gemeente de algemene trend die zich in heel Nederland voordoet. Uit het vrijwel gelijk blijven van het totale landbouwareaal kan worden afgeleid dat gemiddelde bedrijfsomvang de afgelopen jaren fors gestegen is: gronden van de stoppende bedrijven worden overgenomen door de blijvers en gebruikt voor schaalvergroting. De verhouding tussen het aantal hoofd- en nevenbedrijven is de afgelopen jaren vrijwel constant gebleven.

Bedrijfstype	Aantal bedrijven (absoluut en in %)		Aandeel grondgebruik per bedrijfstype (absoluut in are' s en %)	
	2000	2005	2000	2005
Akkerbouw	165 (62)	150 (65)	779.738 (65)	807.117 (69)
Tuinbouw	9 (3)	7 (3)	13.677 (1)	19.029 (2)
Graasdieren	41 (16)	41 (18)	191.017 (16)	212.099 (18)
Hokdieren ¹⁾	8 (3)	6 (2)	9.598 (1)	2.863 (0)
Combinatie	42 (16)	28 (12)	198.678 (17)	131.383 (11)
Totaal	265 (100)	232 (100)	1.192.708 (100)	1.172.491 (100)

Tabel 1: Ontwikkeling aantal agrarische hoofdberoepsbedrijven en grondgebruik in de gemeente Vlagtwedde (bron: CBS)

Bij de meeste agrarische bedrijven gaat het om akkerbouwbedrijven. Bijna 70% van de agrarische gronden is in gebruik als akkerland (tabel 1). Met name het veenontginningsgebied heeft een belangrijke functie voor de akkerbouw vanwege de grondsoort, de waterhuishouding en de grootte van de percelen. In het bouwplan neemt de fabrieksaardappel een belangrijke plaats in.

¹⁾ Hokdieren zijn varkens en pluimvee. Kalvermesterijen worden niet als hokdierbedrijven geteld, maar als graasdierbedrijven.

Veel van de agrarische bedrijven zijn min of meer gemengde (combinatie)bedrijven in die zin dat ze, afhankelijk van de economische (markt)-situatie - naast akkerbouw ook andere agrarische activiteiten beoefenen, vaak in de vorm van intensieve veehouderij.

Uit tabel 1 blijkt de van oudsher dominante rol van de akkerbouw in de gemeente. Het aandeel van de melkveehouderijbedrijven is de afgelopen jaren licht gegroeid naar 18% van het totaal. Deze ontwikkeling doet zich ook op regionale en provinciale schaal voor, waarbij dient gezegd dat het aantal melkveebedrijven in de regio én de provincie groter is dan het aantal akkerbouwbedrijven.

Naast akkerbouw-, melkveehouderij- en combinatiebedrijven is op kleine schaal en verspreid over de gemeente sprake van (volwaardige) intensieve veehouderijbedrijven, boom- en houtteeltbedrijven en tuinbouwbedrijven. Glastuinbouw komt niet voor, wel is incidenteel sprake van ondersteunend glas. Tot slot is er ook sprake van een aantal biologische landbouwbedrijven. Figuur 8 geeft een beeld van de ruimtelijke spreiding van de diverse bedrijfstypen.

Bedrijfs grootte, opvolgingssituatie en verbrede landbouw

De verdeling van de agrarische bedrijven naar omvang in respectievelijk kleine, middelgrote en grote bedrijven, is weergegeven in tabel 2. De productieomvang wordt aangegeven in NGE, Nederlandse Grootte Eenheid ²⁾. Over het algemeen worden bedrijven met een omvang van circa 50 NGE als levensvatbaar gezien. Uiteraard is deze norm niet doorslaggevend voor het toekomstperspectief van een bedrijf.

Andere factoren zoals vermogenssituatie, aard en opzet van het bedrijf, deskundigheid en leeftijd van de ondernemer en de marktsituatie bepalen mede de kans op een duurzaam voortbestaan. De bedrijven met een geringe omvang hebben in hun huidige opzet naar verwachting weinig toekomstperspectief. Zij zullen voor een deel verdwijnen of als nevenbedrijf worden voorgezet.

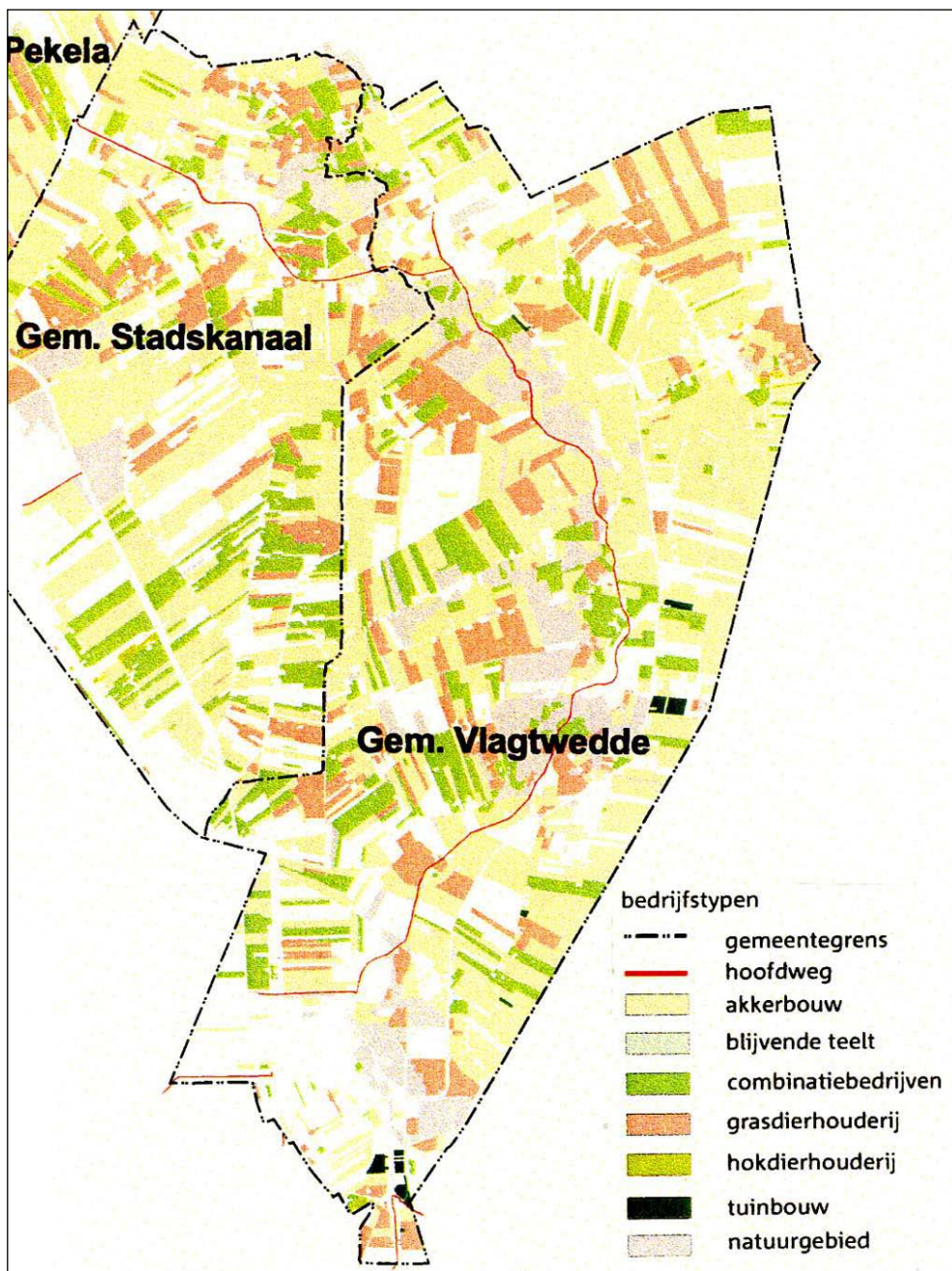
	0-32 NGE	32-50 NGE	50-70 NGE	70 plus NGE
Groningen (prov.)	34	10	10	46
Westerwolde	37	14	12	38
Vlagtwedde	40	15	12	33

Tabel 2: Procentueel aandeel agrarische bedrijven naar bedrijfsomvang

Uit tabel 2 blijkt dat - in vergelijking met de provincie Groningen - Vlagtwedde een vrij groot aandeel bedrijven heeft dat tot de kleinere en middelgrote bedrijven hoort: 40% van de bedrijven heeft een omvang van tussen de 0-32 NGE. Ruim een derde van de bedrijven is groter dan 70 NGE. Deze bedrijven hebben zonder meer een serieus toekomstperspectief

²⁾ NGE = geeft de productieomvang van een bedrijf weer. Ter illustratie: 1 NGE komt overeen met bijvoorbeeld: 0,75 melk- en kalfkoe of 0,5 ha grasland.

Aangezien er bij deze cijfers geen onderscheid is gemaakt naar hoofd- en nevenbedrijven kan bij het vergelijken geen stellige conclusie worden getrokken over economische omvang c.q. het toekomstperspectief van een bepaald bedrijfstype. Wel geldt dat het tempo van schaalvergroting in Westerwolde hoger is dan gemiddeld in de provincie Groningen. Dit komt waarschijnlijk door het relatief grote aantal kleinere bedrijven.

Figuur 9. Ruimtelijke spreiding bedrijfstypen (Bron: Landbouwstructuur onderzoek provincie Groningen 2004)

Daar komt bij dat de grondprijzen in Westerwolde lager liggen dan in andere (akkerbouw)gebieden.

Volgens de gegevens van het CBS waren er in 2002 op ruim een kwart van het totale aantal bedrijven opvolgers aanwezig. Van deze opvolgers zijn de meesten tussen de 20 en 30 jaar oud. Vergeleken met andere gemeenten is het aantal bedrijven met opvolger in Vlagtwedde relatief groot.

De afgelopen jaren hebben steeds meer bedrijven - onder invloed van de toenemende prijsdalingen in alle sectoren - gezocht naar alternatieve inkomstenbronnen buiten de landbouw in de vorm van niet-agrarische activiteiten.

Ondanks dat de CBS-cijfers geen inzicht geven in de omvang van de verbrede landbouw blijkt uit de (veld)inventarisatie ten behoeve van het bestemmingsplan dat bij een aantal bedrijven sprake is van nevenactiviteiten naast het landbouwbedrijf in de vorm van beheerslandbouw, natuurbeheer, zelf producten verwerken, verblijfsaccommodaties en stalling (van bijvoorbeeld caravans). Het aantal bedrijven in Vlagtwedde dat aan verbreding doet lijkt echter lager dan het gemiddelde percentage in Nederland (circa 10%).

3.3.2. Toekomstperspectief

De toekomstige ontwikkelingen in de landbouwsector hangen af van diverse internationale, nationale en regionale factoren.

Internationaal

De verwachting is dat het huidige saneringsproces in de landbouw onder druk van de internationaal wereldwijde concurrentie en de afbouw van het Gemeenschappelijke Europese landbouwbeleid zich de komende jaren zal voortzetten. De recente uitbreiding van de Europese Unie zal naar verwachting leiden tot nog meer concurrentie en daardoor lagere prijzen.

In de landbouwsector zelf zullen, zowel in de akkerbouw- als de veehouderijsector, deze ontwikkelingen zorgen voor een verdergaande schaalvergroting en specialisatie, productiestijging en het zoeken naar alternatieve teelten/producten met een hogere toegevoegde waarde.

Nationaal

Ook nationaal beleid en wetgeving heeft grote invloed op de agrarische sector. Met name de (nieuwe) wetgeving voor wat betreft de mestaanwending, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en voedselveiligheid dwingt agrariërs tot uiteenlopende maatregelen op bedrijfsniveau in de vorm van stalaanpassingen, opslagsystemen, etc. Dit vergt de nodige investeringen en leidt daarnaast tot extensivering van het grondgebruik.

Ook ontwikkelingen buiten de agrarische sector zijn van groot belang voor de ontwikkeling van de sector zelf. Allereerst neemt de belangstelling voor het landelijk gebied vanuit de stad toe. Het landelijk gebied heeft voor velen meer waarde dan alleen de voedselproductie. De ontwikkeling van niet-agrarische functies in het buitengebied neemt hierdoor gestaag toe.

Het van oudsher strikte beleid van de hogere overheden voor het landelijk gebied - gericht op het weren van alle niet-agrarische functies - is de afgelopen jaren ook steeds meer versoepeld. Bij de niet-agrarische functies gaat het om woonfuncties en niet-agrarische bedrijvigheid, maar ook om natuurontwikkeling, de aanleg van recreatieve voorzieningen, de steeds prominentere rol van het water én de behoefte om cultuurhistorische en landschappelijke waarden veilig te stellen. Tot slot stelt de consument steeds hogere eisen aan de kwaliteit van voeding en de wijze van produceren.

In Vlagtwedde zijn de gevolgen van de bovengenoemde ontwikkelingen al een tijdje zichtbaar (zie vorige paragraaf). Het lijkt reëel dat de verdergaande schaalvergroting en extensivering in de komende tien jaar een afname van 30-50% van het aantal bedrijven tot gevolg zal hebben. Concreet betekent dit voor Vlagtwedde dat een kleine 100 bedrijven - in het bijzonder de kleinere - beëindigd zullen worden.

De mogelijkheden tot schaalvergroting en extensivering verschillen per gebied en per sector. In het esdorpenlandschap zijn deze mogelijkheden, vanwege het kleinschalige landschappelijke karakter én de eisen die hier gelden vanuit bijvoorbeeld milieu- en waterbeheer, veel beperkter dan in het veenkoloniale landschap. Daar staat tegenover dat de mogelijkheden voor verbreding in de vorm van kleinschalige recreatieve mogelijkheden of natuurbeheer in het esdorpenlandschap weer groter zijn dan in het 'kale' veenkoloniale landschap.

Indien schaalvergroting en/of extensivering door gebrek aan grond niet mogelijk is, is intensivering en/of verbreding het alternatief. Naar verwachting zullen de intensievere teelten in de gemeente zoals vollegrondstuinbouw, fruitbomenteelt en onderstamteelt de komende jaren toenemen. Intensivering zal zich met name in de akkerbouw voordoen omdat hier de concurrentie van landen met lage grondprijzen vooral drukt. Ook het zoeken naar mogelijkheden voor verbreding met niet-agrarische functies zal vooral in de akkerbouwsector plaatsvinden.

Op bedrijfsniveau zullen bovenstaande ontwikkelingen zich uiten in een vraag naar grotere bouwblokken vanwege de behoefte aan meer en grotere bedrijfsgebouwen (voor bijvoorbeeld opslag van producten en stalling van werktuigen) en vanwege het toenemend transport op het erf. Daarnaast bestaat er door de schaalvergroting en de strengere milieueisen een groeiende behoefte aan ruimte voor bedrijfsgebouwen op veldkavels.

Zoals gezegd zijn de ontwikkelingen binnen de landbouwsector moeilijk te voorspellen. Uitdaging voor de landbouw is om in al deze onzekerheid een goede weg te vinden in het benutten van economische potenties, met oog voor het cultuurlandschappelijke erfgoed.

3. 4. Recreatie en toerisme

3.4.1. Huidige situatie

Het waardevolle cultuurlandschap, de natuurgebieden, de rust en de ruimte in combinatie met de cultuurhistorische 'trekkers' zoals de Vesting Bour-tange en het Museum Klooster Ter Apel zorgen voor een goede uitgangspositie voor een bloeiende recreatieve sector in de gemeente. Het aanbod aan recreatieve voorzieningen in de gemeente is ondanks deze fraaie uitgangspositie nog vrij bescheiden. De gemeente heeft 16 (kleinschalige) kampeerterreinen, 5 appartementenbedrijven en 3 bungalowparken. De appartementenbedrijven en (grote) bungalowparken zijn met name gevestigd in en nabij de grotere kernen.

De meer kleinschalige kampeerterreinen en minicampings liggen vooral in het buitengebied in en rond het esdorpenlandschap en/of de dorpen en buurtschappen. Onder de kampeerterreinen bevindt zich ook een aantal natuurcampings.

Naast de verblijfsrecreatieve voorzieningen is sprake van een netwerk van routegebonden dagrecreatieve voorzieningen zoals wandel- en fietspaden, ruiterspaden, routes voor de watersport en bijbehorende voorzieningen als picknicktafels en parkeerplaatsen. Tot slot is in het buitengebied sprake van twee natuurijsbanen en - bij Ter Apel - een oval-racingbaan.

3.4.2. Perspectief

Voor het toekomstperspectief van de toeristisch-recreatieve sector is een aantal maatschappelijke ontwikkelingen van belang: de toename aan vrije tijd van burgers (vooral de oudere), de afname van de gemiddelde gezinsgrootte (met als gevolg vaker kortere vakanties), sterkere individualisering (met hoge eisen aan kwaliteit en variatie als gevolg) en de groei van het natuurtoerisme.

Zowel het regionale als provinciale beleid is gericht op het versterken van de toeristisch recreatieve sector in Vlagtwedde, onder andere in de vorm van een uitbreiding van het recreatieve medegebruik van het buitengebied en een toename van het aantal (kleinschalige) recreatieve voorzieningen. In diverse samenwerkingsverbanden worden hiertoe ook al plannen en initiatieven ontwikkeld (zie hoofdstuk 4).

3. 5. Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid

3.5.1. Huidige situatie

Het buitengebied wordt van oudsher ook gebruikt voor bewoning. Enerzijds in de vorm van agrarische bedrijfswoningen, anderzijds in de vorm van burgerwoningen. Deze laatsten zijn vooral geconcentreerd in de kleine dorpen en buurtschappen die tot de meest oorspronkelijke bebouwing van het buitengebied behoren.

Oorspronkelijk werd het grootste deel van de woningen in het buitengebied bewoond door landarbeiders en boeren.

Mede door de afname van de werkgelegenheid in de landbouw worden de woningen in toenemende mate bewoond door mensen die geen directe economische binding hebben met het landelijke gebied.

Naast agrarische bedrijvigheid komt in het buitengebied ook in bescheiden mate niet-agrarische bedrijvigheid voor. Deze is voor een deel gericht op de agrarische sector, bijvoorbeeld in de vorm van loonwerkbedrijven, agrarische handelsbedrijven, etc. Daarnaast komen ook enkele bedrijven voor die niet aan de agrarische sector c.q. het buitengebied zijn gerelateerd. Met name in en rond de dorpen en buurtschappen zijn deze vormen van bedrijvigheid aan te treffen. In een aantal gevallen zijn deze gevestigd in vrijgekomen boerderijen.

3.5.2. Perspectief

Omdat het aantal agrarische bedrijven in de toekomst naar verwachting verder zal afnemen, zal de woonfunctie in het buitengebied (in voormalige boerderijen) waarschijnlijk toenemen.

Steeds vaker blijkt dat burgers - naast het wonen - op hun perceel (bedrijfsmatige) activiteiten ontwikkelen waarbij het bijvoorbeeld gaat om kleinschalige vormen van bedrijvigheid die ondergeschikt zijn aan de woonfunctie of om activiteiten zoals het aanleggen van paardenbakken of zwembaden/tennisbanen voor eigen gebruik.

Ook het aantal niet-agrarische bedrijven dat zich vestigt in vrijkomende boerderijen zal naar verwachting toenemen.

3. 6. Infrastructuur en nutsvoorzieningen

3.6.1. Huidige situatie

De gemeente wordt regionaal ontsloten door de provinciale weg N976 die van noord naar zuid door de gemeente slingert en die in noordelijke richting, bij Winschoten aansluiting geeft op de A7 (Groningen - Duitsland). In het zuidwesten van de gemeente lopen daarnaast de provinciale wegen N391, N390 en de N366 die de wegverbindingen vormen richting respectievelijk Stadskanaal / Veendam, Emmen en de Duitse grens.

De overige wegen in het buitengebied hebben een lokaal karakter met een belangrijke functie voor de ontsluiting van het agrarisch gebied en de diverse dorpen en buurtschappen. In de gemeente - met name in het esdorpenlandschap - ligt verder een redelijk uitgebreid fiets- en wandelpadenstelsel.

Behalve routes over land kent de gemeente ook een aantal (scheepvaart)vaarroutes over het water. De belangrijkste zijn het Stads - Ter Apelkanaal en het Ruiten Aa-kanaal. In het verleden vervulden beide kanalen - naast een afwateringsfunctie - ook een functie voor het vervoer van mensen en goederen (onder ander turf). Voor wat betreft het Ruiten Aa-kanaal is deze functie in de loop der tijd vervallen; het kanaal heeft wel een recreatieve vaarfunctie. Daarnaast liggen in het buitengebied nog een groot aantal watergangen met primair een afwateringsfunctie.

Naast infrastructuur is er het buitengebied ook sprake van een aantal voorzieningen voor openbaar nut, energie en communicatie. Het gaat hierbij om straalpaden en om kabels en leidingen ten behoeve van het transport van gas, elektriciteit en water. Daarnaast is er sprake van een (militaire) laagvliegroute over Musselkanaal en Bourtange. Bij nieuwe activiteiten moet ten opzichte van deze paden, leidingen en laagvliegroutes, doorgaans een minimale afstand of maximale hoogte worden aangehouden.

Het waterbedrijf Groningen heeft een pompstation te Sellingeren. Vanuit de provinciale milieuverordening zijn drie beschermingszones aangewezen, namelijk het waterwingebied, het grondwaterbeschermingsgebied en het gebied tegen fysische bodemaantasting.

3.6.2. Perspectief

Met betrekking tot infrastructuur en nutsvoorzieningen doen zich momenteel in Vlagtwedde weinig grootschalige ontwikkelingen voor. Twee ontwikkelingen kunnen wel worden genoemd.

Allereerst worden in het kader van *Duurzaam Veilig* (nu en in de toekomst) verkeersmaatregelen genomen teneinde knelpunten in de verkeersveiligheidssituatie op te lossen. Daarnaast neemt de druk op de wegen door het steeds zwaarder wordende verkeer in het algemeen toe.

Verder moeten, om voor de mobiele telefonie (zowel voor commerciële als niet-commerciële) te komen tot een landelijk dekkend netwerk, over het gehele land nog een aanzienlijk aantal antennes worden geplaatst.

4. BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de belangrijkste beleidskaders van de hogere overheden, waarmee de gemeente bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied te maken heeft. Dit beleid vormt het kader waarbinnen gemeentelijke uitgangspunt kunnen worden geformuleerd.

4. 1. Europees beleid

In de regel is het Europese beleid vertaald in landelijk en provinciaal beleid en/of wetgeving. Toch is op een aantal specifieke punten het Europese beleid van belang voor dit bestemmingsplan.

4.1.1. Landbouw

Het landbouwbeleid wordt in belangrijke mate in Europees verband bepaald. Voor de landen van de EU is daarmee een open markt ontstaan, waarbinnen een gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt gevoerd. Door de uitbreiding van de EU met landen uit Midden- en Oost-Europa en door de nieuwe GATT/WTO-onderhandelingen, staat dit landbouwbeleid meer en meer ter discussie. Verwacht wordt dat er een liberalisering van de markt optreedt met minder steunmaatregelen en een EU-prijsontwikkeling in de richting van de wereldmarktprijzen.

4.1.2. Milieu

Op Europees niveau worden meerdere milieuriichtlijnen uitgevaardigd, die zijn of worden verwerkt in de eigen wet- en regelgeving. Van belang voor de agrarische sector zijn in het bijzonder:

- de regelgeving gericht op de productie van veilig voedsel voor de mens;
- het diergezondheidsbeleid;
- het beleid voor melkprijzen en quotaregeling;
- het marktordeningsbeleid voor graan, suiker en aardappelen;
- de Europese nitraatrichtlijn, gericht op bescherming van de bodem. De doorwerking van deze richtlijn betekent dat eisen worden gesteld aan de individuele landbouwers met op bedrijfsniveau een beheersing van de in- en uitstroom van mineralen;
- de Europese milieueffectrapportage (m.e.r.). De implementatie van deze richtlijn betekent dat er meer individuele beoordelingen op de noodzaak van een m.e.r. moeten plaatsvinden. Voor gemeenten betekent dit dat er meer activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.

4.1.3. Natuur

Op Europees niveau is afgesproken om de achteruitgang van de biodiversiteit in 2010 te hebben gestopt. Daartoe wordt gewerkt aan het tot stand brengen van een netwerk van beschermde natuurgebieden: Natura 2000. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In Vlagtwedde is een Natura 2000-gebied, Lieftingsbroek aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn.

De Habitatrichtlijn is in 1992 door de EG vastgesteld. Zij sluit aan bij de Conventie van Bern en bij de EG Vogelrichtlijn. De doelstelling en het instrumentarium reiken echter duidelijk verder. Doelstelling is de bescherming van planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden (habitats). Zo draagt deze richtlijn bij aan het waarborgen van de biodiversiteit door natuurlijke habitats en aan het in stand houden van de wilde flora en fauna. Binnen het gemeentelijk grondgebied zijn de Natura 2000-gebieden aangemeld als speciale beschermingszone op grond van de Habitatrichtlijn.

De lidstaten dragen een lijst van op hun grondgebied aanwezige beschermingswaardige habitats voor aan de Europese Commissie, onder vermelding van de soorten uit bijlage II van de richtlijn. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen prioritaire en niet-prioritaire soorten. Op basis van deze gegevens stelt de Commissie een lijst van gebieden van communautair belang vast. De lidstaten dienen deze gebieden zo spoedig mogelijk als speciale beschermingszone aan te wijzen. Het moment van plaatsing op de communautaire lijst is echter al bepalend voor het van toepassing zijn van de bepalingen uit de richtlijn.

4.1.4. Archeologie

In 1992 werd op Malta het Europese Verdrag van Valletta ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder ook Nederland. Doelstelling van dit verdrag is de veiligstelling van het (Europese) archeologische erfgoed. Dit moet met name gestalte krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Concreet heeft dit tot gevolg dat bij de voorbereiding van bestemmingsplannen meer aandacht moet worden besteed aan de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische waarden en dat in bestemmingsplannen een beschermende regeling moet worden opgenomen ten aanzien van archeologische waarden. Aandachtspunt is voorts dat uit het verdrag van Malta voortvloeit dat er meer gelden beschikbaar moeten komen voor archeologisch onderzoek. Ook moet het beginsel 'de bodemverstoorder betaalt' worden doorgevoerd, in ieder geval voor wat betreft omvangrijke projecten (artikel 6 van het verdrag).

4.1.5. Water

In 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld. De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van grond- en oppervlaktewater te bereiken. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn. De Kaderrichtlijn Water introduceert het denken in stroomgebieden. Dat gaat uit van het simpele feit dat water zich niet houdt aan lands- en bestuurlijke grenzen, maar z'n natuurlijke loop heeft binnen stroomgebieden.

Om aan de voorwaarden van de KRW te kunnen voldoen, moeten waterbeheerders binnen een stroomgebied afspraken maken en samenwerken. Het doel is uiteindelijk dat er in het stroomgebied sprake is van schoon water, waarin een gevarieerd natuurlijk leven voorkomt. De KRW stelt namelijk eisen aan de chemische (geen verontreinigende stoffen) en ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. In 2009 moet er één beheersplan zijn voor een heel stroomgebied.

4. 2. Rijksbeleid

De *Nota Ruimte* (2006) bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020, met een doorkijk naar 2030. De *Nota Ruimte* vervangt de *Vierde Nota Ruimtelijke ordening Extra* (VINEX) en het *Structuurschema Groene Ruimte*.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak in Nederland. Meer specifiek richt de nota zich op vier algemene doelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid (tegen water en risicovolle activiteiten).

Met de *Nota Ruimte* wordt het nationale ruimtelijke beleid meer ontwikkelingsgericht en decentraal van karakter dan voorheen.

Twee begrippen staan centraal in de *Nota Ruimte*: Basiskwaliteit en Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

De nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (RHS) bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op het terrein van economie, infrastructuur en verstedelijking, water, natuur en landschap. Het buitengebied van Vlagtwedde maakt deel uit van de nationale RHS voor zover het gaat om de gebieden die behoren tot de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Speciale Beschermingszone Lieftingsbroek.

Over de EHS stelt de *Nota Ruimte* dat de precieze begrenzing gebeurt door de provincies. In en rond de EHS geldt een 'nee, tenzij-regime': nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS wezenlijk aantasten, tenzij er geen redelijke alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In de EHS is een saldobenadering mogelijk waarbij (kwantitatieve) aantasting van de EHS kan worden toegestaan indien per saldo - op gebiedsniveau - sprake is van een (kwaliteits)verbetering van de ecologische waarden. Voor wat betreft de wetgeving ten aanzien van de Natura 2000-gebieden, wordt verwezen naar de Natuurbeschermingswet.

Voor de gebieden die geen deel uitmaken van de nationale RHS is het rijksbeleid gericht op het waarborgen en zo mogelijk vergroten van de basiskwaliteit. De eerste verantwoordelijkheid voor de basiskwaliteit ligt bij de provincie.

Op een aantal punten geeft het rijk zelf - met een beperkt aantal generieke regels - invulling aan het begrip basiskwaliteit. Deze zijn enerzijds normatief en inhoudelijk van karakter en anderzijds meer procesmatig van aard.

Op inhoudelijk gebied stelt de nota dat kleine dorpen voor eigen behoefte woningen en bedrijventerreinen mogen bouwen. Ook buiten de dorpen bestaat ruimte voor her- en nieuwbouw (met aandacht voor landschappelijke en ontwerpqualiteit). Dit om het economisch draagvlak en de vitaliteit van de landelijke gebieden te vergroten. Vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in een woonbestemming of vestigingsruimte voor kleinschalige bedrijvigheid. Soms kan ook nieuwbouw wenselijk zijn. Zo kan woningbouw, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe landgoederen, geld opbrengen voor de aanleg van recreatie- of natuurgebieden (rood voor groen) of waterbergingsruimte (rood voor blauw).

Op meer procesmatig gebied geldt de (Europese) wetgeving op het gebied van natuur en milieu én de watertoets als onderdeel van de basiskwaliteit.

Voor wat betreft de landbouwsector is het beleid gericht op een transitie naar een vitale en duurzame landbouw. Voorwaarde hiervoor is dat er een economisch perspectief aanwezig is voor de agrarische bedrijven. Het rijk ziet perspectief in de vorm van;

- concurreren op de wereldmarkt;
- werken onder specifieke natuurlijke handicaps;
- economisch verbreden door andere maatschappelijke en/of economische diensten te leveren.

Uitgangspunt is om de mogelijkheden en potenties van de landbouw optimaal te benutten binnen de maatschappelijke eisen die worden gesteld.

Provincies worden gevraagd om niet-grondgebonden en/of kapitaalintensieve landbouw en daaraan gerelateerde bedrijvigheid te bundelen in zogeheten landbouwontwikkelingsgebieden.

Ook het ruimtelijk beleid voor de grondgebonden landbouw is primair een verantwoordelijkheid van provincies. Zij moeten sturing geven aan de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw en daarbij rekening houden met de eisen die de wereldmarkt stelt aan landbouwbedrijven én met de wens van landbouwbedrijven om hun bedrijfsvoering te verbreden. In hun ruimtelijke plannen moeten provincies meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering.

Op het gebied van de recreatie is het rijksbeleid Nota Ruimte in het algemeen gericht op het vergroten van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden in de groene ruimte.

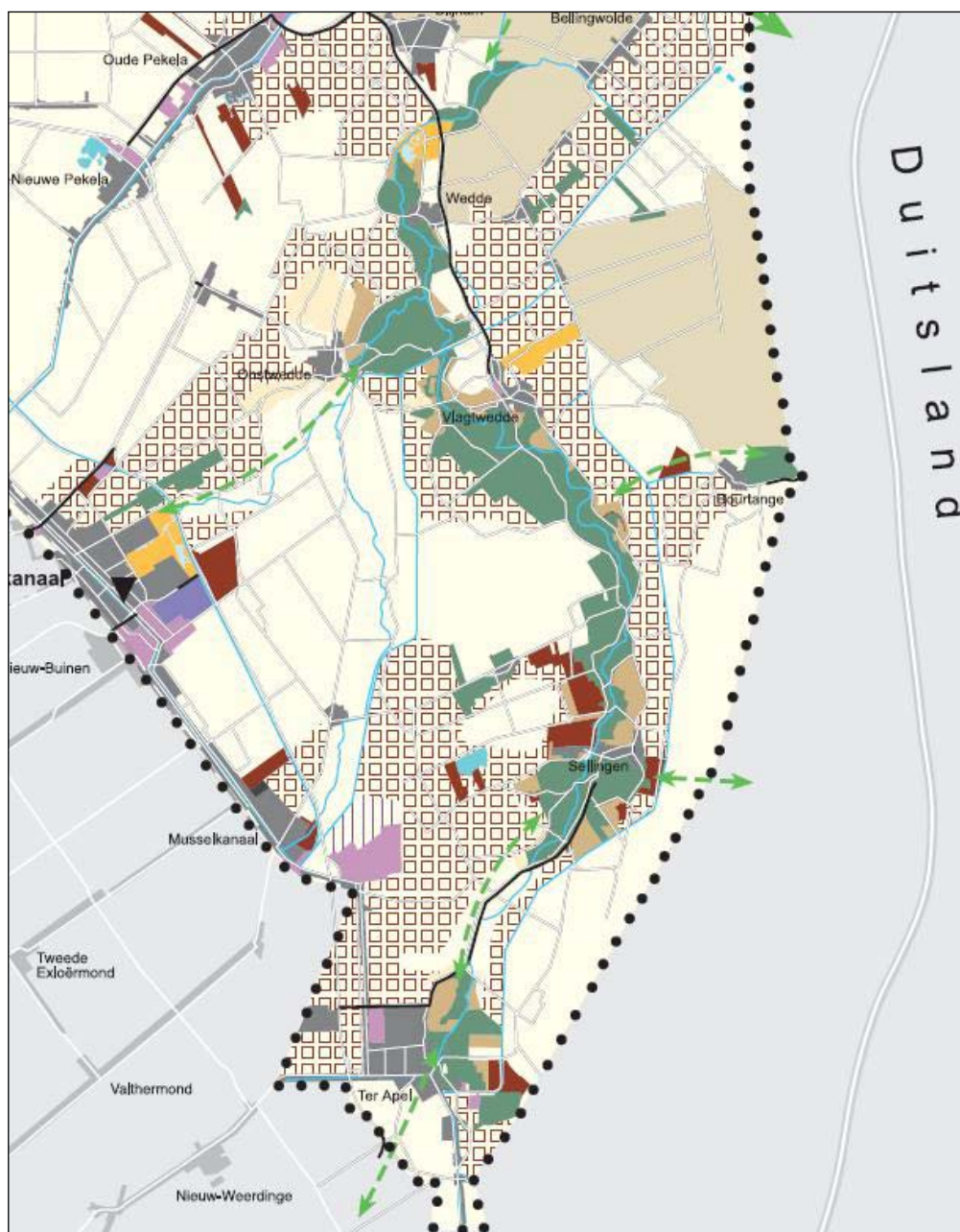
4. 3. Provinciaal en regionaal beleid

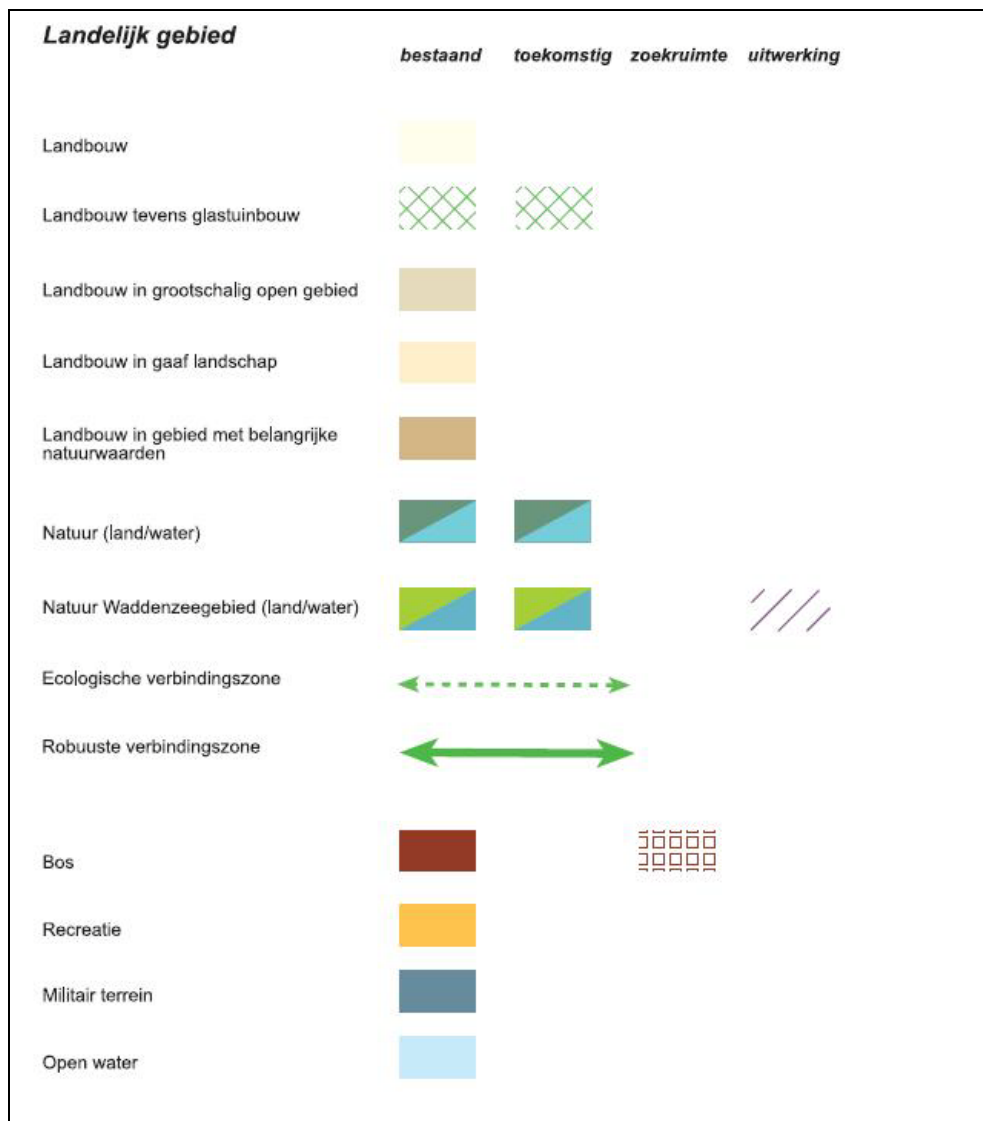
Het provinciaal beleid in de vorm van het *Provinciaal Omgevingsplan Groningen* (POP 1, 2000) vormt het belangrijkste toetsingskader voor dit bestemmingsplan. Het POP schetst het perspectief voor de langere termijn (2030) en geeft per thema en gebiedsgericht het concrete beleid tot 2010 aan.

Voor het buitengebied zijn met name de zonering van het landelijk gebied én de gebiedsgerichte uitwerking(en) voor Oost-Groningen richtinggevend.

4.3.1. POP: zonering landelijk gebied

De zonering uit het POP voor het buitengebied van Vlagtwedde is visueel weergegeven in figuur 9. De zonering is bepalend voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de diverse functies zoals landbouw, natuur, bosbouw, en recreatie).

Figuur 10. Fragment Functiekaart POP

In woorden komt de zonering op het volgende neer:

Landbouw

Het merendeel van het buitengebied van Vlagtwedde heeft de aanduiding "landbouw". Het agrarisch gebruik blijft hier in de toekomst richtinggevend. Om het hoofd te bieden aan internationale liberalisering, veranderende consumenten- én ruimtewensen moet de landbouw hier haar eigen kansen oppakken (schaalvergroting, verbrede landbouw, duurzaam produceren).

Landbouw in grootschalig open gebied

Hierbij gaat het om het gebied ten noorden van Bourtange. Ook hier is het agrarisch gebruik richtinggevend. Daarbij moet de grootschalige openheid en herkenbaarheid van de verkaveling van dit gebied behouden blijven.

Landbouw in gaaf landschap

Kleine delen van het buitengebied vallen onder deze aanduiding. Hier zijn agrarisch gebruik en landschap gelijkwaardig en met elkaar verweven.

Landbouw in gebied met belangrijke natuurwaarden

De beheersgebieden in het beekdal van de Ruiten Aa zijn met deze aanduiding aangegeven. Agrarisch gebruik en natuur en landschap zijn hier gelijkwaardige hoofdfuncties. Het accent ligt op de verweving van landbouw en natuur, met water als bindende factor.

Bestaand bos en zoekruimte bos

Voor de bestaande bosgebieden geldt als hoofdfunctie multifunctioneel bos (voor natuur, recreatie en houtteelt). In de zoekgebieden voor bos is de aanleg van nieuw bos mogelijk in de vorm van permanent bos met een meervoudige doelstelling of in de vorm van tijdelijk bos voor houtteelt.

Natuur (land/water)

In deze gebieden is natuur de hoofdfunctie. Een groot deel van de ecologische hoofdstructuur valt binnen deze zone.

4.3.2. Provinciaal Omgevingsplan Groningen II

In juli 2006 hebben Provinciale Staten een herziening van het POP vastgesteld. Het POP II is een beperkte actualisatie van het POP. In hoofdlijnen blijft het beleid uit het POP gehandhaafd. De zonering van het landelijke gebied van Vlagtwedde is dezelfde als in het POP. Op onderdelen is wel het thematische beleid aangepast. Voor dit plan zijn daarbij twee zaken relevant:

- de ruimtelijke inpassing van agrarische bebouwing: gelet op de sterke tendens tot schaalvergroting in de agrarische sector wil de provincie enerzijds bevorderen dat in gemeentelijke plannen voldoende ruimte wordt geboden aan vergroting van agrarische bedrijfscomplexen en anderzijds dat deze optimaal in het landschap worden ingepast. Daarom geldt als uitgangspunt voor agrarische bouwontwikkelingen voortaan de gebiedsgerichte maatwerkbenadering: per landschapstype dient rekening te worden gehouden met de gebiedskenmerken (die onder meer tot uitdrukking komen in boerderijlinten, verkavelingsstructuren) en met de kenmerkende landschapselementen zoals dijken. Belangrijk daarbij is de instandhouding van de landschappelijke diversiteit.
- in het beleid wordt geen onderscheid (meer) gemaakt tussen grondgebonden veehouderij en intensieve veehouderij.

POP: gebiedsgerichte uitwerking(en) voor Oost-Groningen

Het POP schets voor Oost-Groningen een streefbeeld c.q. gebiedsperpectief voor 2030. Voor Westerwolde luidt dit als volgt:

“Westerwolde is met zijn mooie landschap belangrijk voor recreatie en toerisme. Het heeft een prima toeristisch-recreatieve infrastructuur en het toeristische bedrijfsleven floreert. Er zijn landschappelijke verbindingen met Drenthe (Hondsrug) en Duitsland. In het beekdal van de Ruiten Aa liggen waardevolle natuurgebieden. De landbouw produceert hier milieuvriendelijk en heeft aanvullende inkomsten uit allerlei nevenactiviteiten.

Buiten het beekdal is er vooral akkerbouw, melkveehouderij en vollegrondsgroenteteelt. Wonen en werken zijn afgestemd op de lokale behoefte en zorgvuldig ingepast in het landschap”.

Om dit gebiedsperspectief te kunnen realiseren kondigt het POP een aantal gebiedsgerichte uitwerkingen aan.

Twee uitwerkingen zijn van belang voor het buitengebied van Vlagtwedde: het *Regioprogramma Oost* en de *Agenda voor de toekomst van de Drents-Groningse Veenkoloniën*. Beide uitwerkingen zijn/worden opgesteld in samspraak met de betrokken gemeenten en belangorganisaties. Naast deze gebiedsgerichte uitwerkingen is ook het *Inrichtingsplan Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde* een relevante gebiedsgerichte uitwerking van het provinciale beleid.

4.3.3. POP keuzedocument

De nieuwe beleidskeuzes voor het nieuwe POP Groningen staan in dit beleidsdocument verwoord. De hoofddoelstelling zal in het nieuwe POP gelijk zijn aan de oude beleidsdoelstelling: duurzame ontwikkeling en voldoende werkgelegenheid en een voor mens en natuur leefbaar Groningen met behoud en versterking van de kwaliteiten van de fysieke omgeving, waarbij toekomstige generaties voldoende mogelijkheden houden om zich te ontplooiën. Wijzigingen in het beleid ten opzichte van het vigerende POP en die van toepassing zijn in dit bestemmingsplan buitengebied, zijn te vinden op het gebied van intensieve veehouderij en recreatie.

Over intensieve veehouderij worden de volgende uitspraken gedaan:

- in principe is geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven toegestaan op nieuwe of bestaande locaties;
- ruimte voor uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij is mogelijk op basis van een zorgvuldige maatwerkbenadering.

Voor recreatie geldt dat het moratorium op nieuwe recreatiebungalowparken zal worden opgeheven. Nieuwe bungalowparken zijn mogelijk, onder voorwaarden dat ze passen in het landschap. Door dit beleid wordt meer ruimte gegeven aan toeristische ontwikkelingen.

4.3.4. Provinciaal omgevingsplan Groningen 2009-2013

Het voorontwerp Provinciale Omgevingsplan Groningen is op 24 juni 2008 vastgesteld. De veranderingen ten opzichte van het vigerende plan liggen onder andere op het gebied van intensieve veehouderij. De provincie staat geen nieuwe intensieve veehouderijbedrijven toe, noch op nieuwe, noch op bestaande bedrijfslocaties. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven is wel mogelijk, maar op basis van een zorgvuldige maatwerkbenadering en voor zover dit landschappelijk aanvaardbaar is.

De provincie geeft aandachtsgebieden voor duister en stilte aan. In de gemeente Vlagtwedde ligt een van de aandachtsgebieden. De gemeente ontwikkeld beleid over de maatregelen die voortvloeien uit dit aandachtsgebied. In het bestemmingsplan wordt aandacht voor lichthinder opgenomen omtrent de glastuinbouw.

In het POP staan de voor verzuring gevoelige kwetsbare gebieden weergegeven. In bijlage 10 zijn deze gebieden op kaart weergegeven. Rond deze gebieden ligt een bufferzone van 250 m. In deze gebieden mag geen toename van NH3 plaatsvinden. Uitbreiding van bedrijvigheid is hier niet mogelijk maar geregeld door middel van de milieuvergunning.

4.3.5. Agrarische bouwblokken en landschap- doorvertaling regio Oost, 2008

De provincie Groningen heeft een beleidsdocument opgesteld waarin de mogelijkheden voor schaalvergroting van het agrarisch bouwblok staan weergegeven. Uitgangspunt hierbij is om een vergroting van de ruimtelijke kwaliteit te bewerkstelligen. Schaalvergrotingen zijn niet overal mogelijk. Op basis van het kenmerkende onderscheid in landschapstypen in Oost Groningen is een onderscheid gemaakt in een drietal begrensde gebieden. Onderscheid wordt gemaakt in gebieden waar ruime mogelijkheden liggen voor schaalvergroting, gebieden waar beperkte mogelijkheden worden geboden en gebieden met geen mogelijkheden.

De gebieden met ruime mogelijkheden zijn de gebieden die landschappelijk de meeste mogelijkheden hebben voor schaalvergroting. Hier kan een uitbreiding tot 1,5 ha bij recht worden bestemd. Met provinciale betrokkenheid kan een groter bouwblok worden toegestaan. De gebieden met beperkte mogelijkheden zijn veelal landschappelijke overgangszones en linten. In deze gebieden geldt een extra afweging om schaalvergroting te realiseren. Agrarisch bouwpercelen tot 1 ha zijn in deze gebieden bij recht toegestaan. Vanaf 1 ha wordt de provincie bij deze afweging betrokken door inzet van de maatwerkbenadering. De laatste categorie zijn de gebieden waar geen mogelijkheden voor schaalvergroting worden toegestaan. In deze gebieden geldt een bouwblok grootte van maximaal 1 ha. De schaalvergrotingsmogelijkheden in kaart staan weergegeven in figuur 11 en in bijlage 1.

4.3.6. Regioprogramma - Oost

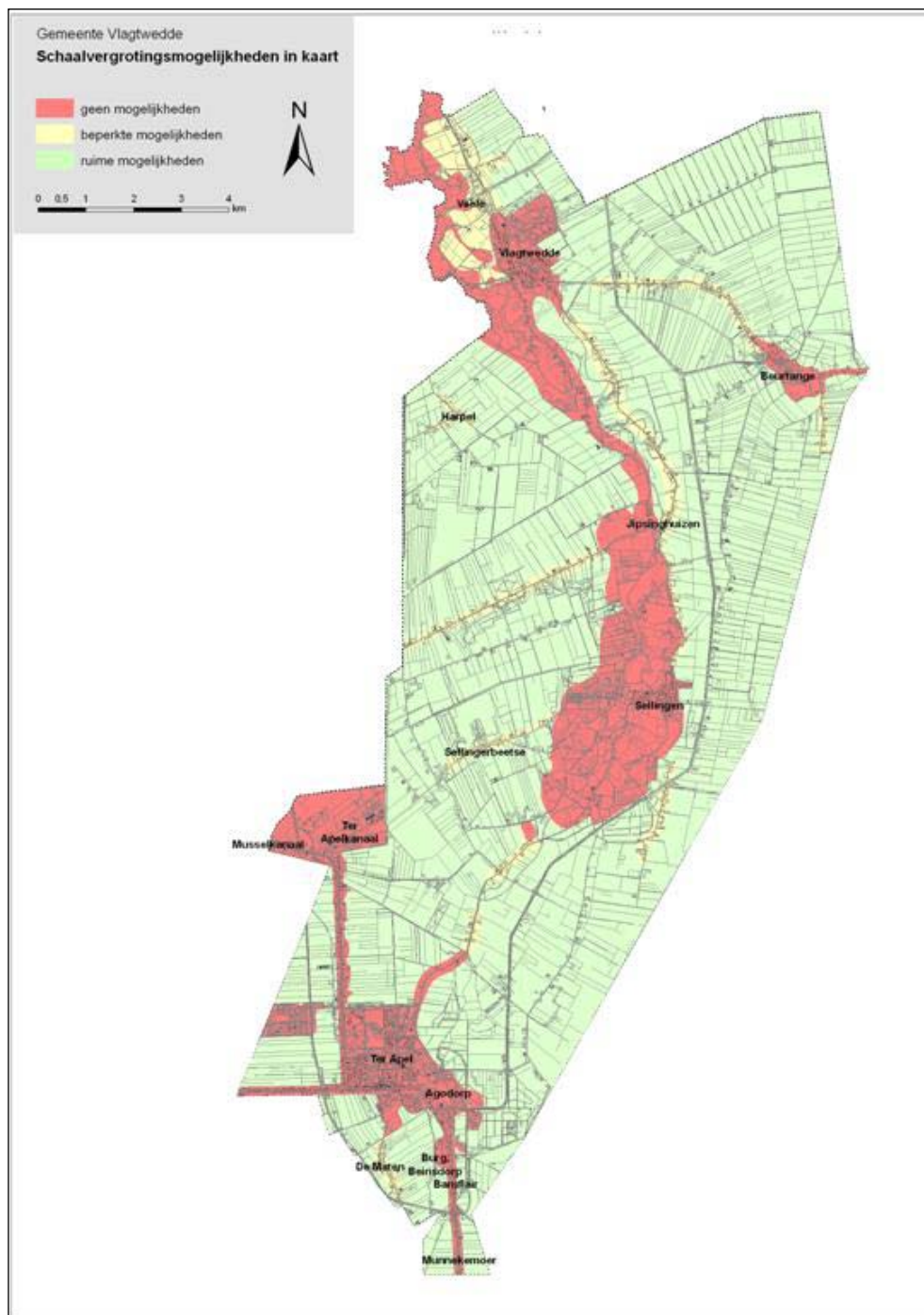
Doel van het Regioprogramma (2005/2007) is om - samen met gemeenten - een aantal (doe)projecten op te zetten teneinde de sociale, economische en ruimtelijke structuur van de regio te verbeteren.

Twee projecten uit het programma hebben directe raakvlakken met het bestemmingsplan Buitengebied: het *Landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor de Veenkoloniën en Oldambt/Westerwolde* en het *Toeristisch Recreatief Inrichtingsplan (TRIP) Westerwolde*.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP, 2005)

Het LOP geeft een visie op de ontwikkeling en inrichting van het landschap tot 2015 met een doorkijk naar 2030. Het LOP fungeert als stimuleringskader voor initiatieven uit de streek. Uitgangspunten van het LOP zijn:

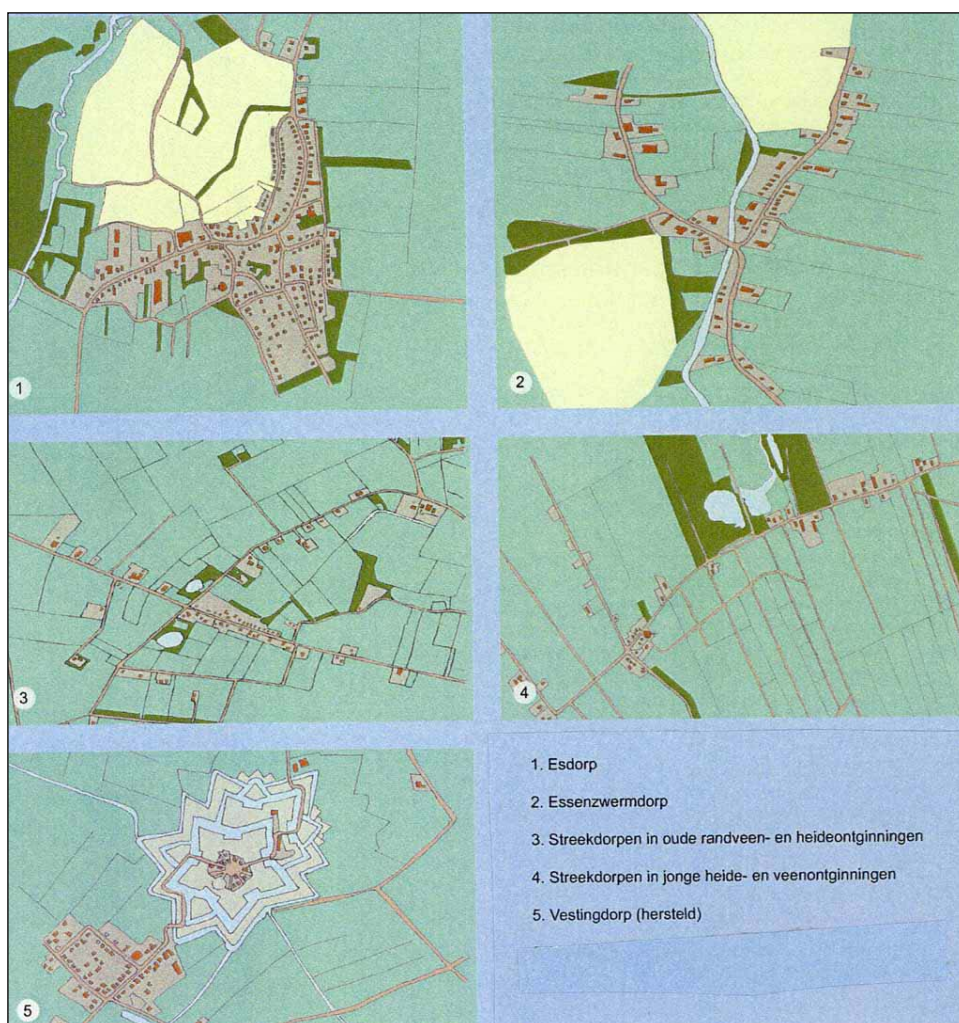
- actief investeren in de kwaliteit van het landschap is nodig om het gebied een nieuwe impuls te geven;
- er moet meer ruimte komen voor lokale initiatieven en nieuwe vormen van grondgebruik om de economische basis van het landschap te verbreden;
- een goede afstemming tussen het waterbeleid en het toekomstig grondgebruik is essentieel voor de landschapontwikkeling.

Figuur 11. Schaalvergrotingsmogelijkheden

Onderlegger van het LOP vormen de kernkwaliteiten van het landschap. Gestreefd wordt naar het behoud en versterken van deze kwaliteiten zodat een sterke landschappelijke identiteit per landschapstype en een duidelijke differentiatie tussen de landschapstypen kan ontstaan. Kernkwaliteiten van het Westerwoldse landschap zijn:

- het aan alle zijden omringd zijn door grootschalige, vlakke en open landschappen waardoor het kleinschalige, bosrijke landschap en het zwak glooiende reliëf des te meer tot zijn recht komt;
- het beekdal van de Ruiten Aa met randbeplanting als verbindende landschappelijke en ecologische zone;
- de open escomplexen met bolle ligging en steilranden;
- de esdorpen met een gave nederzettingstructuur en de monumentale bebouwingslinten van de randveenontginningen;
- het beplantingspatroon met singels, houtwallen, esrandbeplantingen en broekbossen;
- de restanten van de Eemslinie (Oudeschans en de Vesting Bourtange);
- Klooster Ter Apel.

Figuur 12. Dorpstypen in Vlagtwedde (Bron: LOP 2005)

Tot de kernkwaliteiten behoren ook de diverse dorpstypen in Westerwolde, die de ontginningsgeschiedenis weerspiegelen (zie figuur 12).

Op de hogere zandgronden langs de beken liggen de esdorpen, de oudste en grootste nederzettingen in het gebied. Op de lagere zandkoppen langs de beken liggen de kleinere gehuchten met een losse bebouwingsstructuur: de essenzwermdorpen. Nog later ontstaan de langgerekte streekdorpen langs wegen in het heide- en randveenontginningsgebied. Een bijzonder dorpsstype vormen de vestingdorpen.

De wijze waarop kan worden ingezet op de kernkwaliteiten, verwoord het LOP in een aantal kansen. Het benutten van deze kansen leidt uiteindelijk tot het streefbeeld c.q. het gebiedsimago zoals reeds geformuleerd in het POP. De kansen voor Vlagtwedde zijn:

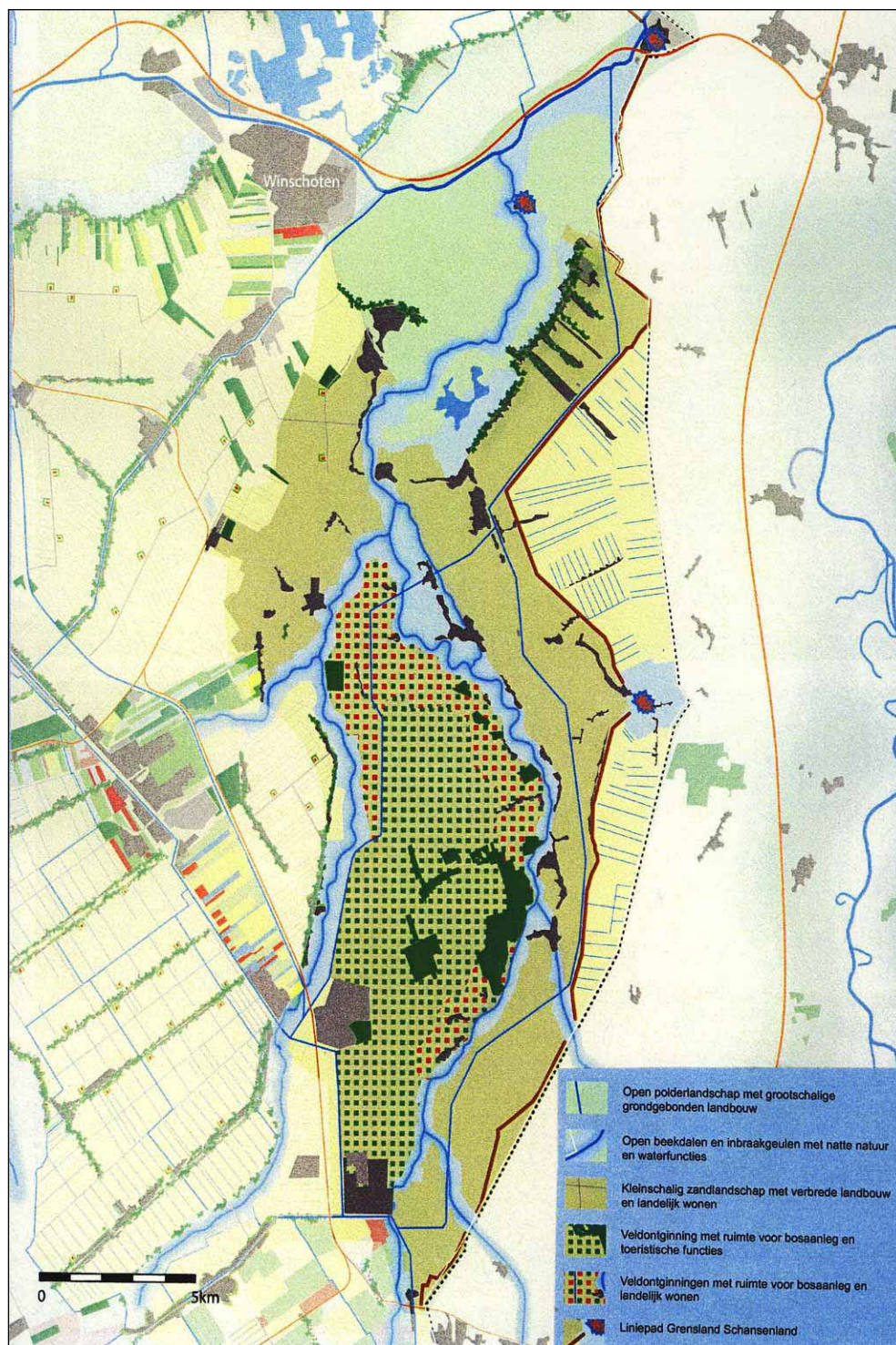
- herstel van het natuurlijke bekensysteem met ruimte voor meandering en toevoer van voldoende schoon water; ontwikkeling van een recreatief wandelpad aan één zijde van de beek;
- ruimte bieden voor nieuwe recreatieve- en woonfuncties en bosaanleg in het ontginningsgebied ten westen van het beekdal om recreatieve overdruk van het esdorpenlandschap te voorkomen;
- versterking van de historische landschapstructuur en verbreding van de landbouw in het kleinschalig zandlandschap langs het beekdal en rond de esdorpen; nieuwe woon- en recreatieve functies gaan gepaard met actief landschapsherstel en verbetering van de recreatieve ontsluiting van het landelijk gebied;
- in het veenkoloniale landschap ruimte bieden aan grootschalige, moderne landbouw;
- beleefbaar maken van de verschillende relictten van de Eemslinie, bijvoorbeeld door het weer herkenbaar maken van oude leidijken, schansen en andere verdedigingswerken. In dit kader loopt al het projectherstel van de 'natte horizon' van Bourtange.

In figuur 13 zijn bovenstaande kansen visueel gemaakt.

Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan Westerwolde (TRIP, 2004)

Het TRIP geeft een visie op de toeristisch-recreatieve mogelijkheden van Westerwolde. Centraal in het TRIP staat de recreatieve hoofdontsluitingsstructuur. Deze bestaat primair uit (de provinciale) wegen én de nieuw te ontwikkelen Toeristische Op- en overstappunten (TOP's), ondersteund door de Toeristische Concentratiepunten (TCP's) en pleisterplaatsen. TOP's vormen begin- en eindpunten van recreatieve routes en paden en fungeren tevens als herkennings- en informatiepunten. TCP's zijn plaatsen met een concentratie van toeristisch-recreatieve activiteiten zoals Bourtange, Klooster Ter Apel en de Sellingerbossen. Op pleisterplaatsen kunnen toeristen terecht voor verfrissingen etc.

Het TRIP geeft aan welke 'schakels' en elementen er nog ontbreken aan de huidige recreatieve ontsluitingsstructuur (zie bijlage 2 voor de projectkaart).

Figuur 13. Streefbeeld voor Westervolde

In het uitvoeringsprogramma bij het TRIP zijn (mogelijke) projecten opgenomen om deze structuur ook daadwerkelijk te realiseren. Relevante projecten in Vlagtwedde zijn:

- realiseren van drie TOP's (bijvoorbeeld in Ter Apel, Noordmee en Bour-tange);
- verdere inrichting van het dagrecreatief terrein Sellingerbeetse;
- uitbreiding parkeerplaats Noordmee.

4.3.7. Agenda voor de Veenkoloniën

Deze Agenda biedt oplossingen voor de eenzijdige economische en landschappelijke structuur van de Drents/Groningse Veenkoloniën.

Oplossingen zijn onder meer de inplaatsing van melkveehouderijen, nieuwe teelten, gevarieerde bedrijvigheid in vrijkomende boerderijen en het stimuleren van toerisme. Ook hier wordt gewerkt met concrete 'doeprojecten'. Voor Vlagtwedde geldt dat uitsluitend het veenkoloniale gebied rond Ter Apel in het plangebied van de "Agenda" ligt; hier spelen geen concrete projecten.

4.3.8. Natuurgebiedsplan Groningen 2006

Het Natuurgebiedsplan Groningen geeft een nadere uitwerking aan de begrenzing aan de beheersgebieden en de nieuw te ontwikkelen natuurgebieden in relatie met de EHS. Door de begrenzing van de gebieden worden op basis van vrijwilligheid mogelijk subsidies verkregen en worden de gronden verworven.

Binnen de begrensde EHS liggen bestaande natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheersgebieden en ecologische verbindingzones. Natuurontwikkelingsgebieden zijn gebieden die nu nog in agrarisch gebruik zijn, maar goede mogelijkheden bieden om natuur te ontwikkelen. Om de gewenste natuur werkelijkheid te laten worden moet het grondgebruik wijzigen. In beheersgebieden kunnen natuurwaarden zich ontwikkelen dan wel in stand worden gehouden in combinatie met het voortzetten van het agrarisch gebruik. Ecologische verbindingzones tot slot zijn zones die natuurgebieden met elkaar verbinden en zo de migratie / uitwisseling van soorten mogelijk maken.

De gewenste natuursituatie in de EHS is vastgelegd in een aantal natuurdoeltypen. Om deze te bereiken zijn maatregelen nodig in de vorm van onder meer herstel van het beekprofiel en het plaggen en afgraven van het maaiveld. De daadwerkelijke realisering van de EHS in Vlagtwedde heeft gedeeltelijk reeds plaatsgevonden. Zo is een deel van de natuurontwikkelingsgebieden inmiddels verworven door natuurbeherende instanties. De aankoop van de resterende gebieden stagneert echter. In het kader van het Regioprogramma wordt geprobeerd weer beweging in deze stagnatie te krijgen via het opstellen van een stappenplan voor het resterende uitvoeringsprogramma.

4. 4. Gemeentelijk beleid

In de afgelopen jaren is een ook aantal gemeentelijke beleidsnotities vastgesteld die van belang zijn voor het buitengebied. Concreet gaat het om de *Toekomstvisie Vlagtwedde 2020, het Woonplan, de Welstandsnota en de Kadernota Kampeerbeleid (2007)*. Daarnaast vormt ook het beleid uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied een beleidskader.

4.4.1. Toekomstvisie Vlagtwedde 2020: Instappen in de Ruimte (2004)

De Toekomstvisie beschrijft hoe de gemeente zich op langere termijn moet ontwikkelen. Daarbij wordt ingezet op vier inhoudelijke speerpunten: wonen, werken, voorzieningen en landschap. Voor het buitengebied relevante beleidslijnen uit de Toekomstvisie zijn:

Wonen

Vlagtwedde is een groene woongemeente. Binnen de randvoorwaarden van landschap en beeldkwaliteit krijgen bewoners zoveel mogelijk ruimte om hun woonwensen te realiseren. Er wordt overwegend kleinschalig en kwalitatief goed gebouwd voor eigen inwoners én voor mensen van buiten, gespreid over de gemeente. Vanuit landschappelijk oogpunt zijn sommige kernen 'klaar': er vindt dan geen verdere uitbreiding plaats buiten een bepaalde grens. Discussie over nieuwe dorpen is (daarom) goed.

Werken

Vlagtwedde blijft een werkgemeente. Grootschalige bedrijvigheid wordt gestimuleerd op het Bedrijvenpark Zuid-Groningen dat is uitgebouwd tot een hypermodern agropark (inclusief gecontroleerde intensieve veehouderij). In de rest van de gemeente ligt de nadruk op kleinschalige bedrijvigheid. Er is voldoende (planologische) ruimte gekomen voor de "kraamkamerfunctie", de eerste levensjaren van een bedrijf voordat het naar een bedrijventerrein of kantoor gaat. Groeiende bedrijven moeten naar een industrieterrein, soms vormen leegstaande boerderijen een vestigingsoptie.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn er primair voor de eigen bewoners en liggen zo dicht mogelijk bij de burger. Daarbij geldt "spreiding waar mogelijk, concentratie waar nodig". Het is normaal dat de hoeveelheid voorzieningen in kleine kernen kleiner is dan in grotere kernen. Uitgangspunt is dat in principe geen nieuwe bebouwing wordt opgericht maar wordt aangehaakt bij bestaande voorzieningen.

Landschap, landbouw en toerisme

Qua landschap zet de toekomstvisie in op behoud (landschapsonderhoud, planologische waarborgen) en op versterking (realiseren EHS, vergroten variatie in het veenkoloniale gebied). Het landschap is er om van te genieten (wonen, recreëren) en niet alleen om naar te kijken. Landbouw blijft een belangrijke drager van het landschap. Toerisme is een belangrijke sector: er wordt gemikt op de actieve rustzoeker en de cultuurtoerist.

Ten aanzien van de bescherming van het landschap en het milieu doet de toekomstvisie een aantal concrete uitspraken:

- er bestaat geen ruimte voor grootschalige glastuinbouw en intensieve veehouderij (met uitzondering van het Agropark);
- herbestemming van agrarische gebouwen is toegestaan mits lelijke en overbodige schuren worden opgeruimd;
- tussen 2005 en 2010 wordt in de Veenkoloniën “een fase van schaalvergroting” overgeslagen door het stimuleren van een handvol bedrijven op megakavels die de kwaliteit van het landschap een impuls geven door de aanleg van een aantal ‘landmarks’;
- tussen de EHS en het grootschalige gebied is veel winst te behalen uit het landschap; hier bestaan ook mogelijkheden de toeristische druk meer te spreiden.

De Toekomstvisie is vervolgens uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Hierin zijn 47 deelprojecten geformuleerd, gegroepeerd binnen zes strategische thema's te weten:

1. impuls onderwijs en opleiding;
2. wonen en zorgen goed geborgd;
3. versterken economische voedingsbodem;
4. Masterplan landschappelijke kwaliteit;
5. het sociale weefsel; onderhoud en versterking;
6. versterking toeristisch aanbod en doelgroepmarketing.

Na uitvoering van een sterkte/zwakte analyse, het formuleren van kerncompetenties (krachten) en kernproblemen (uitdagingen) van de gemeente zijn de 47 deelprojecten getoetst ten behoeve van het maken van een uiteindelijke keuze welke projecten wel en welke vooralsnog niet uitgewerkt worden. Dit op basis van de bruikbaarheid, de haalbaarheid en de acceptatie van de deelprojecten. Daarbij zijn uiteindelijk twee thema's geselecteerd die het meest bijdragen aan het benutten van de sterke kanten van de gemeente en het oplossen van kernproblemen in de gemeente. Dit zijn de thema's *Zorg voor ouderen* en *Beleving van het toerisme*.

Eén van de instrumenten voor het uitwerken/realiseren van beide thema's is het bestemmingsplan voor het Buitengebied. Zie verder hoofdstuk 5.

4.4.2. Woonplan 2002 - 2010

Het kwalitatieve en kwantitatieve beleid omtrent het wonen in de gemeente is vastgelegd in het gemeentelijk woonplan. De verplichting tot het opstellen van een woonplan vloeit voort uit het provinciale beleid.

Voor wat betreft het landelijk gebied is het woonplan gericht op een 'trendmatige ontwikkeling mede met het oog op het behoud van het cultuur- en natuurlandschap van Westerwolde'. In het woonplan wordt voor de kleine dorpen/buurtschappen een dorpsgerichte aanpak voorgestaan. Dit betekent dat per dorp moet worden gekeken naar het specifieke woonmilieu en bijbehorende kwaliteiten en beperkingen. Het woonplan vraagt extra aandacht voor ruimtelijke en architectonische kwaliteit c.q. randen van wijken en dorpen.

Het woonplan stelt dat de woonfunctie in het buitengebied in het algemeen een positieve bijdrage levert aan de leefbaarheid en de verscheidenheid van het buitengebied. Handhaving van de woonfunctie is daarom wenselijk.

Anderzijds wordt het wonen gezien als een toegevoegde functie die bijdraagt aan de versterking van het buitengebied. Vanuit die achtergrond is het woonplan (conform het provinciale beleid) er op gericht geen uitbreiding van de woonfunctie in het buitengebied te laten plaatsvinden. Een uitzondering op dit uitgangspunt wordt gemaakt voor de kleine kernen (Veele, Sellingerbeetse, Jipsingboertange, Harpel, De Maten en Jipsinghuizen). In deze kleine kernen kunnen in de periode 1998-2010 in totaal 10 woningen (voor eigen behoefte) gebouwd worden. Deze zijn ingepland voor de periode 2007-2010.

4.4.3. Welstandsnota (2008)

In de *gewijzigde Woningwet 2003* is een structureel andere opzet gegeven aan het welstandstoezicht. Gemeenten dienen hun welstandsbeleid voortaan inzichtelijk te maken en vast te leggen in een gemeentelijke welstandsnota.

Een belangrijke peiler van de *Welstandsnota Vlagtwedde* vormen de algemene criteria, de gebiedsgerichte criteria en de objectgerichte criteria. Deze worden gehanteerd om te beoordelen hoe het bouwwerk zich in zijn omgeving voegt. Hiertoe is de gemeente opgedeeld in deelgebieden. Voor ieder deelgebied gelden specifieke welstandscriteria. Onderlegger van de gebiedsindeling vormen de diverse historische bebouwingslinten en dorps-typen in de gemeente. In het algemeen richten de welstandscriteria zich op het handhaven van de kenmerkende ruimtelijke structuur en de gevarieerde bebouwing. Dit betekent dat "aansluiting bij de historische context" een essentieel uitgangspunt vormt bij nieuw- en verbouw.

In bijlage 3 van de toelichting is de gemeentelijke welstandskaart opgenomen. De bijbehorende criteria ten aanzien van plaatsing, hoofdvorm, aanzichten en opmaak, staan per gebied aangegeven in de welstandsnota.

4.4.4. Bestemmingsplan Buitengebied 1986

Het geldende bestemmingsplan voor het buitengebied is hoofdzakelijk een conserverend plan, waarin de (toenmalige) situatie in het buitengebied is vastgelegd. In het plan wordt een groot gewicht toegekend aan de agrarische belangen. Daarnaast is het behoud van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden een essentieel uitgangspunt.

Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid (eenmaal gegeven rechten kunnen niet zomaar worden afgenomen) vormt het plan één van de kaders voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

4.4.5. Kadernota kampeerbeleid gemeente Vlagtwedde 2007

In deze nota worden beleidskeuzes gemaakt ten aanzien van kampeerterreinen. Deze keuzes moeten terugkomen in de bestemmingsplannen.

Er wordt een onderscheid aangegeven tussen twee vormen kampeerterreinen. Kampeerterrein-I is bestemd voor toeristische plaatsen en op Kampeerterrein-II zijn ook stacaravans en chalets toegestaan. Voor kleinschalig kamperen geldt dat deze vorm van recreatie is toegestaan bij zowel woningen als agrarische bedrijven. Per kleinschalig recreatiebedrijf zijn maximaal 15 standplaatsen toegestaan.

4. 5. Conclusies beleidskader

Hoewel er een veelheid aan rijks- provinciale en regionale beleidsnota's is verschenen die (onder meer) betrekking hebben op het buitengebied van Vlagtwedde, is de lijn die daaruit spreekt behoorlijk eenduidig. Niet verwonderlijk omdat er een bestuurlijke en beleidsmatige afstemming tussen de verschillende overheden en sectoren dient plaats te vinden. Accenten liggen op de volgende onderwerpen:

- een duurzame landbouw met ruimte voor verbetering en verbreding;
- veel aandacht voor behoud en versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden;
- aandacht voor natuurontwikkeling in het beekdal van de Ruiten Aa;
- verbeteren van de toeristisch-recreatieve structuur en de zorg voor ouderen;
- weren van functies die afbreuk kunnen doen aan het landelijke gebied.

5. PLANUITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten voor een bestemmingsplan, zo ook in dit bestemmingsplan, staan centraal in de planvorming. Ze geven het beleid voor de verschillende functies aan, zowel voor de korte als de langere termijn.

De onderstaande uitgangspunten zijn een beleidskeuze op basis van de situatie in het plangebied, de aanwezige beleidskaders én te verwachten maatschappelijke ontwikkelingen.

Vooraf wordt opgemerkt dat dit bestemmingsplan hoofdzakelijk een conserverend plan is met als doel een integrale, actuele én handhaafbare planologische regeling voor het buitengebied te geven. Vertaling van dit uitgangspunt betekent dat de bestaande ruimtelijke en functionele structuur (opnieuw) wordt vastgelegd waarbij kleinschalige (gebruikelijke) ontwikkelingsmogelijkheden aan de diverse functies wordt geboden.

Bovenstaande lijkt in tegenspraak met de mogelijk (grootschalige) ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld bosaanleg en recreatie, zoals die in het vorige hoofdstuk in het (gemeentelijke) beleidskader zijn beschreven. Deze ontwikkelingen worden momenteel nader uitgewerkt en worden voor zover te zijn vastgesteld opgenomen in het bestemmingsplan.

5. 1. Algemene uitgangspunten

Functionele benadering buitengebied

Uit de beschrijving van de huidige situatie in hoofdstuk 3 is gebleken dat het buitengebied van Vlagtwedde ruimte biedt aan diverse functies: landbouw, natuur, landschap, water, recreatie cultuurhistorie, wonen en werken. De waarden die aan deze functies worden toegekend en de onderlinge relaties verschillen per gebied. Het is dan ook noodzakelijk belangen af te wegen. Soms gaat de ontwikkeling van de ene functie ten koste van andere functies, soms kunnen zij elkaar ook versterken.

Landschap, natuur, landbouw, water, recreatie als de basisfuncties

Bij de afweging van de verschillende belangen wordt - aansluitend het beleid van zowel gemeente, provincie als rijk - aan de functies natuur, water, landschap en landbouw een doorslaggevend belang toegekend. Ontwikkelingen van andere functies mogen dus niet een zodanig omvang of intensiteit aannemen dat ze de functies natuur, landschap en landbouw onevenredig negatief beïnvloeden. De functies landschap, landbouw, natuur, water en recreatie vormen ook de grondslag voor de gebiedsbestemmingen in dit plan. Het karakter van deze functies is echter niet gelijk. Landbouw en natuur en water zijn gebiedsdekkende functies terwijl het landschap overal is. Het landschap is het resultaat van de ontwikkelingen op het gebied van landbouw en natuur c.q. de wijze waarop mens en natuur met elkaar omgaan. Een ingewikkeld samenspel, dat in ons land vele waardevolle cultuurlandschappen met zeer verschillende identiteiten heeft opgeleverd. Ook op de schaal van Vlagtwedde is dit het geval: de ontginningsgeschiedenis heeft geleid tot het huidige waardevolle cultuurlandschap waarin landbouw en natuur hun eigen plaats hebben.

Vanwege deze wisselwerking tussen landbouw, natuur en het landschap en gelet op het grote belang dat (door de gemeente en ook de hogere overheden) wordt gehecht aan de instandhouding van dit cultuurlandschap geldt voor dit bestemmingsplan de volgende algemene en overkoepelende beleidskeuze:

“Behoud, herstel en/of ontwikkeling van de verschillende karakteristieke landschapstypen zoals beschreven in paragraaf 3.1 en het waarborgen van de dynamiek daarbinnen”.

Voor het maken van de overige beleidskeuzes zijn, naast de ontwikkelingen op het gebied van de basisfuncties, ook de ontwikkelingen op het gebied van de toegevoegde functies van belang.

Scheiding en verweving

Zowel rijk als provincie zetten voor het landelijk gebied in op een scheiding van de functies landbouw en natuur: een ontwikkeling van specifieke landbouwgebieden én van natuurgebieden. Dit vanwege de spanning die er is tussen de belangen van de productiefunctie landbouw (met de bijbehorende schaalvergroting, intensivering etc.) en de kwetsbare functie natuur. In aansluiting op dit beleid wordt in het buitengebied - waar nodig - een scheiding van de bestaande natuur- en landbouwfunctie aangehouden: in de agrarische gebieden worden zo weinig mogelijk beperkingen aan de landbouw opgelegd, in de bestaande natuurgebieden die deel uitmaken van de EHS kan de natuur zich verder ontwikkelen.

Waar mogelijk wordt echter ook gekozen voor verweving van de functies landbouw en natuur. Dit omdat een aantal ontwikkelingen in de landbouw enerzijds en de natuur (en landschap) anderzijds elkaar ook versterkt. Zo is het duurzaam voortbestaan van de grondgebonden landbouw een essentiële voorwaarde voor het behoud van het cultuurhistorisch waardevolle landschap. Ook verbreding van de agrarische bedrijfsvoering, agrarische natuurbeheer in de beheersgebieden van de EHS en milieumaatregelen in de landbouw kunnen een gunstig effect hebben op natuur en landschap. Het uitgangspunt van verweving geldt ook voor de functies natuur, landschap en landbouw ten opzichte van de recreatie. Landbouw en recreatie kunnen elkaar versterken: de landbouw bepaalt mede het landschap en daarmee de recreatieve aantrekkelijkheid van een gebied en recreatie kan een welkome bijdrage leveren aan het agrarische inkomen. Anderzijds kan een sterke toename van de recreatie leiden tot overlast voor de agrarische sector en kunnen landbouwkundige ontwikkelingen een gebied minder aantrekkelijk maken voor de recreatie.

Het landschap vervult een basisfunctie voor recreatie: mensen vinden er rust, ruimte en herinnering. Een verdere ontwikkeling van natuur en landschap zal het recreatieve toekomstperspectief dan ook versterken. Recreatieve ontwikkelingen kunnen eveneens, mits kleinschalig, goed worden ingepast. Er is zorgvuldig nagegaan waar welke recreatieve functies kunnen worden toegelaten zonder dat er enerzijds ongewenste effecten voor de agrarische sector en natuur en landschap uit voortvloeien en anderzijds deze functies elkaar mogelijk kunnen versterken.

Aandacht voor het waterbeleid

Water is een beleidslijn welke steeds meer in ruimtelijke plannen wordt toegepast. Het waterbeleid van de 21ste eeuw waarbij het vasthouden, bergen en afvoeren van water centraal staat zal, zoveel waar mogelijk, worden toegepast bij het leggen van bestemmingen.

5. 2. Gebiedsindeling

Landschap randvoorwaardenstellend

Op basis van de overkoepelende beleidskeuze waarin het behoud van de verschillende landschapstypen voorop staat en de dynamiek daarbinnen gewaarborgd moet blijven, blijkt dat het landschap randvoorwaardenstellend is voor nieuwe ontwikkelingen. Er wordt in het plan uitgegaan van twee soorten landschapstypen. Het heide- en randveenontginningslandschap en het veenkoloniaal ontginningslandschap wordt gekarakteriseerd als een open landschapstype en is grotendeels in gebruik als landbouwgebied. Het esdorpenlandschap is meer kleinschalig van karakter en hier komen de landbouw, bos, natuur en cultuurhistorie verweven met elkaar voor.

Landbouw

Hoofduitgangspunt voor deze gebieden is om de landbouw, binnen acceptabele, ruimtelijke, natuurlijke en milieutechnische randvoorwaarden ontwikkelingsruimte te bieden. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is om de landbouwkundige ontwikkelingen af te stemmen op de aanwezige landschapstypen. Onderscheid wordt gemaakt in het open gebied én een kleinschalig landschap. In het open gebied staat scheiding van functies centraal. In dit gebied liggen optimale ontwikkelingskansen voor de landbouw. In het kleinschalige landschap wordt uitgegaan van verweving van functies. De ontwikkeling van natuur en bescherming van landschappelijke elementen komt voor naast uitbreidingsmogelijkheden in de landbouwsector. De begrenzing van de landschapstypen is gebaseerd op de landschappelijke hoofdstructuur en het POP.

Bos en Natuur

Hoofduitgangspunt voor de bos- en natuurgebieden is het behouden en verder ontwikkelen van de natuur. In deze gebieden wordt de rust en stilte gewaarborgd en wordt versnippering en verstoring tegengegaan. De begrenzing van de bosgebieden is gebaseerd op de feitelijke situatie, zoals deze is af te lezen van luchtfoto's. De natuurgebieden komen overeen met de bestaande natuurgebieden die onderdeel uitmaken van de EHS zoals aangegeven in het gebiedsplan Groningen en de nieuwe natuur waarvan de gronden in eigendom zijn van de natuurbeherende instanties. De bosgebieden die vallen binnen de natuurgebieden worden aangegeven als bos.

Water

Hoofduitgangspunt voor de waterlopen is deze te behouden en optimale ruimte te bieden voor de waterafvoerende functie.

De landschappelijke en ecologische waarde van het water wordt steeds belangrijker en de landschappelijk waardevolle waterlopen worden specifiek beschermd en er is aandacht voor voldoende ruimte voor de ecologische ontwikkeling van de beekdalen.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat ruimtelijke weerslag van de basisfuncties terug te zien is in de gebiedsindeling. Op grond van het onderscheid in hoofdfunctie zijn de volgende gebiedsbestemmingen toegekend:

- 'Agrarisch 1' komt overeen met het gebied waarin ontwikkelingen liggen voor de landbouw in het grootschalig open landschap.
- 'Agrarisch 2' komt overeen met het kleinschalige landschap. In dit gebied zijn ontwikkelingen mogelijk voor de landbouw in combinatie met ontwikkeling van landschap, cultuurhistorie en natuur.
- 'Bos' komt overeen met de feitelijke aanwezige bossen.
- 'Natuur' komt overeen met de bestaande natuurgebieden die deel uitmaken van de EHS en de gronden die in eigendom zijn van de natuurbeherende instanties. De bosgebieden die voorkomen binnen de bestaande natuurgebieden worden niet bestemd als natuur maar als bos.
- 'Water' komt overeen met de watergangen met een belangrijke waterafvoerende werking en die watergangen die een landschappelijke en natuurlijke betekenis hebben.

5. 3. Beleid gebiedsfuncties

5.3.1. Landschap

De overkoepelende beleidskeuze is nader uitgesplitst in de volgende hoofduitgangspunten met betrekking tot het landschapsbeleid:

- behoud en waar mogelijk versterking van de karakteristieke ruimtelijke inrichting en de structuurbepalende elementen van de verschillende landschapstypen zoals beschreven in landschapsbeschrijving van deze plantoelichting;
- de huidige en toekomstige inrichting en het beheer van een landschapstype mogen de dynamiek niet onevenredig aantasten: eventuele nieuwe ontwikkelingen en/of inrichtingen dienen, na een gedegen afweging met de (natuur-) en landschapswaarden, waar mogelijk inpasbaar te zijn;
- gezien de voorgaande twee uitgangspunten worden aan de ontwikkeling van de diverse functies landschappelijke randvoorwaarden gesteld. Deze zijn enerzijds gericht op het herkenbaar blijven van het cultuurlandschap en anderzijds op het waarborgen van de dynamiek.

De randvoorwaarden ten aanzien van de (ontwikkelings) mogelijkheden voor de functies vloeien in het buitengebied voort uit het landschap van Vlagtwedde. Dit met het oog op de aanwezige waardevolle kenmerken en het in stand houden en versterken van de landschappelijke verscheidenheid. De landschappelijke kernkwaliteiten van het landschap zijn beschreven in het LOP.

Het landschap dat in deze periode is gevormd, vormt de basis voor het huidige landschap. Van (inter)nationale waarde zijn het beekdal Ruiten Aa en de Hasseberg. Van regionale waarden zijn de dekzandruggen van onder andere Bourtange en bij het klooster Ter Apel (in de kloosterbossen) en het stuifzandrelief bij Jipsingbourtange.

Landschappelijke kernkwaliteiten

- het aan alle zijden omringd zijn door grootschalige, vlakke en open landschappen waardoor het kleinschalige, bosrijke landschap en het zwak glooiende reliëf des te meer tot zijn recht komt;
- het beekdal van de Ruiten Aa met randbeplanting als verbindende landschappelijke en ecologische zone;
- de open escomplexen met bolle ligging en steilranden;
- de esdorpen met een gave nederzettingstructuur en de monumentale bebouwingslinten van de randveenontginningen;
- het beplantingspatroon met singels, houtwallen esrandbeplantingen en broekbossen;
- de restanten van de Eemslinie (Oudeschans en de Vesting Bourtange);
- Klooster Ter Apel en de landschappelijke omgeving
- Het stuifzandrelief bij Jipsingbourtange.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is de kernkwaliteiten te beschermen en te versterken door de open gebieden open te houden, ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor de ecologische zone bij het beekdal van de Ruiten Aa, de essen te beschermen, voormalige (karakteristieke) boerderijen aan te duiden, ontwikkelingen af te stemmen met de welstandsnota, het beplantingspatroon beschermen bij grotere gebouwen, restanten van de Eemslinie en beschermde dorpsgezichten aan te duiden.

Karakteristieke boerderijpanden

Overall in het buitengebied zijn boerderijen te zien. De karakteristieke boerderijpanden vormen ook een onderdeel van de cultuurhistorische waarde van het buitengebied. Hierbij gaat het zowel om boerderijpanden die in agrarisch gebruik zijn als om voormalige agrarische boerderijpanden.

De bouwstijlen van de boerderijen (schuren en voorhuizen) lopen sterk uiteen. Toch zijn er in de historische boerderijen grofweg drie typen te onderscheiden. In volgorde van opkomst zijn dat de Drentse dwarsdeelboerderij, de Friese schuurboerderij en de Oldambster boerderij. Zie voor een uitgebreide beschrijving bijlage 4 van deze plantoelichting.

Dwarsdeelboerderij

Deze boerderijen hebben een doorlopende kap met lage dakranden. Onder de doorlopen kap bevindt zich zowel het woonhuis als de schuur. Bij de schuurdeur wijkt de dakrand een eind terug. De deel ligt dwars in de schuur. De voorgevel is een bijna blinde muur waar de schoorsteen van de woonkeuken door de nok gaat. In de hoge zijmuur bevinden zich de voordeur en de meeste vensters.

Friese schuurboerderij

Dit type is ontstaan uit de dwarsdeelboerderij. Bij een groot aantal van deze boerderijen werd de schuur later vervangen door een grotere 'Friese schuur'.

Oldambsterboerderij

Deze boerderijen hebben vaak imponerende afmetingen (schuurlengte soms 70 meter) die het vlakke land volledig beheersen. De lange daklijn loopt horizontaal ononderbroken door van voor- naar achterzijde. De zijmuren, aan de achterzijde laag, gaan sprongsgewijs omhoog, naarmate het geheel naar voren toe eveneens sprongsgewijs smaller wordt, om bij het woonhuis de grootste hoogte te bereiken. Deze sprongen, krimpen genoemd, vormen de meest karakteristieke uiterlijke kenmerken van een Oldambster boerderij. De rijen raampjes boven in de gevel zijn een indicatie voor de hoogte van de graanzolder.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is het behoud van de algemene bebouwingskarakteristiek c.q. hoofdvorm van drie boerderijtypen. Uitgangspunt is karakteristieke boerderijpanden te beschermen door deze specifiek te bestemmen als wonen-voormalige boerderijpanden.

Voor kleinschalige verandering en verbouwingen van de boerderijen vormt de Welstandsnota het aanvullende afwegingskader (goede verhouding vormgeving, gevelindeling, het materiaal- en kleurgebruik en de detaillering).

Beschermde dorpsgezichten Smeerling en Bourtange

Het beschermd dorpsgezicht Smeerling ligt in de gemeente Stadskanaal, maar de beschermde zone valt binnen het buitengebied van de gemeente Vlagtwedde. Smeerling is een typisch Westervoldse nederzetting, met zijn breed uitgebouwde boerderijen omgeven door erfbeplantingen met hoge eiken, dat door de ruimtelijke structuur en relatie met het landschap een beeld oplevert, dat van algemeen belang is vanwege de schoonheid en het karakter van het geheel.

Het beschermd dorpsgezicht Bourtange is aangewezen als beschermd dorpsgezicht door de aanwezigheid van de ruimtelijke structuur van de bewoningskern die wijst op de fortificatie, die in het verleden aanwezig is geweest.

De beide beschermde dorpsgezichten worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Op deze locaties mogen geen nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden die het zicht op deze dorpsgezichten kunnen verstoren. In bijlage 5 van de toelichting zijn de aanwijzingsbesluiten van beide beschermde dorpsgezichten opgenomen.

Windmolens

Duurzame energie komt steeds meer op en heeft gevolgen voor de landschappelijke kwaliteit van de gemeente.

De gemeente staat positief tegenover deze ontwikkeling, maar is voornemens te onderzoeken welke ruimtelijke consequenties deze ontwikkeling met zich meebrengt. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is om windmolens, zowel de grotere als de kleine niet toe te staan.

5.3.2. Natuur

Bestaande bos- en natuurgebieden

De bos- en natuurgebieden die in het gebiedsplan Groningen 2006 zijn begrepsd als bestaande natuur en alle feitelijke aanwezige bosgebieden worden positief bestemd in het bestemmingsplan.

Het beleid richt zich op het behoud van de natuur- en landschapswaarden. Daarnaast bezitten deze gebieden ook vaak een recreatieve functie.

Natuurwaarden

- Ruiten Aa: bloemrijk grasland, vochtig schraalgrasland, rietland en ruigte, zoetwatergemeenschappen, droog grasland, droge heide, vochtige heide, struweel-, mantel- en zoombegroeiing, bosgemeenschappen van arme zandgrond, bosgemeenschappen van leemgrond en bosgemeenschappen van bron en beek
- Essen: kruidenrijke akkers
- Bourtange: drogere zandgronden als zoals heischrale vegetaties en bloemrijk hooiland (bloemrijk- en droog grasland)

Natuurontwikkelingsgebieden

Ten aanzien van de natuurfunctie biedt het bestemmingsplan allereerst ruimte voor de realisering c.q. invulling van de ecologische hoofdstructuur in en rond het beekdal van de Ruiten Aa inclusief het realiseren van ecologische verbindingzones daarbuiten. De nieuwe natuurgebieden worden in eerste instantie conform het huidige (agrarische) gebruik bestemd. Er worden geen activiteiten en/of ingrepen toegelaten die leiden tot het onomkeerbaar verloren gaan van de natuurontwikkelingsmogelijkheden. Dit betekent dat aan het huidige gebruik beperkingen worden gesteld. Uitgangspunt is deze gebieden aan te duiden op de plankaart en met een wijzigingsbevoegdheid kan de agrarische bestemming worden gewijzigd in een natuurbestemming. Dit geldt ook voor de ecologische verbindingzones die - tot de daadwerkelijke realisering - ook bestemd worden conform het huidige (agrarische) gebruik. Voor reeds gerealiseerde natuurontwikkelingsgebieden geldt het beschermingsbeleid voor de natuurgebieden.

EHS

De bestaande natuurgebieden maken onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Naast deze bestaande natuurgebieden bestaat de EHS uit natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Uitgangspunt voor EHS gebieden is dat ingrepen die schade toebrengen aan de wezenlijke waarden van het gebied zoveel mogelijk moeten worden voorkomen of gecompenseerd. Het beleid richt zich op het verbeteren van de milieukwaliteit in deze gebieden. Dit betekent bijvoorbeeld dat deze gebieden geen nadelen mogen ondervinden van watergebruik in andere gebieden en versnippering door doorsnijding van infrastructuur moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

Natura 2000-gebied

Voor het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek geldt dat de natuurwaarden beschermd worden zoals aangegeven in het aanwijzingsbesluit van de Speciale Beschermingszone (SBZ). Het bestemmingsplan richt zich op het waarborgen van de instandhoudingsdoelstelling voor dit bosgebied zoals vastgelegd in het aanwijzingsbesluit. De begrenzing van dit gebied met een specifieke bescherming wordt op de plankaart aangeduid. Rondom het Natura 2000-gebied is gekozen voor een invloedsszone van 500 meter.

Binnen dit gebied mogen geen activiteiten plaatsvinden die een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. In bijlage 6 is het aanwijzingsbesluit opgenomen van het Natura 2000-gebied.

Overige natuur

Voor wat betreft de natuurwaarden buiten de gebieden die behoren tot de EHS streeft het bestemmingsplan naar behoud. Bescherming van de ecologische waarden c.q. dier- en plantensoorten vindt hier primair plaats via de *Flora- en faunawet* (zie paragraaf 6.3).

Bos

In de bestaande bossen in de gemeente is bos de hoofdfunctie. Ook de kleinere bosjes die zich nadrukkelijke manifesteren als bosgebiedje of boselement zijn als "Bosgebied" bestemd. Het beleid voor de bosgebieden is gericht op het behoud en herstel van de natuur- en landschapswaarden. Daarnaast bezit een deel van de bosgebieden ook een recreatieve functie.

De gemeente kiest er voor om in dit bestemmingsplan - ondanks de ruimte die het provinciale beleid hiervoor biedt - geen grootschalige nieuwe bosontwikkelingen toe te staan. Dit omdat de aanleg van bos - naast grote invloed op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden - ook gevolgen kan hebben voor bijvoorbeeld de aanwezige weide- en akkervogelwaarden. Op dit moment bestaat over deze gevolgen nog te veel onduidelijkheid. Een juridische regeling in de bestemming is daarom op dit moment niet aan de orde. Overigens is het aantal aanvragen voor bosontwikkeling in de huidige praktijk nihil.

5.2.4 Landbouw

Agrarische bouwpercelen

De aanwezige volwaardige bedrijven krijgen ruime ontwikkelingsmogelijkheden. Deze liggen zowel op de toe te kennen bouwpercelen als in het agrarisch gebied zelf. Bij het leggen van de bouwpercelen is rekening gehouden met:

- de toenemende ruimtebehoefte van de agrariërs. Het bestemmingsplan moet namelijk voor zeker 10 jaar in ontwikkelingsruimte voorzien en dus moet rekening gehouden worden met toekomstige schaalvergroting;
- de druk - ook vanuit de milieuoogpunt - om bepaalde bedrijfsmatige activiteiten (zoals voeder- en mestopslag) zoveel mogelijk op de bouwpercelen te concentreren;

- de noodzaak om aan de steeds groter wordende landbouwwerktuigen de nodige manoeuvreer- en parkeerruimte te bieden;
- de ruimte die nodig is voor het oprichten van een agrarische neventak of een kleinschalig kampeerterrein waarmee daadwerkelijk invulling kan worden gegeven aan de verbreding in de landbouw.

Bij het veranderen van agrarische bouwpercelen moet onder meer worden gelet op de verkavelingsrichting en de relatie met het bebouwingspatroon. In het grootschalig open gebied moet worden voorkomen dat bouwpercelen naar elkaar toe groeien.

Bestaande grondgebonden bedrijven

Bij vergroting van een bestaand grondgebonden agrarisch bouwperceel geldt de notitie 'agrarische bouwblokken en landschap' van de provincie Groningen als uitgangspunt. In bijlage 7 van de regels is de bijbehorende kaart weergegeven met daarop de gebieden met ruime, beperkte en geen mogelijkheden voor schaalvergroting. Enkele specifieke aanvullingen die gelden voor de gemeente Vlagtwedde worden in dit bestemmingsplan gemaakt.

Voor de gebieden met ruime uitbreidingsmogelijkheden (op de kaart aangeduid als groene gebieden) kan bij recht een bouwperceel worden uitgebreid tot 1,5 ha. Onder voorwaarden (via een wijzigingsprocedure) van de landschappelijke inpassing is in de gebieden een uitbreiding tot 3 ha mogelijk. De aanvragen voor een schaalvergroting groter dan 3 ha zullen buitenplannen worden geregeld en worden dus niet via dit bestemmingsplan geregeld omdat deze ingrepen een grote impact hebben op het landschap.

Voor de gebieden met beperkte uitbreidingsmogelijkheden (aangeduid als de gele gebieden) kan bij recht het bouwperceel worden uitgebreid tot 1 ha en onder voorwaarden is een uitbreiding van het bouwperceel toegestaan tot maximaal 1,5 ha. De bestaande bouwpercelen die al groter zijn dan 1 ha worden op de bestaande situatie vastgelegd en mogen onder voorwaarden uitbreiden tot 1,5 ha. Opgemerkt wordt dat de uitbreiding van het bouwperceel niet mag leiden tot uitbreiding van de oppervlakte van bedrijfsgebouwen. Vanuit bescherming van de landschappelijke kwaliteiten in dit gebied is een groter bouwperceel gewenst ten behoeve van een optimale situering van de bedrijfsgebouwen. Ten behoeve van een goede landschappelijke kwaliteit wordt daarom de voorwaarde gesteld dat maximaal 50% van het bouwvlak mag worden volgebouwd.

De voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij een wijzigingsbevoegdheid voor landschappelijke inpassing zijn de volgende:

- respecteren historische gegroeide landschapsstructuur,
- afstand houden tot de ruimtelijke elementen,
- goede infrastructurele elementen,
- zorgvuldige en evenwichtige ordening,
- maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen en
- een erfinrichting afgestemd op het zorgvuldig inpassen in het landschapstype.

Nakoming van de voorwaarden/ prestaties kan eventueel worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de overheid en de betrokken ondernemer.

Voor het gebied met geen mogelijkheid voor schaalvergroting (de aangeuide rode gebieden) geldt een maximaal bouwperceel van 1 ha voor agrarische bedrijfsdoeleinden volgens de Nota Agrarische Bouwblokken van de provincie. Het bestemmingsplan geeft een uitbreiding tot 1,5 ha voor verbreding van de bedrijfsvoering, zoals bijvoorbeeld een kleinschalig kampeerterrein.

Bestaande agrarische nevenbedrijven (die dus niet volwaardig zijn) krijgen eveneens een agrarische bouwperceel, zij het van beperktere omvang die overeenkomt met de feitelijke situatie.

Ligging en vorm zijn afhankelijk van de plaatselijke situatie. Niet volwaardige bedrijven zijn bedrijven die volgens de LEI-normen³⁾ minder dan voor een arbeidskracht werk opleveren.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is om de mestopslag en opslag van agrarische producten binnen het bouwvlak te realiseren. Wanneer dit niet mogelijk is, kan dit bij uitzondering ook direct aansluitend het bouwvlak plaatsvinden. Er moet voor een goede landschappelijke inpassing en verkeersveilige ontsluiting worden gezorgd.

Nieuwvestiging grondgebonden bedrijven

Het bestemmingsplan is - met het oog op de mogelijke landschappelijke gevolgen - zeer terughoudend waar het gaat om het leggen van nieuwe bouwpercelen (inclusief bouwpercelen ten behoeve van bedrijfsgebouwen op veldkavels). Uitgangspunt is dat hierbij in eerste instantie gezocht moet worden naar vestigings- c.q. bouw mogelijkheden op een vrijgekomen agrarisch bouwperceel. Een uitzondering op deze regel wordt gemaakt voor incidentele verplaatsing of nieuwvestiging van knelgevallen vanuit milieutechnisch of ecologisch oogpunt (uitplaatsing uit de EHS of het gebied van De Blauwe Stad of het oplossen van bestaande knelpunten zoals uitplaatsing uit linten in verband met ruimtegebrek of milieuhinder). Eén en ander moet wel plaatsvinden binnen de randvoorwaarden van landschap, milieu en infrastructuur. Bovendien moet sprake zijn van een volwaardig en levensvatbaar bedrijf.

Een van de randvoorwaarden vanuit milieu is dat nieuwvestiging wordt uitgesloten in de gebieden die liggen in een kwetsbaar gebied, zoals deze staan aangegeven in bijlage 10 van de toelichting. Deze zones staan niet expliciet op de plankaart vermeld omdat vanuit de milieuvergunning nieuwvestiging in deze gebieden wordt uitgesloten.

Er wordt geen ontheffing opgenomen voor de bouw van een tweede bedrijfswoning. De behoefte aan een dergelijke woning is niet of nauwelijks nog reëel. Daarnaast levert de bouw van een tweede bedrijfswoning steeds meer milieuproblemen op voor agrarische bedrijven. De reeds bestaande tweede bedrijfswoningen worden inbestemd.

³⁾ Landbouwkundig Economisch Instituut.

Onderscheid grondgebonden niet - grondgebonden bedrijven

De gemeente hanteert in het bestemmingsplan een onderscheid tussen grondgebonden agrarische bedrijven (akkerbouw, veeteelt, tuinbouw) en niet-grondgebonden agrarische bedrijven (intensieve veehouderij). Dit onderscheid heeft ruimtelijk relevante redenen.

Als eerste reden geldt dat volwaardige intensieve veehouderijen geen directe relatie hebben met de omliggende gronden. Ze zijn niet afhankelijk van de bestaande aangrenzende fysieke ruimte in het buitengebied en hebben geen directe ruimtelijke relevante relatie met het omliggende agrarisch gebied. De bedrijven zouden zich ook op een bedrijventerrein kunnen vestigen. Grondgebonden bedrijven hebben wel een directe relatie met de fysieke omgeving en zijn de dragers en verzorgers van het landschap. De grondgebonden bedrijven en hun omliggende gronden vormen een onderdeel van het landschap en hebben een verzorgende functie ten behoeve van de kwaliteit van het landschap.

De gemeente wil in het bestemmingsplan sturend kunnen optreden op de mogelijkheid van omschakeling van grondgebonden bedrijven naar niet grondgebonden bedrijven. Indien het onderscheid tussen beide bedrijfsvoeringen niet wordt gemaakt is theoretisch de omschakeling van alle grondgebonden bedrijven naar niet-grondgebonden bedrijven mogelijk.

Bij deze ontwikkeling komt de ruimtelijke kwaliteit en het streven naar een duurzame omgeving in het geding.

*Intensieve veehouderij**Nevenactiviteiten*

Naast een tak intensieve veehouderij biedt het bestemmingsplan ook ruimte voor andere vormen van nevenactiviteiten in de vorm van onder meer vollegrondstuinbouw, fruitteelt, kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie, een zorgfunctie en agrarisch natuurbeheer. In de gebieden waar geen mogelijkheden liggen voor schaalvergroting van de agrarische activiteit (de zogenaamde rode gebieden) kan het bouwvlak worden vergroot tot 1,5 ha uitsluitend voor nevenactiviteiten (zie toetsingsbijlage 1 van de regels).

Een andere nevenactiviteit die bij agrarische bedrijven wordt toegestaan is een bedrijfseigen biomassavergiftingsinstallatie. In navolging op het rijksbeleid worden de categorieën A, B en C beschouwd als een bedrijfseigen activiteit. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is deze categorieën bij recht toe te staan.

In december 2004 heeft de staatssecretaris van VROM hierover aan de Kamer een brief geschreven. Hierin wordt een viertal situaties onderscheiden:

A. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten (bijv. maïs) toe. Het digestaat (restproduct) wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.

B. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt of naar derden afgevoerd.

C. Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.

D. Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest van derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt als meststof afgeleverd aan derden.

Uitgangspunt is om categorie D uit te sluiten en categorie A t/m C toe te staan indien wordt voldaan aan de volgende criteria:

- de vergistinginstallatie dient landschappelijk te worden ingepast, deze landschappelijke inpassing dient te worden afgestemd op het LOP;
- de gebouwen dienen binnen het bouwvlak van een agrarisch bedrijf worden gebouwd;
- de vergistinginstallatie dient zich te bevinden in de nabijheid van een geschikt wegensysteem in verband met de waarschijnlijke toename van (zwaar) verkeer;
- de vergistinginstallatie dient geen verstoring van het bodemarchief tot gevolg te hebben.

Houtteelt

De gemeente ziet houtteelt als een agrarische bedrijfsvoering. Deze vorm van agrarische bedrijfsvoering heeft een grote invloed op de landschappelijke structuur. Uitgangspunt is houtteelt alleen toe te staan op de door de provincie aangewezen bosontwikkelingslocaties. In figuur 10 van de toelichting zijn deze gebieden aangegeven.

Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen

Vrijkomende agrarische gebouwen hebben een belangrijke functie binnen het landschap in het buitengebied. Bij het verdwijnen van de agrarische activiteit kan de bebouwing in aanmerking komen voor functieverandering. Functieverandering wordt volgens het provinciaal beleid toegestaan in waardevolle, streekeigen bebouwing. De gemeente Vlagtwedde heeft een onderzoek gedaan naar het streekeigen karakter van de agrarische bedrijfsgebouwen en concludeert dat alle agrarische bedrijven in de gemeente waardevol zijn of passen binnen de criteria van streekeigen bebouwing, zoals dit is beschreven in de Welstandsnota.

Het beleid voor voormalige agrarische bebouwing is gericht op herstel en behoud. Functieverandering is toegestaan om de bebouwing te behouden. Functieverandering kan plaatsvinden van agrarisch naar de bestemmingen: wonen, sociaal cultureel, bedrijf, agrarisch dienstverlenend, paardenhouderij en horeca. Deze functies zijn toelaatbaar in het buitengebied ten behoeve van een verbetering van de leefbaarheid van het platteland. De nieuwe functies voor vrijkomende agrarische bebouwingen zijn uitwisselbaar. Dit betekent bijvoorbeeld dat een bedrijfsbestemming, na beëindiging, kan worden gewijzigd in een woonbestemming.

De bebouwing kan worden hergebruikt en in pandig verbouwd voor woon-doeleinden, een woon/ zorg functie, de uitoefening van kleinschalige bedrijfsactiviteiten of dienstverlening. Daarvoor gelden de volgende randvoorwaarden:

- functieverandering dient uitsluitend binnen de bestaande bebouwing plaats te vinden;
- bedrijvigheid mag uitsluitend lichte milieucategorieën treffen;
- opslag op het erf (bijv. caravans) moet worden verboden/ gereguleerd;
- functieverandering mag, mede in relatie tot de bestaande verkeersinfrastructuur, geen onaanvaardbare verkeersaantrekkende werking hebben;
- de bestaande karakteristieke verschijningsvorm van de gebouwen en de landschappelijke kenmerken van het bijbehorende erf mogen niet worden aangetast;
- functieverandering mag niet leiden tot extra beperkingen van de exploitatie- en ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende agrarische bedrijven;
- detailhandelactiviteiten dienen beperkt te worden tot een vloeroppervlak van 60 m².

Belangrijke voorwaarde voor functieverandering is dat naburige (agrarische) bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden mogen worden beperkt. Daarnaast moet gestreefd worden naar handhaving van de hoofdvorm van het voormalige boerderijpand of andere beeldbepalende bouwvormen als landschappelijke verschijningsvorm. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is bij functieverandering alle uitwisselbare bovengenoemde functies, van voormalige streekeigen agrarische vrijkomende bebouwing, als zodanig te bestemmen.

Paardrijdbakken en maneges

Bij zowel agrarische bedrijven alsook bij (grotere) particuliere woningen in het buitengebied worden in toenemende mate paardrijdbakken aangelegd. Waar het gaat om open paardrijdbakken is het van belang dat deze het straatbeeld niet bepalen. Open bakken kunnen worden geaccepteerd wanneer ze een goede landschappelijke inpassing kennen en er aandacht is voor milieuaspecten (geur-, licht- en stofhinder). Uitgangspunt is dat de bakken op of direct aansluitend op het bouwperceel/erf worden gesitueerd. Voor overdekte maneges geldt dat ze een publieksaantrekkende functie hebben. Inpassing in een dorpskern ligt veelal niet voor de hand, wél in dorpsuitlopers en buurtschappen. In het buitengebied hebben maneges een behoorlijke invloed op hun omgeving. Om die reden wil de gemeente geen nieuwe overdekte maneges toestaan in het buitengebied.

5.3.3. Recreatie

De gemeente richt zich in het gemeentelijke beleid (Toekomstvisie) op versterking en uitbouw van de bestaande recreatieve structuur. De bestaande recreatieve dag- en verblijfsvoorzieningen worden met het oog hierop in dit bestemmingsplan positief bestemd en krijgen enige uitbreidingsruimte onder voorwaarde dat dit gepaard gaat met kwaliteitsverbetering.

Op deze wijze kan de verscheidenheid aan voorzieningen in stand worden gehouden en zo mogelijk worden versterkt. Voor nieuwe grootschalige of intensieve vormen van recreatie geldt een terughoudend beleid: het bestemmingsplan biedt hiervoor geen ruimte.

In de kadernota kampeerbeleid van de gemeente Vlagtwedde zijn de uitgangspunten voor de recreatiesector vastgesteld. Voor kampeerterreinen geldt een ruimtelijke zonering voor de verschillende vormen van kamperen. Onderscheid wordt gemaakt tussen toeristische plaatsen en vaste plaatsen. Onder de vaste plaatsen vallen de stacaravans en de chalets. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan zijn twee recreatieve bestemmingen voor verblijfsrecreatie.

Kamperen bij de boer is vorm van kleinschalig kamperen. Deze vorm wordt toegestaan bij een agrarische en een woonbestemming, maar niet in de kwetsbare landschappen. In de natuurgebieden, essen, karakteristieke open gebieden en gebieden met archeologische waarden is kleinschalig kamperen niet toegestaan.

Kleinschalig kamperen wordt gezien als een neventak en daarom worden maximaal 15 standplaatsen voor toeristische plaatsen toegestaan. Wil de ondernemer meer dan 15 standplaatsen dan kan dat op een reguliere kampeerterrein. De afstand van het kleinschalig kampeerterrein tot de erf-grens van de naastgelegen woning moet minimaal 50 meter zijn en het terrein moet minimaal 0,5 ha groot zijn.

Kleinschalige recreatie kan ook plaatsvinden in boerderijkamers, of zogenoemde bed and breakfast voorzieningen. Uitgangspunt voor de gemeente is bij ieder woonhuis of bedrijfswoning drie recreatieve eenheden te realiseren. Bij de bed and breakfast voorzieningen die zijn aangesloten bij de organisatie Sprong over het Veen zijn zes recreatieve eenheden toegestaan.

Ook staat de gemeente geen (verdere) omzetting van kampeerterreinen naar huisjesterreinen voor. Het uitbreiden van het aantal recreatiewoningen op de bestaande terreinen is niet toegestaan. Voor recreatiewoningen wordt een regeling opgenomen die permanente bewoning - conform het huidige bestemmingsplan - blijft uitsluiten.

In het kader van het Toeristisch Recreatieve Inrichtingsplan (TRIP) voor Westerwolde is/wordt gekeken naar mogelijkheden voor de (verdere) ontwikkeling van een fijnmazig recreatief netwerk van wandel-, fiets- en ruitersporen en de aanleg van eenvoudige recreatieve voorzieningen als picknickplaatsen, etc. Dit zoveel mogelijk in combinatie met de andere belangen in het buitengebied. Het bestemmingsplan biedt ruimte voor de ontwikkelingen die voortvloeien uit dit plan.

5. 4. Beleid toegevoegde functies

In de vorige paragraaf is het beleid ten aanzien van de gebiedsfuncties uiteengezet. Voor de overige functies kiest de gemeente voor de onderstaande beleidsrichtingen.

5.3.1. Wonen

Het wonen in het buitengebied vraagt om een genuanceerde benadering omdat het in verschillende vormen voorkomt:

- wonen bij bedrijven, zowel agrarische als niet-agrarische bedrijven;
- burgerwoningen verspreid in het buitengebied.

Wonen bij agrarische bedrijven

Vanuit het oogpunt van agrarische bedrijfsvoering is het gewenst om bij agrarische bedrijven te kunnen wonen. Gezien de huidige stand van de techniek en uitgebreide communicatiemogelijkheden is het bij een duurzaam meermansbedrijf niet nodig een tweede bedrijfswoning te realiseren.

Wonen bij niet-agrarische bedrijven

Ook bij niet-agrarische bedrijven is een bedrijfswoning om redenen van toezicht en beheer veelal gewenst. Het realiseren van meerdere bedrijfswoningen is ook hier niet noodzakelijk noch gewenst.

Het wonen in burgerwoningen verspreid in het buitengebied

Het beleid is er op gericht de bestaande woonhuizen in het buitengebied te handhaven. Alle bestaande woningen worden daartoe positief bestemd. Als oppervlaktemaat wordt daarbij 150 m² voor de hoofdgebouwen en 50 m² voor de bijgebouwen aangehouden. Deze oppervlakte is voldoende / noodzakelijk om voldoende wooncomfort te garanderen. Woningen kleiner dan 200 m² mogen tot deze maat uitbreiden. Grotere woningen mogen slechts in beperkte mate uitbreiden (tot 125%) of tot een maximale maat van het hoofdgebouw van 200 m². Daarnaast wordt met een ontheffing bij iedere woning ruimte geboden voor het bouwen van bijgebouwen van gezamenlijk maximaal 100 m². Voor mantelzorg is 40 m² extra bijgebouwen toegestaan. Het bestemmingsplan is niet gericht op het realiseren van nieuwe woningbouw in het buitengebied. Een uitzondering wordt gemaakt voor een aantal invullocaties in de kleine kernen. Hier biedt het bestemmingsplan de mogelijkheid om in totaal 5 nieuwe woningen te bouwen.

Concreet gaat het om locaties in Harpel, de Maten, Veele en Jipsingboertange. In alle gevallen gaat het om het opvullen van open gaten in de betreffende kleine kernen / buurtschappen. De specifieke locaties zijn in samenspraak met de provincie aangewezen op grond van de woningbouwcontingenten in het woonplan én de onbenutte bouwlocaties die reeds in het 'oude' bestemmingsplan Buitengebied waren opgenomen.

5.3.2. Niet-agrarische bedrijvigheid

Het buitengebied is in de eerste plaats bestemd voor agrarische bedrijven en bedrijven die aan de agrarische sector verwant zijn. Bestaande niet-agrarische bedrijven worden geaccepteerd en krijgen enige, zij het beperkte, uitbreidingsruimte. Nieuwvestiging van bedrijven buiten de agrarische sector is uitgesloten. Vestiging van dergelijke bedrijven dient plaats te vinden op een bedrijventerrein. Een uitzondering op deze regel is gemaakt voor de vestiging van lichte bedrijvigheid in vrijkomende of vrijgekomen agrarische bedrijfspanen.

Bij vestiging van niet-agrarische bedrijfsfuncties in het buitengebied wordt getoetst op:

- milieubelasting: alleen bedrijven uit milieucategorie 1 en 2 en daarmee qua uitstraling vergelijkbare categorie 3-bedrijven worden toegelaten;
- verkeer: bedrijven die zwaar verkeer of veel verkeer aantrekken worden niet toegelaten;

- landschap; bedrijvigheid die inbreuk maakt op het landschap wordt niet of alleen onder voorwaarden inzake de inpassing in het landschap toegelaten;
- ruimtelijke aspecten; de nieuwe functie moet binnen de bestaande bedrijfsgebouwen worden uitgeoefend;
- detailhandel is slechts in ondergeschikte vorm toegestaan;
- de nieuwe functie mag geen belemmeringen opleveren voor de bestaande agrarische bedrijven in de omgeving.

5.4.1. Infrastructuur en nutsvoorzieningen

Op het gebied van infrastructuur en nutsvoorziening worden in het buitengebied geen grote veranderingen voorzien.

De bestaande infrastructuur van (verharde) wegen en kanalen wordt inbestemd. Dit geldt ook voor de zandwinning bij Sellingerbeetse. Verder wordt een regeling getroffen voor de diverse hoofdtransportleidingen (gas-, water, en vuil). Voor de bestaande (militaire) laagvliegroute hoeft in het bestemmingsplan geen specifieke regeling te worden opgenomen omdat de maximale toegestane hoogte van de bouwwerken in het bestemmingsplan lager is dan de bebouwingshoogte die ten hoogste mag worden toegestaan onder de laagvliegroute.

Het bestemmingsplan biedt verder wel ruimte voor verbeteringswerkzaamheden aan wegen met alleen of in hoofdzaak een functie voor het buitengebied, zoals landbouwwegen en kavelpaden. Datzelfde geldt voor de aanleg of uitbreiding van de padenstructuur voor het langzame verkeer.

De toepassing van windenergie wordt - in aansluiting op het provinciale beleid - beschouwd als een industriële activiteit die in principe niet aan het buitengebied is gebonden. Uitgangspunt van het bestemmingsplan is daarom ook om geen uitbreiding van het aantal windmolens in het buitengebied toe te staan.

Molenbeschermingszone

Rondom de molens van Ter Haar en Bourtange zijn beschermingszones opgenomen ten einde de vrije windvang rondom deze, nog in werking zijnde molens, zoveel mogelijk te kunnen handhaven. Handhaving van de windvang heeft gevolgen voor de toegestane hoogte van de omringende bebouwing en beplanting.

Voor antenne- en reclamemasten en uitingen geldt dat deze uitgesloten zijn in de EHS- gebieden, natuurgebieden en in de grootschalige open gebieden.

6. OMGEVINGSASPECTEN

Om conflictsituaties te voorkomen dient het bestemmingsplan aandacht te besteden aan de diverse omgevingsaspecten zoals milieu en ecologie. Weliswaar is voor het merendeel van deze aspecten specifiek beleid en regelgeving vastgesteld, toch is er ook sprake van een aanvullende werking ten opzichte van de ruimtelijke ordening. Zo kan het bestemmingsplan via de bestemmingskeuzen aanwijzingen geven richting het milieubeleid. Andersom kan het milieubeleid richting geven aan de functietoedeling in het bestemmingsplan. In onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de omgevingsaspecten die voor dit bestemmingsplan van belang zijn: milieu, water, ecologie, archeologie en luchtkwaliteit.

6. 1. Milieu

De voor dit bestemmingsplan relevante milieuaspecten zijn geluid, milieuhinder als gevolg van de aanwezige bedrijvigheid en externe veiligheid.

6.1.1. Geluid

De *Wet geluidhinder* heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening. Voor het landelijk gebied van Vlagtwedde is de regelgeving ten aanzien van wegverkeerslawaaï en industrielawaaï van belang.

Wegverkeerslawaaï

Voordat een bestemmingsplan wordt vastgesteld kan het noodzakelijk zijn om akoestisch onderzoek uit te voeren naar de geluidsbelastende effecten van wegen en spoorwegen. Dergelijk onderzoek moet inzicht geven in de geluidsbelasting van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen en gebouwen met een functie voor de gezondheidszorg.

Op grond van de *Wet geluidhinder* hebben alle wegen een geluidzone, tenzij er sprake is van een woonerf, een 30-km-gebied of een gemeentelijke geluidsniveaukaart waaruit blijkt dat de geluidsbelasting op 10 meter uit de as van de meest nabijgelegen rijstrook 48 dB of minder bedraagt. De gemeente beschikt niet over een door de gemeenteraad vastgesteld geluidsniveaukaart. Dit houdt in dat alle wegen in principe geluidzoneplichtig zijn. Bovendien komen er in het buitengebied geen of weinig woonerven of 30-km-gebieden voor.

Met de consequenties van het wegverkeerslawaaï voor geluidgevoelige functies is, voor zover noodzakelijk, rekening gehouden. Van de wegen in het buitengebied is op de plankaart een dwarsprofiel opgenomen. De bestaande geluidgevoelige bebouwing langs de zoneplichtige wegen mag niet dichter naar de weg toe worden gebouwd. Van dit dwarsprofiel mag slechts via een ontheffing worden afgeweken, mits er geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt en de verkeersveiligheid niet onevenredig zal worden aangetast.

Bestaande situaties

Bestaande hindergevoelige functies in het bestemmingsplangebied betreffen voornamelijk woningen bij de agrarische bedrijven in het buitengebied. Voorliggend bestemmingsplan staat geen uitbreiding van het aantal (bedrijfs)woningen toe. De wijziging van bestaande bedrijfspanden naar woonfuncties is eveneens niet toegestaan. Hierdoor ontstaan geen zogenaamde nieuwe situaties in de zin van de Wet geluidhinder. Daarnaast voorziet het bestemmingsplan niet in de aanleg van nieuwe- of wijziging van bestaande infrastructuur. Het omzetten van de agrarische bestemming naar een woonbestemming wordt in het plan wel mogelijk gemaakt, maar levert in de zin van de Wgh geen nieuwe situatie op (er is geen sprake van een verandering in de fysieke situatie).

Nieuwe situaties

Nieuwe situaties in de zin van de Wet geluidhinder kunnen ontstaan door:

- 2e agrarische bedrijfswoning (onthefing);
- woningsplitsing vanaf 180 m² in meerdere wooneenheden (onthefing);
- het opnemen van nieuwe bouwlocaties binnen het bestemmingsplan.

Voor de eerste twee situaties zal in het kader van de Wet geluidhinder en voor zover gelegen binnen de 48 dB-contour, een procedure Verzoek Hogere Waarden moeten worden gevolgd. Omdat op dit moment niet aan te geven is of en wanneer de hier boven beschreven nieuwe situaties zich gaan voordoen, is het uitvoeren van een akoestisch onderzoek in het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied niet zinvol. Temeer daar de genoemde ontwikkelingen zich in principe in het gehele buitengebied kunnen gaan voordoen. Alle hierboven genoemde nieuwe ontwikkelingen zijn gekoppeld aan een ontheffings- dan wel een wijzigingsprocedure. Op het moment dat een nieuwe ontwikkeling zich gaat voordoen, zal getoetst worden aan het aspect wegverkeerslawaaï. Hiertoe zijn in de ontheffings- dan wel wijzigingsbevoegdheid randvoorwaarden opgenomen.

Indien uit het dan uit te voeren akoestisch onderzoek blijkt dat de nieuwe situaties zijn gelegen binnen de 48 dB-contour, zal een procedure Verzoek Hogere Waarden moeten worden gevolgd.

Voor de wijzigingslocaties Harpelerweg te Harpel, de Zanddijk te Ter Apel en de rwzi-locatie te Veele is een akoestische onderzoek toegevoegd in bijlage 7.

Industrielawaai

Het plangebied ligt voor een deel binnen de geluidszones die - vanwege de aanwezigheid van inrichtingen die veel geluid produceren - rond het Oval racing circuit, het industrieterrein 't Heem en industrieterrein AVEBE - liggen. De geluidbelasting van geluidsgevoelige bebouwing mag op de zonegrenzen niet hoger zijn dan 50 dB(A). Dat betekent dat buiten de zonegrenzen rondom beide terreinen, als gevolg van het bedrijventerrein, geen geluidbelasting op mag en kan treden die hoger is dan 50 dB(A). Binnen de zones mag geen nieuwe geluidsgevoelige bebouwing worden gebouwd. De geluidgrenzen staan op de plankaart aangeduid.

6.1.2. Milieuhinder bedrijvigheid

Ten aanzien van agrarische bedrijvigheid geldt specifieke (landelijke) milieuregelgeving. Hierin worden onder meer regels gegeven voor de afstand van agrarische bedrijven tot gevoelige functies (wonen maar ook bos- en natuurgebieden). Beleid hiervoor is onder meer geformuleerd in de *Wet Ammoniak en Veehouderij* en de *Wet milieubeheer*. In het kader van deze regelgeving worden de milieueffecten van de bedrijven concreet geregeld.

De *Wet geurhinder en veehouderij* die per 1 januari 2007 in werking is getreden geeft normen voor de geurbelasting die een milieuvergunningsplichtige veehouderijbedrijven mogen veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De regeling geldt zowel binnen- als buiten de bebouwde kom.

De wet voorziet ook in het inpassen van voormalige agrarische bedrijfswoningen. Woningen die na 19 maart 2000 zijn ontstaan hoeven geen invloed meer te hebben op de werkingssfeer van milieuvergunningsplichtige agrarische bedrijven. Tevens geeft de nieuwe wet ruimte voor maatwerk. Iedere gemeente kan namelijk voor haar eigen grondgebied aangeven voor welke gebieden zij een afwijkend stankbeleid wil vastleggen. Afwijking naar beneden betekent voor het buitengebied bijvoorbeeld dat de afstand tussen een veehouderij en de omringende woningen beperkt mag worden tot 25 meter (in plaats van 50 meter). Dit vastleggen gebeurt op basis van een gemeentelijke verordening en moet voldoen aan een aantal bepalingen uit de *Wet geurhinder en veehouderij*. Overigens is voor de niet-vergunningsplichtige bedrijven het *Besluit Landbouw en milieubeheer* van toepassing.

Ten aanzien van de niet-agrarische bedrijvigheid wordt uitgegaan van de aard van de bedrijvigheid en is (waar het gaat om de vaststelling van de milieubelasting van de bedrijven) aangesloten op de planologische milieuzonering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten⁴⁾.

6.1.3. Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op situaties waar iets mis zou kunnen gaan met gevaarlijke stoffen, waardoor mensen - die verder niets met de risicodragende activiteit te maken hebben - om het leven kunnen komen. Risicovolle activiteiten (Bevi-inrichtingen) die in de gemeente voorkomen zijn:

- productie, gebruik of opslag van gevaarlijke stoffen (3 LPG-stations en de AVEBE-locatie);
- transport van gevaarlijke stoffen (routes voor gevaarlijke stoffen, leidingen);
- opslag van ammoniak in een koelinstallatie bij Ten Kate.

Het externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen heeft vorm gekregen in de risicobenadering.

⁴⁾ Doel van de VNG-Basiszoneringlijst is om bedrijven/voorzieningen qua aard en invloed waarbij gekeken wordt naar aspecten geur, stof, geluid en gevaar) op de woonomgeving te categoriseren en planologisch te regelen.

Op grond van deze benadering worden in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) grenzen gesteld aan de risico's waarbij wordt gelet op de kwetsbaarheid van functies in de omgeving. De risico's worden daarbij in twee maten gemeten: het plaatsgebonden risico (voor individuen) en groepsrisico (voor groepen mensen).

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt voor nieuwe situaties een grenswaarde van 10^{-6} per jaar. Dit betekent dat de overlijdenskans niet groter mag zijn dan een op de miljoen per jaar. Voor bestaande situaties geldt een grenswaarde van 10^{-5} . Voor bepaalde inrichtingen zoals LPG- stations zijn in de Regeling Externe Veiligheid en Inrichtingen (REVI) vaste afstanden tot gevoelige functies vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingen mogen binnen de zonering rond een LPG-station niet plaatsvinden. Deze zonering staat op de plankaart weergegeven.

Het groepsrisico betreft de kans dat groepen omwonenden van een bepaalde risico-opleverende activiteit dodelijk getroffen kunnen worden door een ongeval. Daarbij is relevant hoeveel mensen op welke plaats in de omgeving van de bron aanwezig kunnen zijn. Hoe meer mensen rond een bron wonen of werken, hoe groter het groepsrisico. De norm van het groepsrisico is afhankelijk van het aantal eventuele dodelijke slachtoffers en bedraagt 10^{-5} / jaar voor 10 doden, 10^{-7} /jaar voor 100 doden, 10^{-9} /jaar voor 1000 doden etc., en betreft een oriënterende waarde. Gelet op de afhankelijkheid van de omgeving en de concrete situatie is het moeilijk om het groepsrisico ruimtelijk weer te geven.

Ten aanzien van het groepsrisico zijn geen grenswaarden vastgesteld, maar gelden richtwaarden gekoppeld aan een verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht betekent dat er voor het bestemmingsplan, conform artikel 13 van het Besluit Externe Veiligheid aanvullend onderzoek moet plaatsvinden voor de extra risico's die ontstaan voor de risicovolle activiteiten. Verplichte onderdelen van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zijn:

- dichtheid van personen in het invloedsgebied;
- het groepsrisico en eventuele veranderingen daarin;
- mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico;
- mogelijkheden om de ramp te beperken;
- mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

De bovenstaande onderdelen zullen zo volledig mogelijk worden gemotiveerd. Gelet op de afhankelijkheid van de omgeving en de concrete situatie is het moeilijk het groepsrisico ruimtelijk weer te geven. De zelfredzaamheid en rampenbestrijding is opgenomen in bijlage 8 van de toelichting.

Volgens artikel 13, lid 3 van het BEVI is het bevoegd gezag wettelijk verplicht met betrekking tot het groepsrisico een advies van de Regionale brandweer te vragen. Het bevoegd gezag maakt vervolgens een bewuste keuze omtrent de verantwoording van het groepsrisico.

Het bestemmingsplan dient bij de bestemmingskeuzen rekening te houden met de grenswaarden, richtwaarden en afstanden uit het BEVI.

Concreet betekent dit dat nieuwvestiging van risicovolle inrichtingen wordt uitgesloten. Voor de bestaande risicovolle inrichtingen geldt als uitgangspunt dat deze planologisch worden vastgelegd in hun huidige omvang.

LPG stations

In en direct aansluitend aan het plangebied zijn drie tankstations met een lpg-vulpunt en ondergrondse lpg-opslagtank aanwezig (aan de Nulweg en Rütenbrockerweg in Ter Apel en aan de Weenderstraat in Jipsinghuizen). In de bij het BEVI behorende Regeling externe veiligheid inrichtingen zijn afstanden opgenomen, die ten opzichte van kwetsbare en beperkt- kwetsbare objecten (waaronder woningen en bedrijfsgebouwen die niet tot de inrichting zelf behoren) in acht genomen moeten worden.

Afstanden in meters tot kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde 10^{-6} per jaar (bestaande situaties)

Doorzet (m³) per jaar *	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds of ingeterpt reservoir**	Afstand (m) vanaf afleverzuil
1.000 tot 1.500 m ³	40	25	15
500 tot 1.000 m ³	35	25	15
< 500 m ³	25	25	15

* Indien in de milieuvergunning is vastgelegd dat de jaarlijkse doorzet van LPG minder dan 1.500, 1.000 respectievelijk 500 m³ per jaar is, gelden de hier vermelde afstanden.

** Voor LPG-tankstations met een bovengronds reservoir geldt een afstand van 120 meter vanaf dat reservoir tot kwetsbare objecten. Die afstand geldt ongeacht de doorzet van LPG per jaar.

De veiligheidszones van de drie verkooppunten zijn op de plankaart als aanvullende bestemming opgenomen. Nieuwe ontwikkelingen mogen binnen deze zonering niet plaatsvinden.

Verder is nagegaan, of kan worden voldaan aan de oriëntatiewaarde voor wat betreft het groepsrisico. Het groepsrisico bestaat uit de cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting of van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Hierna wordt per tankstation ingegaan op de feitelijke situatie:

1. Tankstation Plagge, Nulweg 25, Ter Apel

De doorzet over 2007 is vastgesteld op 190m^3 per jaar. Binnen de zones van het vulpunt (25m) en de opslagtank (25m) zijn zowel binnen als buiten het plangebied geen (beperkt) kwetsbare objecten gesitueerd, die niet tot de inrichting behoren (de bedrijfsgebouwen en -woning behoren wel tot de inrichting en worden niet meegerekend). In de toekomstige situatie zal evenmin sprake zijn van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de contouren. Het plaatsgebonden risico van het lpg-station is dus acceptabel.

Voor het groepsrisico wordt uitgegaan van de huidige situatie. Het invloedsgebied bedraagt een cirkel met een straal van 150 meter met het vulpunt als middelpunt. Binnen het invloedsgebied ligt 1 woning. Op basis van de kengetallen uit de handreiking moet rekening worden gehouden met $1 \times 2,4 = 2,4$ personen in de woningen. Dit blijft onder de oriëntatiewaarde van 87 personen. Op basis van bovenstaande berekening kan worden geconcludeerd dat ten aanzien van dit lpg-station ook het groepsrisico binnen aanvaardbare grenzen zal blijven.

2. Tankstation Jan Potze, Rutenbrockerweg 1, Ter Apel

De doorzet over 2007 is vastgesteld op 400m^3 per jaar. Binnen de zones van het vulpunt (25m) en de opslagtank (25m) zijn zowel binnen als buiten het plangebied geen (beperkt) kwetsbare objecten gesitueerd, die niet tot de inrichting behoren (de bedrijfsgebouwen en – woning behoren wel tot de inrichting en worden niet meegerekend). In de toekomstige situatie zal evenmin sprake zijn van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de contouren. Het plaatsgebonden risico van het lpg-station is dus acceptabel.

Voor het groepsrisico wordt uitgegaan van de huidige situatie. Het invloedsgebied bedraagt een cirkel met een straal van 150 meter met het vulpunt als middelpunt. Omdat echter binnen de 25 meter contour geen bebouwing aanwezig is, die niet tot de inrichting behoort, wordt het invloedsgebied vermindert met een cirkel van 25 meter. De feitelijke oppervlakte van het invloedsgebied is 7,07 ha (opp. cirkel met straal 150 m) - 1,96 ha (opp. cirkel met straal 25 m) is 5,11 ha. Bij een normatieve dichtheid van 17 personen per ha bedraagt de oriëntatiewaarde in het gebied $17 \times 5,11 = 87$ personen. Bij deze dichtheid is uitgegaan van een min of meer gelijkmatige spreiding van de personen binnen het invloedsgebied.

Binnen het invloedsgebied liggen 14 woningen, een horeca-inrichting waar maximaal 40 personen terecht kunnen en de winkel van de inrichting zelf waar max. 5 personen terecht kunnen.

Op basis van de kengetallen uit de handreiking moet rekening worden gehouden met $14 \times 2,4 = 33,6$ personen in de woningen + 40 in de horeca en 5 in de winkel van de inrichting.

In totaal zijn dit 79 personen. Dit blijft onder de oriëntatiewaarde van 87 personen. Op basis van bovenstaande berekening kan worden geconcludeerd dat ten aanzien van dit lpg-station ook het groepsrisico binnen aanvaardbare grenzen zal blijven.

3. Autobedrijf Jansen, Weenderstraat 7, Sellingen

De doorzet over 2007 is vastgesteld op 120 m^3 per jaar. Binnen de zones van het vulpunt (25m) en de opslagtank (25m) zijn zowel binnen als buiten het plangebied geen (beperkt) kwetsbare objecten gesitueerd, die niet tot de inrichting behoren (de bedrijfsgebouwen en – woning behoren wel tot de inrichting en worden niet meegerekend). In de toekomstige situatie zal evenmin sprake zijn van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de contouren. Het plaatsgebonden risico van het lpg-station is dus acceptabel.

Voor het groepsrisico wordt uitgegaan van de huidige situatie. Het invloedsgebied bedraagt een cirkel met een straal van 150 meter met het vulpunt als middelpunt. Omdat echter binnen de 25 meter contour geen bebouwing aanwezig is, die niet tot de inrichting behoort, wordt het invloedsgebied verminderd met een cirkel van 25 meter. De feitelijke oppervlakte van het invloedsgebied is 7,07 ha (opp. cirkel met straal 150 m) – 1,96 ha (opp. cirkel met straal 25 m) is 5,11 ha. Bij een normatieve dichtheid van 17 personen per ha bedraagt de oriëntatiewaarde in het gebied $17 \times 5,11 = 87$ personen. Bij deze dichtheid is uitgegaan van een min of meer gelijkmatige spreiding van de personen binnen het invloedsgebied.

Binnen het invloedsgebied liggen 11 woningen en hotel de Waalehof. Op basis van de kengetallen uit de handreiking moet rekening worden gehouden met $9 \times 2,4 = 21,6$ personen in de woningen en 50 personen in het hotel. Er bevinden zich 71,6 personen in het invloedsgebied. Dit blijft onder de oriëntatiewaarde van 87 personen. Op basis van bovenstaande berekening kan worden geconcludeerd dat ten aanzien van dit lpg-station ook het groepsrisico binnen aanvaardbare grenzen zal blijven.

AVEBE in Ter Apelkanaal

Hoewel deze locatie buiten het plangebied van dit bestemmingsplan valt, valt het invloedsgebied van de AVEBE wel in het buitengebied. De inrichting van de AVEBE-locatie Ter Apelkanaal ligt op ruim een kilometer afstand van het dorp Musselkanaal. In de directe omgeving van de inrichting bevindt zich lintbebouwing. Verder zijn er enkele losse woonhuizen gelegen. Ten aanzien van het plaatsgebonden risico moet worden geconcludeerd dat de 10^{-6} contour de inrichtingsgrens van de AVEBE overschrijdt. Binnen deze contour mogen geen (beperkt) kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Deze contour valt niet binnen het bestemmingsplan buitengebied. Ten aanzien van het groepsrisico geldt dat deze ruimschoots blijft onder de oriëntatiewaarde.

Bij een toename van het groepsrisico (door bijvoorbeeld een toename van het aantal mensen in de omgeving van de AVEBE) heeft het bevoegd gezag een verantwoordingsplicht ten aanzien van het groepsrisico. Bij de regionale brandweer moet in deze gevallen een formeel advies worden aangevraagd.

Routing van gevaarlijke stoffen

Er loopt een transportroute van gevaarlijke stoffen door het plangebied. De N366 grenst aan het plangebied. De N366 wordt opgenomen in het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen. Het aantal transporten is zo laag, dat de plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar op de weg ligt. Het is daarom niet zinvol het groepsrisico te berekenen omdat deze ver onder de oriënterende waarde zal liggen.

Transport en veiligheid

De provincie Groningen werkt aan het opstellen van een provinciaal basisnet. Het doel is om minder zelfredzame mensen te vestigen binnen 30 meter van een provinciale weg. Omdat het bestemmingsplan conserverend van karakter is, worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt waar dit van toepassing kan zijn.

Hoofdgasleidingen

In het plangebied liggen hoofdbuisleidingen van de Gasunie en van de NAM. De hoofdbuisleidingen voor aardgas hebben een grote diameter en het gas wordt er onder grote druk (40 bar) in vervoerd. De aan te houden afstanden zijn afhankelijk van de doorsnede, druk, wanddikte en diepteligging. In het plangebied liggen de volgende leidingen:

- N523-64-KR-003 gaat naar GOS Harpel: 4" en 40 bar
- N523-73-KR-003 gaat naar GOS Avebe: 6" en 40 bar
- N522-54-KR-008 gaat naar GOS Ter Apel: 4 " en 40 bar
- N-522-59-KR-007: aanvoerleiding: 6" en 40 bar

Het ministerie van VROM is doende het externe veiligheidsbeleid rondom aardgasleidingen te vernieuwen. Hier kunnen veiligheidsafstanden uit voortkomen die afwijken van de circulaire uit 1984. De nieuwe risicoafstand kan aanzienlijk groter zijn dan de toegestane risicoruimte van de circulaire van 1984. Dit levert knelpunten op als de bebouwing binnen de risicoafstand ligt. De vaststelling van de nieuwe afstanden is op dit moment echter nog niet volledig afgerond. Hoewel er dus strikt genomen aanleiding zou zijn om zones langs dergelijke buisleidingen te vrijwaren van bebouwing, geldt op dit moment nog steeds de 'Circulaire Zonering langs hoge druk aardgas-transportleidingen' (november 1984). Er dient derhalve formeel nog steeds van de in deze circulaire opgenomen afstanden te worden uitgegaan. Dit geldt des te meer omdat op dit moment nog overleg plaats vindt tussen het Ministerie van VROM en de Gasunie over de in de toekomst definitief aan te houden afstanden.

De in dit plan opgenomen aan te houden afstand zijn derhalve gebaseerd op 'Circulaire Zonering langs hoge druk aardgastransportleidingen'.

In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen die voorkomt dat er binnen deze zones woonbebouwing wordt opgericht. Binnen een vrijwaringszone van 4 meter aan weerszijden van de leiding (bron Gasunie) is in het geheel geen bebouwing toegestaan. De zone van 4 meter is gebaseerd op druk en de diameter van de gasleidingen. In de bestaande situatie worden deze afstanden ruimschoots gehaald.

Het plaatsgebonden risico ligt op de leiding en zal niet groter zijn dan de belemmerende strook van 4 meter.

Het groepsrisico ligt volgens de brief van de gasunie 'Eisen omgevingsdata in het kader van de risicoberekeningen bij ruimtelijke ontwikkelingen' op 45 meter bij de leidingen van 4" en op 70 meter bij de leidingen van 6".

Gelet op de ruime afstand van de woningen tot de leiding en het gering aantal woningen is de verwachting dat er een lege fn-curve zal ontstaan. Het berekenen van het groepsrisico is daarom niet relevant.

Opslag ammoniak bij Ten Kate

Op deze locatie wordt 1500 kg ammoniak opgeslagen. De contour van het plaatsgebonden risico valt niet binnen het plangebied.

Overige risicobronnen

Voor deze overige risicobronnen geldt een risicozone voor het ACM Vlagtwedde en Westerwolde Ballooning.

- Ten Kate Europroducten (opslag natriumsulfide)
- Zwembaden Parc Emslandermeer, Moekesgat en de Bakhoorn,
- Westerwolde Ballooning: plaatsgebonden risico 50 meter. Hierbinnen liggen geen kwetsbare objecten en het plan maakt binnen de zonering geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk.
- Gaststation ter Harpel, ter Apel
- Gasstation
- Ofichem
- ACM Vlagtwedde: plaatsgebonden risico 65 meter. Binnen de zonering liggen kwetsbare objecten, namelijk een woonhuis.

6.1.4. Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging. Anderzijds heeft de wet tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkeling, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De Wet luchtkwaliteit voorziet onder meer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de Wet luchtkwaliteit geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL;
- een project "niet in betekende mate" bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

In de Algemene Maatregel van Bestuur "Niet in Betekende Mate" (NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (regeling NIBM) van 30 oktober 2007 zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Voor de periode tussen het in werking treden van de 'Wet luchtkwaliteit' en het verlenen van derogatie door de EU is het begrip niet in betekende mate gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀. Na verlening van derogatie treedt het NSL in werking en wordt de definitie van NIBM verschoven naar 3% van de grenswaarde.

Geconcludeerd kan worden dat er geen toename van de concentraties fijn stof van het gemotoriseerde verkeer van en naar de inrichting plaatsvindt. Ook een overschrijding van de grenswaarde van zowel zwevende deeltjes (PM₁₀) als stikstofdioxide vindt niet plaats. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor het bestemmingsplan.

Voor de in en rond het plangebied optredende emissie kan worden opgemerkt dat de in het bestemmingsplan voorgestane ontwikkelingen geen zodanige nieuwe luchtverontreiniging toe zullen voegen dat daardoor grenswaarden zouden kunnen worden overschreden.

Voor wat betreft de emissie zal, ook gezien de achtergrondwaarde zoals bekend via de hiervoor genoemde landelijke metingen, het plan derhalve geen aanleiding geven tot wezenlijke veranderingen. Voor ontheffingen geldt luchtkwaliteit als afwegingskader.

6.1.5. Bodem

Bij de afstemming met het milieubeleid is ook aandacht voor het onderwerp bodemsaneringslocaties. Bij nieuwe ontwikkelingen moet gekeken worden naar mogelijke verontreiniging van bodem en grondwater. Door middel van een verkennend bodemonderzoek wordt dan bekeken of er sprake is van de eventuele aanwezigheid van verontreinigingen in de grond en in het grondwater teneinde te bepalen of er vanuit milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen bestaan voor toekomstige bouwactiviteiten. Bij uitbreiding van bestaande bebouwing, nieuw- of herbouw dient bij een bouwaanvraag een 'schone-grondverklaring' te waarborgen dat er geen sprake is van risico's voor de volksgezondheid. Binnen het plangebied bevinden zich diverse verdenkingen uit het historisch bodembestand (HBB). Een kaart met alle binnen het plangebied gelegen verdachte locaties is opgenomen in bijlage 9. Voor nadere informatie kan digitale bodemkaart van de provincie worden geraadpleegd.

Het Bestemmingsplan Buitengebied kent een overwegend conserverend karakter. In het kader van dit plan wordt dan ook geen aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd.

In het plangebied vindt een waterwinning plaats. De zone voor waterwinning, grondwaterbescherming en fysische bodemaantasting is op de plankaart aangegeven. In deze zone gelden specifieke gebruiksregels. Ingrepen in dit gebied zijn niet toegestaan.

6. 2. Water

Het aspect water is in de afgelopen jaren steeds meer op een integrale wijze benaderd (watersysteembenadering). Voor de ruimtelijke ordening betekent dit dat bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden met de belangen van het water. Daartoe is in 2003 in het *Besluit ruimtelijke ordening* (Bro) vastgelegd dat ruimtelijke plannen een waterparagraaf moeten bevatten waarin de effecten van ruimtelijke ingrepen op de waterhuishouding in beeld worden gebracht én dat over ruimtelijke plannen vooroverleg met het betrokken waterschap (voor Vlagtwedde het waterschap Hunze en Aa's) plaatsvindt.

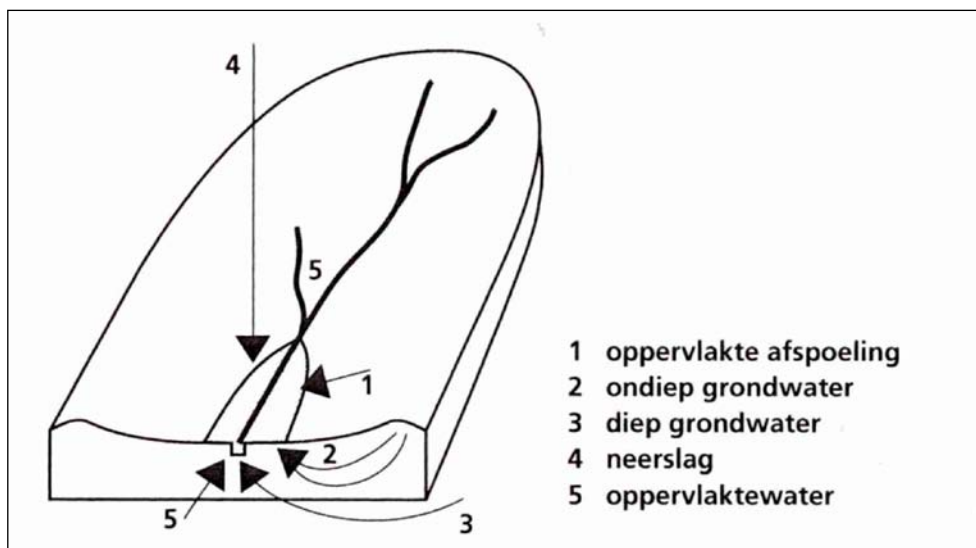
De waterschappen dienen in een waterbeheerplan functies aan het water te geven en daarnaast voor afstemming te zorgen met het ruimtelijke beleid.

Over het concept van dit bestemmingsplan heeft overleg plaatsgevonden met het waterschap. De resultaten hiervan zijn neergelegd in de onderstaande waterparagraaf.

6.2.1. Beschrijving watersysteem

De stromingspatronen van het (grond)water zijn in het algemeen afhankelijk van het reliëf en de bodemopbouw c.q. de aanwezigheid van doorlatende of slecht doorlatende lagen.

Centraal in het watersysteem van het buitengebied staat het beekdal van de Ruiten Aa. De natuurlijke waterstroming in een beekdal is weergegeven in figuur 13.

Figuur 13: Waterstromen in een beekdal

De stromingsrichting van zowel het oppervlaktewater als het diepe grondwater in het beekdal van de Ruiten Aa is in het algemeen noordwaarts gericht. Door het voorkomen van ondoorlatende lagen bestaan op meer gedetailleerde schaal allerlei subsystemen. De stromingsrichting van het ondiepe grondwater wordt gestuurd door de hoogteverschillen in het maaiveld en door de aanwezige drainagesystemen in de landbouwgronden.

Het natuurlijke afwateringspatroon van het buitengebied is de afgelopen decennia door een aantal ontwikkelingen sterk verstoord:

- de veenkoloniale ontginningen hebben gezorgd voor een sterk verbeterde ontwatering van de aanliggende gronden en daarmee een aanzienlijk grotere aanvoer van water naar de Ruiten Aa. De oorspronkelijke veenmoerassen in het ontginningsgebied hielden veel water vast en hadden een groot bufferend vermogen waardoor (de fluctuatie in) de afvoer gering was. Om de afwateringsfunctie van de Ruiten Aa te ontlasten (en scheepvaart mogelijk te maken) werd het Ruiten Aa-kanaal gegraven;
- vanaf 1960 is de Ruiten Aa gekanaliseerd en gestuwd om een verdere verbetering in de afvoer mogelijk te maken en zo aan de landbouwkundige droogleggingseisen te kunnen voldoen. Ook in de omliggende landbouwgebieden wordt het neerslagoverschot via een netwerk van sloten en greppels versneld afgevoerd;
- door de snelle afvoer van het water zakken de grondwaterstanden in het buitengebied vooral in de zomer behoorlijk. Om verdroging van de landbouwgronden in deze periode te voorkomen, wordt water uit het IJsselmeer via het kanalsysteem ingelaten. Dit 'gebiedsvreemde' water, dat via de beek weer wordt afgevoerd, heeft grote invloed op de kwaliteit van het water in de beek; het gehalte aan nutriënten in het - van oorsprong voedselarme - water is sterk gestegen.

Het waterpeil in de beek zelf is (ook) op de landbouw afgestemd (en daarmee onnatuurlijk): 's winters laag en zomers hoog;

- het oorspronkelijk stroomgebied van de Ruiten Aa is sterk verkleind door afkoppeling van de oorspronkelijke bovenloop: in de huidige situatie ontspringt de beek bij Ter Apel terwijl oorspronkelijk de beek ontsprong in het hoogveengebied in het zuiden van Drenthe);
- de drinkwaterwinning bij Sellingen heeft grote invloed gehad op het watersysteem doordat lokaal een 'eigen' stromingspatroon van het grondwater is ontstaan. Ook de industrie beïnvloedt het watersysteem, vooral door het gebruik van veel oppervlaktewater.

6.2.2. Beleid

Het buitengebied van Vlagtwedde valt in het beheersgebied van het waterschap Hunze en Aa's. In het *Waterbeheerplan 2003-2007* zet dit waterschap haar beleid uiteen. In het algemeen is dit beleid gericht op duurzaam waterbeheer en het voorkomen van wateroverlast door maatregelen te nemen op grond van de trits: *vasthouden-bergen-afvoeren*. Voor de waterkwaliteit wordt ingezet op de trits *schoonhouden-scheiden-bergen*. Inzet voor het waterschap is een integrale benadering van (het beheer van) grondwater, oppervlaktewater en bodem.

In het beheerplan worden functies aan het water toegekend. De functietoedeling is afgestemd op de zonering van het landelijke gebied uit het provinciale beleid. Dit betekent dat voor het overgrote deel van het buitengebied het waterbeleid gericht is op optimaal landbouwkundig gebruik. In de gebieden die behoren tot de ecologisch hoofdstructuur richt het waterbeleid zich op het behoud en herstel van de natuurwaarden.

Voor wat betreft het stedelijke gebied stelt het waterschapsbeleid dat als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen de afvoer van water in een gebied niet groter mag worden. Bij een toename van het oppervlak aan verharding (waardoor het regenwater versneld tot afvoer komt) dient dan ook extra bergingscapaciteit gerealiseerd te worden.

Voor de drie districten binnen het beheersgebied van het waterschap is een districtsperspectief opgenomen. Vlagtwedde valt hierbij in het district Zuidoost. Binnen dit district bestaan twee watersystemen: het veenkoloniale ontginningslandschap vormt het watersysteem Veenkoloniën, het zandontginning-landschap dat wordt doorsneden door beekdalen vormt het watersysteem Westerwolde.

In het districtperspectief worden de gebiedsspecifieke beleidsdoelen per thema (veiligheid, watersystemen, schoon water en functies) uiteengezet.

Voor dit bestemmingsplan relevante beleidsdoelen zijn:

- het verder uitwerken van de ecologische hoofdstructuur in Westerwolde met als doel de Ruiten Aa in te richten als (natuurlijke) laaglandbeek. De Ruiten Aa wordt in de toekomst weer ingericht zoals de loop van 1960 door het landschap meanderde. De waterloop wordt op de locaties die al in inrichtingsplannen zijn vastgesteld, bestemd als water. Op de locaties waar de planvorming nog niet is afgerond kan via een artikel

- 11 procedure de natuurbestemming worden gewijzigd in een waterbestemming;
- het realiseren van ecologische verbindingzones van en naar de ecologische hoofdstructuur waardoor de biotische kwaliteit van het watersysteem verbeterd. Daarnaast werken aan de bestrijding van de verdroging;
 - het herstellen van het watersysteem tussen Nederland en Duitsland door het aankoppelen van de Oldensloot met de Ruiten Aa ter hoogte van Ter Apel;
 - uitvoering visie Runde - Ruiten Aa (koppeling watersysteem Runde en Ruiten Aa;);
 - het opstellen van een stroomgebiedsvisies voor de watersystemen Westerwolde en de Veenkoloniën.

6.2.3. Watertoets

Zoals al eerder gezegd is het voorliggende bestemmingsplan een conserverend plan waarin de bestaande situatie (slechts) opnieuw wordt vastgelegd. Het plan beoogt dan ook geen veranderingen te brengen in de heersende watersystemen. Uitgangspunt van het plan is om de bestaande situatie van afvoer en berging te handhaven.

De belangrijkste watergangen in het gebied zijn met het oog hierop ook positief bestemd. De overige waterlopen maken deel uit van de gebiedsbestemmingen.

Voor wat betreft de beekloop van de Ruiten Aa wordt in het bestemmingsplan rekening gehouden met de herstelwerkzaamheden die - in het kader van het realiseren van de ecologische hoofdstructuur - plaatsvinden / hebben plaatsgevonden ten einde de natuurlijke loop c.q. het meanderende karakter van de beek terug te halen.

De functionele wateraspecten in het buitengebied worden gereguleerd via de keur van het waterschap. Voor werkzaamheden die van invloed kunnen zijn op de waterhuishouding, bijvoorbeeld het draineren van gronden en het graven en dempen van sloten, is een ontheffing van de waterschapskeur noodzakelijk. Bij de beoordeling van een ontheffingsaanvraag fungeert het waterbeheersplan als toetsingskader. Het bestemmingsplan heeft een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor de landschappelijke bescherming van het watersysteem. Voor het dempen van sloten, of het graven van nieuwe watergangen moet een aanlegvergunning worden aangevraagd.

6. 3. **Ecologie**

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving op het gebied van de natuurbescherming. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de gebiedsbescherming en de soortenbescherming.

Het aspect gebiedsbescherming is in aan de orde vanwege de aanwezigheid van gebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur en daarnaast het bosgebied Lieftingsbroek, dat tevens is aangemeld als Speciale Beschermingszone op basis van de *Europese Habitatrichtlijn* en de *gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998* (zie ook hoofdstuk 4.1).

Voor het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek zijn instandhoudingdoelstellingen geformuleerd. Dit zijn doelen op gebiedsniveau waarin wordt aangegeven hoe de aanwezige natuurdoelen in stand worden gehouden of hoe ze in de toekomst zijn te realiseren. De doelen zijn geformuleerd per habitattype en staan opgenomen in het aanwijzingsbesluit zoals opgenomen in de bijlage 6.

Het bestemmingsplan is gericht op de bescherming van deze gebieden en biedt geen gebruiksmogelijkheden die in strijd zijn met de natuur- dan wel instandhoudingsdoelstellingen er van. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de externe werking van activiteiten in de omgeving van het natuurgebied op de natuurwaarden.

De soortenbescherming vindt primair plaats via de *Flora- en faunawet*. Op grond van deze wet mogen beschermde dieren en planten - die in de wet zijn aangewezen - niet gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld worden en is het niet toegestaan om nesten, hollen of andere vaste verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, vernielen of te verstoren. Onder voorwaarden is ontheffing van de verbodsbepalingen mogelijk. Voor (bedreigde) soorten die vermeld staan op bijlage IV van de Habitatrictlijn en een aantal Rode Lijstsoorten zijn de voorwaarden voor ontheffing streng.

De Flora- en faunawet is *altijd en onverkort* van kracht. Dit betekent dat op het moment dat nieuwe activiteiten aan de orde zijn (bij recht, vergunningvrij of via een nadere afwegingsprocedure) - in het kader van de Flora- en faunawet - de mogelijke effecten op de te beschermen soorten altijd moeten worden meegewogen. Een beoordeling op het moment dat activiteiten daadwerkelijk aan de orde zijn (en dus niet ten tijde van het maken van het bestemmingsplan) geeft het meest actuele en beschermingswaardige beeld. Indien op dat moment blijkt dat sprake is van (een) beschermde soort(en) en de activiteit strijd oplevert met de bepalingen uit de Flora- en faunawet, zal de betreffende activiteit pas plaats kunnen vinden na het verkrijgen van een ontheffing. Bij het opstellen van het bestemmingsplan moet wel redelijk zicht bestaan op de verleenbaarheid van een eventueel benodigde ontheffing. Anders is het bestemmingsplan niet uitvoerbaar.

In dit in hoofdzaak conserverende bestemmingsplan hoeft met het oog op het voorgaande op dit punt geen aanvullende regeling te worden opgenomen. De gebruikelijke ontwikkelingsmogelijkheden op perceelsniveau die in het plan worden geboden zijn namelijk in beginsel in zijn algemeenheid uitvoerbaar, al kan te zijner tijd blijken dat een ontheffing in specifieke gevallen niet of slechts onder voorwaarden verleend kan worden. Dit doet echter aan de algemene uitvoerbaarheid van het plan niet af.

Voor ontwikkelingen die verder gaan dan de gebruikelijke ontwikkelingsmogelijkheden zijn in het plan diverse flexibliteitsbepalingen opgenomen, bijvoorbeeld ten behoeve van de bouw van een aantal woningen in de buurtschappen.

Hiervoor geldt - conform het voorgaande - dat een ecologische beoordeling op het moment dat de betreffende ontwikkelingen daadwerkelijk aan de orde zijn, het meest actuele en beschermingswaardige beeld geeft. Gelet op de kleinschalige aard en omvang van de betreffende ontwikkelingen kan gesteld worden dat ook deze in het algemeenheid uitvoerbaar zijn.

De flexibliteitsbepalingen bieden voldoende garantie voor een volwaardig onderzoek naar de ecologische waarden, voor zover deze althans via het bestemmingsplan gereguleerd kunnen worden.

Bovendien kunnen de kosten van onderzoek dan ook worden afgewenteld op de initiatiefnemer, die gebaat is bij de feitelijke uitvoering van een (bouw)werk, en hoeven deze niet te worden afgewenteld op de gemeenschap.

6. 4. Archeologie

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is het veiligstellen van de aanwezige (en aangetoonde) archeologische waarden. Conform het verdrag van Valletta dient te worden gestreefd naar het behoud van archeologische resten in de archeologische verwachtingszones.

Voor de gemeente Vlagtwedde is door het Libau steunpunt een archeologisch advies gegeven voor het bestemmingsplan. De waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen zijn weergegeven op een advieskaart.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen terreinen met bekende archeologische waarden en terreinen met bekende cultuurhistorische waarden. De bekende archeologische waarden in het gebied zijn de AMK-terreinen, de terreinen die op de Archeologische Monumenten Kaart zijn aangewezen. In het buitengebied van Vlagtwedde zijn 56 van deze terreinen aangewezen. Het gaat hierbij om terreinen van zeer hoge en hoge archeologische waarde, waarin sporen van bewoning en begraving, of oude akkercomplexen aanwezig zijn. Daarnaast zijn een groot aantal essen aangeduid als AMK-terrein.

De bekende cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden zijn de essen (die niet vallen onder de AMK-terreinen), leidijken en het grootste deel van het EHS gebied. Voor het EHS-gebied geldt ook een hoge archeologische verwachtingswaarde omdat blijkt bij aanleg van de EHS dat er onbekende archeologische vindplaatsen in de bodem aanwezig zijn.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is twee dubbelbestemmingen op te nemen voor archeologisch waardevolle gebieden. De bestemming Waarde – Archeologie geldt voor de AMK-terreinen. Waarde - Cultuurlandschappelijk en of archeologisch verwachtingsgebied geldt voor de bekende cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden.

6. 5. Planmer / Strategische milieubeoordeling

Vanaf 21 juli 2004 dient de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's in de Lidstaten van de EU te worden toegepast. In Nederland wordt deze richtlijn aangeduid als de *richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling*.

De richtlijn is bedoeld om milieueffecten van plannen en programma's tijdens de voorbereiding ervan in beeld te brengen in de vorm van een milieurapport.

Deze Europese richtlijn is middels een wijziging van de *Wet milieubeheer* en een wijziging van het *Besluit m.e.r.* geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving. Op 28 september 2006 is de aangepaste Wet milieubeheer en het Besluit MER in werking getreden. Hierbij wordt gesproken over een milieueffectrapportage van plannen (als vertaling van de Europese SMB-richtlijn) en over een milieueffectrapportage van besluiten (het oorspronkelijke Nederlandse m.e.r.). Aldus wordt onderscheid gemaakt tussen een planmer en een projectmer. Het is verplicht om voorafgaand aan besluiten door een overheid over bepaalde plannen een planmer uit te voeren. Het gaat daarbij om plannen die (uiteindelijk) kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Bij het opstellen van een Bestemmingsplan Buitengebied dient zich de vraag aan in hoeverre een planmer moet worden uitgevoerd. Meer concreet geldt de planmer-plicht in geval van wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- die het kader vormen voor toekomstige projectmer (beoordelings-) plichtige besluiten of;
- waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Habitatrichtlijn.

De planmer moet in een vroege fase inzicht geven in de huidige toestand van het milieu, de positieve en negatieve milieueffecten en de mogelijke alternatieven voor het plan.

Een passende beoordeling is pas nodig als er significante negatieve effecten op een Natura 2000-gebied te verwachten zijn. Gelet op het conserverende karakter van dit plan en de ligging van en instandhoudingdoelstelling voor het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek, is dit punt voor dit bestemmingsplan niet relevant. In deze paragraaf wordt daarom alleen ingegaan op de ontwikkelingen die dit plan mogelijk maakt in relatie tot projectmer (beoordelings)plichtige besluiten.

Dit bestemmingsplan zet primair in op het beheer van de huidige situatie. Daarnaast schept het plan in planologische zin een aantal mogelijkheden voor ontwikkelingen voor met name de landbouw- en de recreatiesector en voor natuurontwikkeling. De mate waarin van deze mogelijkheden gebruik zal worden gemaakt, is niet goed in te schatten. Als het gaat om mogelijkheden voor ontwikkeling in dit bestemmingsplan in relatie tot projectmer (beoordelings) plichtige besluiten, zijn de volgende activiteiten relevant:

- de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens (categorie 14 C en D-lijst besluit m.e.r.) ⁵⁾;
- ontgrondingen met een oppervlakte van meer dan 100 ha ten behoeve van de inrichting van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

Vooraf moet worden opgemerkt dat over beide onderwerpen in het provinciale omgevingsbeleid reeds kaderstellende uitspraken zijn gedaan die richtinggevend zijn voor dit bestemmingsplan Buitengebied.

In het POP II is het onderscheid tussen grondgebonden agrarische bedrijven en niet-grondgebonden agrarische bedrijven losgelaten. Dit betekent dat ten opzichte van het POP I de mogelijkheden voor intensieve veehouderij in de provincie aanzienlijk zijn toegenomen. Gelet op het bovenstaande hadden beide onderwerpen moeten worden betrokken in de Strategische Milieubeoordeling (SMB) die in 2005 is opgesteld voor het POP II (of I). Dit is niet gebeurd.

In het plan zijn beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij opgenomen. Er is bij recht geen uitbreiding van het bebouwingsoppervlak mogelijk binnen het bouwperceel. Het aantal stuks vee wordt met een maximum aantal beperkt. Hierbij wordt uitgegaan van de grens waarbij een planmer moet worden uitgevoerd. Bij het voeren van een wijzigingsprocedure waarbij een grotere uitbreiding mogelijk wordt gemaakt, zal een planmer/ projectmer moeten worden uitgevoerd.

Voor het realiseren van nieuwe natuur in Vlagtwedde is een planmer en een projectmer in uitvoering. Deze m.e.r. is nog niet vastgesteld, maar de conceptplanmer concludeert dat de streefbeelden voor het inrichtingsplan goed gekozen zijn en de geformuleerde doelstellingen gerealiseerd kunnen worden zonder nadelige effecten op natuur en milieu. Wel dienen enkele aspecten nader te worden bekeken. De gevolgde werkwijze waarbij per volgende wagon die in uitvoering wordt genomen een deelonderzoek wordt uitgevoerd biedt mogelijkheden om de aspecten cultuurhistorie, verschraling en extra waterberging op een goede wijze mee te nemen door in meer detail de uitvoeringsmaatregelen te formuleren en vast te leggen. Een goed uitgevoerd onderzoek met aandacht voor ecologie, hydrologie, cultuurhistorie en archeologie biedt hiervoor de basis. Om de gewenste streefbeelden te realiseren zijn verschillende maatregelen nodig. Een van de maatregelen om de streefbeelden te kunnen bereiken zijn ontgrondingen. Voor de manier van ontgronden zijn twee alternatieven ontwikkeld en de effecten hiervan zijn beschreven in de projectmer.

⁵⁾ M.e.r.-plichtig in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met meer dan:

- 85.000 plaatsen voor mesthoenders;
- 60.000 plaatsen voor hennen;
- 3.000 plaatsen voor mestvarkens, of;
- 900 plaatsen voor zeugen.

7. JURIDISCHE TOELICHTING

Het beleid, de planuitgangspunten en de omgevingsaspecten, zoals verwoord in de vorige hoofdstukken, hebben in de regels van het bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen. Het juridisch systeem en de gelegde bestemmingen en aanduidingen worden in dit hoofdstuk beschreven en toegelicht.

7. 1. Het juridisch systeem

7.1.1. Nieuwe Wet ruimtelijke ordening

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden. De wijze waarop deze regeling juridisch kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro) en het bijbehorende Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). Dit bestemmingsplan is opgezet conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het nieuwe Besluit ruimtelijke ordening (Bro), zoals deze per 1 juli 2008 gelden. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplan (SVBP)-2006. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld.

7.1.2. SVBP 2006

Het bestemmingsplan is naar aanleiding van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2008 opgezet volgens de verplichte landelijke Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2006). Deze standaard, welke slechts een systematische standaardisering betreft en geen inhoudelijke standaard, is verplicht in het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). Zo voorziet het SVBP in een standaardopbouw van een bestemmingsplan door onder andere:

- standaardbenamingen van een bestemming en de daarin voorkomende bepalingen (bouwregels, aanlegvergunningen, e.d.);
- de alfabetische volgorde van de begripsbepalingen en bestemmingen;
- een vaste volgorde van een indeling van een bestemming;
- een aantal standaard begripsbepalingen;
- een standaard wijze van meten;
- vaste kleuren en kleurcodes van een bestemming op de plankaart;
- standaard benamingen van aanduidingen op de plankaart en in de regels.

7. 2. Algemene begrippen

10% - regeling

Bij hoge uitzondering kan door middel van een ontheffing worden toegestaan dat van de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10 % afgeweken wordt. Het gaat dan om incidentele gevallen, waarbij het om bouwtechnische redenen en/of redenen van doelmatigheid noodzakelijk wordt geacht en aantoonbaar is, dat in geringe mate van de gegeven maten moet worden afgeweken.

Het begrip 'bestaand'

In de regels wordt veelvuldig verwezen naar de bestaande situatie. Voor bouwwerken en gebruik is dat de situatie op het moment van inwerkingtreding van dit plan. Onder bestaande oppervlakte wordt tevens de ten tijde van het inwerkingtreden van het plan reeds vergunde, maar nog niet gerealiseerde oppervlakte begrepen.

De bestaande situatie herleidt de gemeente in de eerste plaats uit de gedane inventarisatie. Er is een inventarisatie verricht, waarbij op perceelsniveau is gekeken naar het type bebouwing, de omvang van de bebouwing en de gebruiksvormen. Bovendien beschikt de gemeente over recente luchtfoto's vanwaar op schaal de bouwwerken, de percelen en de landschapselementen kunnen worden herleid. Daarnaast hanteert de gemeente het bouwvergunningenarchief, waarin alle perceelsgewijze bouwvergunningen zijn opgeslagen. Vanuit die gegevens kunnen bijvoorbeeld de afmetingen van bouwwerken worden bepaald. Ook de WOZ legt jaarlijks de perceelsgegevens vast. Tot slot is er nog het archief van de milieugegevens. Deze optelsom aan gegevens biedt een volledige en rechtszekere garantie om op een juiste wijze invulling te geven aan het begrip 'bestaand'.

Woonhuizen/ Recreatiewoningen/ Bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Het onderscheid tussen de woonhuizen, als zijnde de hoofdgebouwen binnen de woonbestemmingen, recreatiewoningen en de bedrijfswoningen enerzijds en de daarbijbehorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen anderzijds, is uitsluitend gebaseerd op ruimtelijke aspecten, zoals de afmetingen, de situering en de bouwkundige ondergeschiktheid. De diverse begripsbepalingen zijn vanuit de ruimtelijke interpretatie opgezet en dienen ook als zodanig te worden gelezen. Bij het bepalen van het onderscheid wordt expliciet niet gekeken naar de functie van de ruimtes.

Aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

Bij alle woonfuncties (wonen en wonen bij bedrijvigheid) is de mogelijkheid opgenomen om aan huis een beroep of bedrijf uit te oefenen. De begripsbepalingen en de lijst in bijlage 2 van de regels bepalen de reikwijdte van de functies. Voorts zijn in de specifieke gebruiksbepalingen de objectieve begrenzingen van de functies bepaald, om in ieder geval te waarborgen dat de functies altijd ondergeschikt blijven aan het wonen. Ten behoeve van deze functies mag geen extra bebouwing worden opgericht. De functies moeten binnen de bestaande bouw mogelijkheden van de diverse bestemmingen worden uitgeoefend.

7. 3. Toelichting op de regels***Bestemmingsomschrijving***

Hierin staat beschreven voor welke functie(s) de gronden mogen worden ingericht, gebruikt en hoe de onderlinge rangorde van functies is.

Bouwregels

Hierin is aangegeven welke gebouwen en andere bouwwerken in principe zijn toegestaan en welke maatvoering daarbij moet worden aangehouden.

Ontheffing van de bouwregels

In de toekomst kunnen zich omstandigheden voordoen (thans nog niet voorzien), waaruit blijkt dat de bouwregels niet voldoende blijken te zijn. Burgemeester en Wethouders kunnen in deze gevallen ontheffing van de bouwregels verlenen. Van geval tot geval zal een afweging worden gemaakt.

Wijzigingsbevoegdheden

Het plan bevat voor een aantal gevallen mogelijkheden om bestemmingen te wijzigen binnen de regels aangegeven grenzen. Voor zo'n wijziging bestaan aparte procedureregels. Voor zover het een wijziging binnen de bestemming zelf betreft, bijvoorbeeld het verwijderen van een aanduiding, staat deze in het betreffende artikel genoemd. Voor zover het een wijziging naar een andere bestemming betreft, kan deze in het betreffende artikel zijn opgenomen of in een algemeen artikel.

Aanlegvergunningen

Voor een aantal van de genoemde werken en werkzaamheden geldt een aanlegvergunningplicht. Het gaat daarbij om werken en werkzaamheden die ingrijpen in de aard van de gegeven bestemming. Dat betekent dat deze pas mogen worden uitgevoerd, nadat een vergunning van Burgemeester en Wethouders is verkregen. Hierbij vindt een afweging van belangen naar evenredigheid plaats. Als het gaat om activiteiten die behoren tot het normale onderhoud en/of beheer of het normaal agrarisch gebruik, is geen aanlegvergunning vereist. Bij de toelaatbaarheid van activiteiten zal met name een groot gewicht worden toegekend aan de afweging in relatie tot de landschappelijke waarden.

Een algemene toestemming (waarbij meerdere werkzaamheden onder worden gebracht in één vergunning) kan worden verleend, als de plannen passen binnen de randvoorwaarden van het bestemmingsplan. Alle werken en werkzaamheden kunnen dan in een keer worden toegestaan en voor afzonderlijke gevallen is geen vergunning meer nodig.

Specifieke gebruiksregels

In principe moeten gronden en gebouwen worden gebruikt overeenkomstig de bestemming. Waar nodig zijn de gebruiksvormen genoemd die in ieder geval als strijdig met de bestemming moeten worden aangemerkt.

Ontheffing van de gebruiksregels

Van een aantal gebruiksvormen kan nu nog niet worden gezegd of ze aanvaardbaar zijn of niet. Voor dergelijke gebruiksvormen is een ontheffing opgenomen. Er zijn ook gebruiksvormen die beleidsmatig wel mogelijk zijn, maar die vanwege een zorgvuldige afweging onder een ontheffing zijn gebracht. De ontheffing wordt afgegeven na een zorgvuldige afweging van waarden en functies in de bestemmingen.

Nadere eisen

Hierin wordt aangegeven dat Burgemeester en Wethouders, na afweging van een aantal criteria, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats en de afmeting van de bebouwing.

De eisen kunnen echter alleen gesteld worden wanneer er ten aanzien van de plaats en de afmetingen van de bebouwing reeds een hoofdeis is opgenomen binnen de bestemming.

Overgangsbepaling

Het overgangsrecht is gericht op bouwwerken die ooit met een bouwvergunning of een melding zijn gebouwd, of een gebruik dat ooit is toegestaan, maar dat nu, vanwege een bestemmings- of beleidswijziging onder het overgangsrecht zijn gebracht. Ook tientallen jaren aanwezige bouwwerken, die niet met een vergunning zijn gebouwd, of langdurig aanwezig gebruik worden met het overgangsrecht beschermd. Het overgangsrecht is er op gericht dat deze bouwwerken uiteindelijk zullen verdwijnen of het gebruik ervan wordt beëindigd, zodat de situatie in overeenstemming geraakt met de gegeven bestemming.

In beginsel mogen de bouwwerken slechts in ondergeschikte mate gedeeltelijk worden vernieuwd en veranderd. Het is niet mogelijk om hiermee geheel of in stappen tot een nieuw bouwwerk te komen.

Toetsingsbijlage

Naast de 'traditionele' toetsingscriteria in de regels vormen ook de toetsingscriteria in de bijlage 1 bij de regels een toetsingsgrond voor bouw- en aanlegvergunningen, ontheffingen, nadere eisen en wijzigingen. In de toetsingsbijlage wordt bij onderdelen verwezen naar wetten of beleidsnota's. Het gaat hier om een afstemmingsregeling die beoogt tevens rekening te houden met het gestelde in deze wetten of beleidsnota's.

7. 4. Toelichting op de bestemmingen

7.4.1. Gebiedsbestemmingsregels

Het betreft hier de in hoofdzaak onbebouwde bestemmingen met een hoofdfunctie in het buitengebied: landbouw-, natuur- en bosgebieden. De gebiedsbestemmingen zijn vrij globaal van karakter. Dat komt de flexibiliteit van het plan ten goede.

Binnen de gebiedsbestemmingen komen ook belangrijke landschappelijke waarden voor, die beschermd moeten worden. Dit gebeurt vaak binnen de gebiedsbestemming zelf, zoals bijvoorbeeld in het geval van houtwallen of laanbeplantingen. Daarnaast worden de volgende elementen binnen de gebiedsbestemming beschermd:

- landbouwkundige elementen (bijvoorbeeld een ontsluitingsweg van een agrarisch bedrijf);
- recreatieve elementen (een wandelpad of een picknickplaats);
- landschappelijke elementen (beplantingselementen zoals die onder andere zijn aangelegd in ruilverkavelingsverband);
- waterlopen met een agrarische functie.

Het gaat hier om zaken die in hoofdzaak of zelfs uitsluitend dienst doen ten behoeve van de basisfuncties van een gebied. Uiteraard zullen de bestaande elementen zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Een gericht aanlegvergunningenbeleid zal daarin voorzien.

Door de globale opzet kunnen ook nieuwe elementen worden ingepast, voor zover ze passen binnen de betreffende bestemming.

Bouwperceel/ Bouwvlak

Alvorens op de bestemmingen zelf in te gaan, is het goed om aan te geven dat de agrarische bouwpercelen bestaan uit een aanduiding "bouwperceel" en een aanduiding "bouwvlak". Het bouwvlak bepaalt de omvang van de bouw mogelijkheden. Gebouwen en overkappingen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden opgericht.

Agrarisch - 1

Het open heide- en (rand)veenontginningslandschap aan weerszijden van het stroomdal van de Ruiten Aa heeft en houdt een agrarische functie en valt onder de bestemming "Agrarisch – 1". Hier worden mogelijkheden geboden voor een (grondgebonden) landbouwfunctie op bedrijfseconomische grondslag.

De landschappelijke kenmerken hebben een basisbescherming die naar voren komt in een aanvullende regeling: voor een aantal werkzaamheden is een aanlegvergunningstelsel opgenomen om negatieve invloeden op het landschap te voorkomen. Voor het behoud van de openheid van het grootschalige veenkoloniale landschap (Hebrecht / Rhederveld) is een specifieke regeling opgenomen. Ook strakke bebouwingspatroon van boerderijen aan één zijde van de weg op regelmatige afstand wordt beschermd. De aanwezige houtsingels in het noordelijk deel van de gemeente worden beschermd binnen deze bestemming door middel van een aanlegvergunning.

Binnen de bestemming is een regeling opgenomen voor agrarische bouwpercelen. De bouwpercelen zijn toegekend op basis van de inventarisatie en is afgestemd op de Nota Agrarische Bouwpercelen (zie uitgangspunten). De volwaardige bedrijven hebben een bouwperceel van 1 ha gekregen, de grote(re) agrarische bedrijven in het veenkoloniale landschap een bouwperceel van maximaal 1,5 ha. De bouwpercelen bieden in beginsel voldoende ruimte voor de ontwikkeling van de agrarische bedrijven.

In geringe mate komen kleinere bedrijven voor, maar nog wel met een zekere bedrijfsvoering waarbij de ondernemer zijn hoofdberoep heeft in de landbouw. Deze bedrijven hebben een kleiner bouwperceel afgestemd op de werkelijke omvang van het bedrijf.

Het bouwperceel mag volledig worden benut voor de bebouwing en alle bijbehorende activiteiten, die gerelateerd zijn aan het bouwperceel, zoals stalling van voertuigen, kuil- en mestopslag, enz. Bij wijziging is ook mestopslag aansluitend aan het bouwperceel mogelijk. Mocht er bij grote bedrijven de behoefte ontstaan aan een groter bouwperceel, dan bieden de regels daarvoor ruimte in de vorm van een wijzigingsbevoegdheid.

Het creëren van nieuwe bouwpercelen voor grondgebonden agrarische bedrijven zal terughoudend worden benaderd. In eerste instantie moet voor nieuwvestiging gezocht worden naar een bestaand vrijgekomen dan wel vrijkomend agrarisch bouwperceel.

Als een bestaand perceel niet voorhanden is en er daadwerkelijk behoefte is aan een nieuw bouwperceel, dan geldt daarvoor een aantal restricties, zoals dat aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden geen afbreuk mag worden gedaan.

Verwacht mag worden dat er ondanks de planologische mogelijkheid van nieuwe bouwpercelen, er, vanwege de verwachte afname van het totale aantal agrarische bedrijven, per saldo een vermindering van het aantal bedrijven op zal treden.

Voor nieuwvestiging van volwaardige intensieve veehouderijbedrijven en gemengde bedrijven (met een intensieve tak) biedt het plan geen ruimte.

Voor bedrijven die op de plankaart zijn voorzien van de aanduiding "bouwperceel "niet-grondgebonden bedrijf" en de bedrijven met de aanduiding "bouwperceel gemengd bedrijf", geldt dat bij recht geen uitbreiding mogelijk is. Het gaat hier om de bestaande volwaardige niet-grondgebonden bedrijven. In de bijlage van de voorschriften is de huidige oppervlakte van de bedrijfsgebouwen vastgelegd. Met behulp van een ontheffing is een uitbreiding van de bestaande niet-grondgebonden bedrijven en/of gemengde bedrijven mogelijk binnen het bouwvlak. Met wijziging kan een verdere uitbreiding tot 3 ha per specifieke situatie worden beoordeeld.

Per bedrijf is één bedrijfswoning toegestaan. Er is geen ontheffing opgenomen voor het bouwen van een tweede bedrijfswoning. Daar waar in de bestaande situatie reeds twee bedrijfswoningen aanwezig zijn, is op de plankaart een aanduiding opgenomen. De maatvoering van de verschillende gebouwen is opgenomen in een bouwschema.

De gebouwen binnen deze bestemming mogen, als ondergeschikt neven-tak, worden gebruikt voor diverse andere gebruiksvormen waaronder verblijfsrecreatieve doeleinden, mits de logiesverstrekking gekoppeld is aan het gebruik van de bedrijfswoning en daaraan ondergeschikt is. Er mogen maximaal drie logieseenheden per woning of bedrijfswoning worden gerealiseerd.

Op de plankaart zijn vijf potentiële woningbouwlocaties opgenomen die via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid benut kunnen worden. Aan deze bevoegdheid zijn voorwaarden verbonden, gericht op het realiseren van een ruimtelijk aanvaardbare situatie.

Bestaande veldschuren worden qua vorm en gebruik vastgelegd op de plankaart. Het huidige gebruik van deze schuren mag worden voortgezet.

Agrarisch - 2

Het esdorpenlandschap rondom het beekdal van de Ruiten Aa is ondergebracht in de bestemming "Agrarisch- 2".

Binnen deze bestemming komen belangrijke landschappelijke en natuurlijke waarden voor zoals de essen, de natuurontwikkelingsgebieden en waardevolle landschapselementen. Voor deze waarden zijn beschermende regels opgesteld. Opgaande teelten zijn toegestaan in dit landschap.

Ook binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering maar daarnaast ook voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden.

Binnen de bestemming is in principe dezelfde regeling opgenomen voor de agrarische bouwpercelen als binnen de bestemming "Agrarisch I". Wel zijn de bouwpercelen - vanwege de aanwezige landschappelijke en natuurlijke waarden - gemiddeld wat kleiner dan de bouwpercelen in het veenkoloniale open landschap. Binnen deze bestemming wordt ook geen mogelijkheid geboden voor het leggen van nieuwe bouwpercelen.

Ten behoeve van het realiseren van de ecologische hoofdstructuur is voor de natuurontwikkelingsgebieden een specifieke wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de gebieden die als zodanig zijn aangewezen te kunnen wijzigen in de bestemming "Natuur".

Bos

Het grootste deel van de bossencomplexen valt onder de bestemming "Bos". Gelet op hun meervoudige functie (bosbouw, landschap, natuur, recreatie) zijn de gebieden onder een aparte bestemming gebracht.

De bestemming richt zich op het (in wisselende verhouding) voorkomen van deze functies. Voor het Lieftingshbroek is de aanduiding specifiek gerelateerd aan het aanwijzingsbesluit c.q. de aanmelding tot Natura 2000-gebied. De basisbescherming is gelijk aan andere gebieden binnen deze bestemming. Deze specifieke aanduiding is op de plankaart aangegeven om rekening te kunnen houden met de specifieke status van dit gebied. In principe is de provincie bevoegd gezag, maar dit gezag beperkt zich tot de instandhoudingsdoelstelling van de Speciale Beschermingszone en de invloed van activiteiten op deze doelstelling. De gemeente wil de activiteiten in dit gebied in een breder kader kunnen afwegen, zodat een aantal activiteiten ook in en rond dit gebied onder een vergunning zijn gebracht.

Voor het aanwezige gronddepot is een specifieke regeling opgenomen gericht op het bestaande gebruik. Ook binnen deze bestemming is bebouwing in beginsel uitgesloten. Om onevenredig aantasten van de aanwezige waarden te voorkomen is een aanlegvergunningstelsel opgenomen.

Natuur

De bestemming "Natuur" heeft voor het grootste deel betrekking op de bestaande natuurgebieden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur en gebieden met natuurlijke waarden. Deze gebieden hebben vaak ook belangrijke landschappelijke en/of historische waarden. Soms is ook nog sprake van een beperkte agrarische functie. Voor deze gebieden gelden de landelijke spelregels van de EHS.

In verband met het behoud van de natuur- en landschapswaarden dienen de gronden met deze bestemming in principe onbebouwd te blijven. Ter bescherming van de natuur- en landschapswaarden is aan deze gebiedsbestemming een aanlegvergunningstelsel gekoppeld. Binnen de bestemming is ook extensief dagrecreatief medegebruik toegestaan.

Voor de aanwezige helofytenfilters binnen deze bestemming is een specifieke regeling opgenomen.

Water

De belangrijkste waterpartijen en waterlopen (inclusief de Ruiten Aa), voor zover geen natuurgebied, zijn bestemd als "Water". Oeverstroken, kaden en dijken vallen ook onder deze bestemming evenals de glacis bij Bourtange. Binnen de bestemming wordt recreatief medegebruik toegestaan. Binnen deze bestemming, alsmede aansluitende gronden, is het niet toegestaan permanente aanleggelegenheden te creëren. Vanuit landschappelijk oogpunt en gezien het recreatief gebruik van de wateren is dit niet wenselijk.

7.4.2. Overige bestemmingsregels

Bedrijf

De bestemming "Bedrijf" ligt op de niet-agrarische bedrijven in het buitengebied. In beginsel zijn de bedrijven bestemd overeenkomstig de aard van het aanwezige bedrijf. De bestemming biedt de bedrijven bescheiden uitbreidingsmogelijkheden van 20% groei. Binnen de bestemming zijn bedrijfssoorten toegestaan die zijn genoemd in de bijlage 2 van de regels. In deze bijlage zijn de categorie 1 en 2- bedrijven opgenomen. Deze lijst is gebaseerd op de "Basiszoneringslijst" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Voor de zwaardere bedrijven in het buitengebied is een specifieke regeling opgenomen. In bijlage 3 zijn de betreffende bedrijven opgesomd. De nummers die gebruikt worden in deze bijlage corresponderen met de nummers op de plankaart.

Bij ontheffing zijn ook bedrijven toegestaan die naar de aard en de invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de in bijlage 2 en in bijlage 3 genoemde en uitsluitend op die plek toegestane bedrijven, mits het niet gaat om geluidszoneringsplichtige bedrijven of detailhandelsbedrijven. Wanneer de bedrijven op de plankaart zijn voorzien van de aanduiding "detailhandel", gaat het om bestaande detailhandelsactiviteiten, die ter plaatse kunnen worden voortgezet.

Deze bestemming ligt ook op de aanwezige benzinestations in het buitengebied. Deze percelen zijn voorzien van de aanduiding "verkoop punt van motorbrandstoffen".

Per bedrijf is in beginsel één bedrijfswoning toegestaan. De maatvoering van de verschillende gebouwen is vastgelegd in een bouwschema.

Bedrijf - Agrarisch aanverwant

De bijzondere paardenhouderijen zijn bestemd als "Bedrijf – Agrarisch aanverwant". Bij deze bedrijven is een bedrijfswoning toegestaan, inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen.

Bedrijf - Kwekerij

In deze bestemming zijn de bestaande kwekerijbedrijven geregeld. Onder deze bestemming vallen ook de bijbehorende bedrijfswoningen. Ook hier is de maatvoering van de verschillende gebouwen vastgelegd in een bouwschema.

Bedrijf - Manege

Maneges als zelfstandige functies zijn apart in het bestemmingsplan opgenomen en dienovereenkomstig bestemd. Bij de maneges is een bedrijfswoning toegestaan met aan-, uit- en bijgebouwen. De maatvoering van de verschillende gebouwen is opgenomen in een bouwschema. Bij de maneges is geen detailhandel toegestaan. Ondergeschikte vormen van horeca is wel toegestaan in de vorm van een kantine.

Bedrijf - Nutsvoorziening

Gemalen en nutsgebouwen vallen onder de bestemming "Bedrijf - Nutsvoorziening". Deze gebouwen zijn conform de bestaande situatie inbestemd waarbij een kleine uitbreidingsmogelijkheid van 10% is opgenomen.

Bedrijf - Prostitutie

Het bestaande prostitutiebedrijf aan de Bourtangerstraat is onder een gelijkkluidende bestemming gebracht. Ook voor dit bedrijf is - binnen het gegeven bestemmingsvlak - enige uitbreidingsruimte aanwezig.

Bedrijf - Zandwinning

De zandwinning bij Sellingerbeetse is als zodanig bestemd. De regeling voor de winning is afgestemd op de bestaande (planologische) situatie. Binnen de bestemming zijn gebouwen voor onderhoud- en beheer toegestaan.

Cultuur en ontspanning

De bestemming Cultuur en ontspanning ligt op het openluchttheater, een manifestatieterrein en een atelier/ galerie. Een bedrijfswoning is toegestaan bij de galerie.

Detailhandel

Voor de aanwezige detailhandelszaken is een specifieke bestemming opgenomen namelijk de bestemming "Detailhandel". In bijlage 4 van de regels is aangegeven om welke detailhandelsbedrijven het gaat. De bestemming biedt ruimte voor enige uitbreiding van de betreffende bedrijven.

Dienstverlening - Agrarisch

De bestemming "Dienstverlening - Agrarisch" komt enkele malen voor. Het betreft hier loonbedrijven, al dan niet gecombineerd met agrarische activiteiten.

De bedrijven hebben een bouwblok met bebouwingsmogelijkheden ten behoeve van de bedrijfsfunctie. Bij het bedrijf is een bedrijfswoning toegestaan, inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen. Voor de maatvoering van de verschillende gebouwen is een bouwschema opgenomen.

Horeca

De in het buitengebied aanwezige hotels, restaurants en pensions vallen onder de bestemming "Horeca". Gelijk de bedrijfsbestemming is binnen het aangegeven bestemmingsvlak enige ontwikkelingsruimte aanwezig.

Niet passende functies zoals een discotheek zijn binnen de bestemming niet toegestaan. Per horecabedrijf mag één bedrijfswoning worden gebouwd. De maatvoering van bedrijfswoning en aan- en uitbouwen en bijgebouwen is opgenomen in een bouwschema.

Maatschappelijk

Hoewel merendeels gevestigd in de dorpskernen komen in dit plan Buitengebied enkele maatschappelijke voorzieningen voor (zoals de kerken en de dorpshuizen). Deze voorzieningen zijn dienovereenkomstig bestemd. Binnen deze bestemming mogen geen bedrijfswoningen worden gebouwd. De school in Jipsinghuizen is vastgelegd op de begrenzing van de recent vastgestelde vergunning.

Maatschappelijk - Begraafplaats

Deze bestemming ligt op de (kleine) begraafplaatsen in het plangebied. Per begraafplaats zullen maximaal twee gebouwen ten behoeve van onderhoud en beheer worden gebouwd, met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 50 m².

Maatschappelijk - Molen

De molen bij Ter Haar heeft conform de bestaande situatie de bestemming "Molen" gekregen. De molen mag niet gebruikt worden voor bedrijfsdoel-einden of detailhandel.

Recreatie 1 en 2

De campings en zomerhuisterreinen zijn meegenomen onder twee bestemmingen. Dit overeenkomstig de beleidskeuze zoals beschreven in hoofdstuk 5 van deze toelichting.

Kampeerterreinen uitsluitend bedoeld voor het plaatsen van tenten, toercaravans en trekkershutten vallen onder de bestemming "recreatie - 1". Daar waar sprake is van chalets zijn deze specifiek geregeld. Uitbreiding van chalets wordt mogelijk indien dit op de plankaart staat aangegeven als speciale regeling. Binnen deze bestemming zijn gebouwen ten dienste van het kampeerterein, zoals toiletgebouwen, onderhouds- en beheersgebouwtjes, kampwinkels en één bedrijfswoning, toegestaan. Op de terreinen mogen geen stacaravans geplaatst worden.

Gemengde kampeerterreinen, waar zowel tenten en toercaravans als stacaravans en recreatiewoningen zijn toegestaan, vallen onder de bestemming "recreatie 2". Binnen deze bestemming zijn ook gebouwen toegestaan ten behoeve van sanitaire voorzieningen, onderhoud en beheer, dienstverlening, sportvoorzieningen, recreatieve voorzieningen, ondergeschikte horeca en een bedrijfswoning.

Recreatiewoningen zijn alleen toegestaan op de gronden die op de plankaart voorzien zijn van de aanduiding "recreatieverblijven" en zijn vastgelegd op het bestaande aantal.

De oppervlakte van een stacaravan zal maximaal 50 m² zijn en van het bijgebouw maximaal 10 m². De oppervlakte van een recreatiewoning, inclusief het bijgebouw, zal maximaal 100 m² bedragen. De woningen mogen 8 meter hoog worden. De (sta)caravans en recreatiewoning en mogen niet permanent bewoond worden.

Zowel in de gebruiksbepaling als in de maatvoering (kleiner dan reguliere woningen) krijgt dit beleid gestalte. De gezamenlijke horecavloeroppervlakte zal niet meer bedragen dan 150 m².

Recreatie 3

Deze bestemming heeft betrekking op de diverse recreatie voorzieningen die in het plangebied van dit bestemmingsplan aanwezig zijn zoals een bezoekerscentrum, een forellenvisserij en een recreatieplas.

Sport

Deze bestemming heeft betrekking op de diverse sport voorzieningen zoals de golfbaan bij het recreatiepark Emslandermeer, het Oval Racingcircuit, zwembaden en een modelvliegveld. Voor het Oval Racingcircuit geldt een geluidzonering. Hierbinnen mogen geen geluidgevoelige objecten worden gebouwd.

Verkeer

Onder de bestemming "Verkeer" zijn de openbare wegen in het buitengebied gebracht. Het zijn wegen waar de doorgaande verkeersfunctie voorop staat. Bruggen, duikers en dammen vallen ook onder deze bestemming, evenals sloten, bermen, beplanting, groenvoorzieningen en bebossing.

Verkeer Fiets- en voetpaden

De fiets- en voetpaden in het plangebied die niet parallel aan een weg lopen zijn apart bestemd als "Fiets- en voetpaden". Bruggen, duikers en dammen vallen ook onder deze bestemming, evenals sloten, bermen en beplanting.

Water - Waterbouwkundig

De waterbouwkundige elementen in het buitengebied (sluizen en dijken) zijn onder deze bestemming gebracht. Op de plankaart is de bestaande situatie conform inbestemd. De bestemming is mede gericht op het behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de elementen.

Water - Waterwinning

Het waterwinstation bij Sellingen heeft de bestemming "Water - Waterwinning". De gronden zijn conform de bestaande situatie inbestemd. De gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen zal maximaal 80% van de oppervlakte van het bestemmingvlak bedragen.

Water - Waterzuivering

Op de afvalwaterzuiveringsinstallatie aan ten oosten van Ter Apel aan het Ruiten Aa-kanaal ligt de bestemming "Water - Waterzuivering". De afvalwaterzuivering is conform de bestaande situatie inbestemd.

Wonen

De bestemming "Wonen" heeft betrekking op de bestaande woonhuizen met hun aan- en uitbouwen en bijgebouwen. Bijbehorende tuinen, erven en terreinen zijn ook onder deze bestemming gebracht.

De woonfunctie mag bij recht gecombineerd worden met een aan-huis-verbonden beroep: een (vrij) beroep dat in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend en dat bij gericht is op het verlenen van diensten. Daarnaast geldt dat de woonfunctie gecombineerd mag worden met specifieke vormen van kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten. Het planologisch mogelijk maken van lichte bedrijfsmatige functies kan bijdragen aan het behoud van karakter en kwaliteit.

De vestiging van een aan-huis-verbonden beroep of een anderszins toegestane bedrijfsfunctie zal, naast de bepalingen in de regels, tevens moeten voldoen aan de volgende criteria:

- er mag geen aantasting plaatsvinden van de uitstraling van het gebruik van het perceel voor het wonen, dat wil onder meer zeggen dat uitsluitend zeer beperkte reclame-aanduidingen en dergelijke zijn toegestaan;
- er mag geen afbreuk worden gedaan aan het woonkarakter van het perceel dan wel de directe (woon)omgeving en de landschappelijke waarden daarvan;
- er dient voldoende parkeergelegenheid op het eigen erf aanwezig te zijn;
- er mag geen sprake zijn van een onevenredig verkeers- en/of publieks-aantrekkende functie;
- er mag geen buitenopslag van materieel plaatsvinden.

Per bestemmingsvlak mag één vrijstaand woonhuis worden gebouwd. Er wordt in principe uitgegaan van woonhuizen met een maximale oppervlakte van 200 m² inclusief aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen (na ontheffing tot 25% van de bestaande oppervlakte). Enige uitbreiding, met name voor de kleinere woningen is op deze wijze mogelijk. Ook kan het in bijzondere situaties nodig zijn om de woning op de begane grond verder uit te breiden (bijvoorbeeld in verband met huisvesting van een gehandicapte). Als de bestaande omvang al groter is dan de genoemde 200 m², wordt uitgegaan van de bestaande situatie.

Maatschappelijke ontwikkelingen als toenemende vrije tijd, vervroegde pensionering, individualisering, kunnen leiden tot een behoefte aan meer oppervlakte aan bijgebouwen, bijvoorbeeld ten behoeve van agrarische neven- of hobbyactiviteiten. Ten behoeve van het uitoefenen van mantelzorg mag de oppervlakte aan bebouwing tot maximaal 140 m² vergroot worden.

Wonen - Voormalige boerderijpanden

Voormalige agrarische bedrijven met een woonbestemming zijn onder een aparte bestemming gebracht. Naast woonhuizen zijn deze panden tevens bestemd voor het behoud en het herstel van de karakteristieke hoofdvormen. Op deze wijze kan de ruimtelijke verschijningsvorm - die onderdeel vormt van de cultuurhistorische waarde van het buitengebied - behouden blijven. Ontheffing op de bestaande maatvoering is mogelijk om de bebouwing te kunnen laten voldoen aan de bepalingen van het bouwbesluit, mits de onderlinge verhoudingen gehandhaafd blijven. Voor sloop en herbouw van een voormalig boerderijpand biedt het bestemmingsplan geen mogelijkheden. Dit wordt buitenplans geregeld.

Functioneel geldt voor deze bestemming in principe dezelfde regeling als binnen de bestemming "Wonen". Om te voorzien in de mogelijkheid dat een voormalig agrarisch bedrijf met een woonbestemming opnieuw gebruikt gaat worden als agrarisch bedrijf, kan de bestemming gewijzigd worden in de bestemming "Agrarisch-1". Hierbij gelden dezelfde criteria als bij nieuwe agrarische bouwpercelen binnen deze agrarische bestemming. De wijziging kan ook worden toegepast wanneer een woonhuis wordt afgebroken en de gronden een agrarische functie krijgen.

7.4.3. Dubbelbestemmingsregels

Waarde - Archeologie

De aanvullende bestemming "Waarde - Archeologie" ligt op de archeologisch waardevolle terreinen die staan aangegeven op de Archeologische Monumentenkaart (AMK). Deze objecten en landschapselementen - waaronder de essen - bezitten een zodanige cultuurhistorische en archeologische waarde dat ze een specifieke bescherming verdienen in de vorm van deze aanvullende bestemming. In de bestemming is een aanlegvergunningstelsel opgenomen waarin diverse werkzaamheden aan een aanlegvergunning worden gebonden (onder meer het afgraven, egaliseren en op-hogen van gronden, het aanbrengen c.q. verwijderen van bomen en struiken en het graven en dempen van waterpartijen en watergangen).

Aanlegvergunningen zullen alleen worden verleend wanneer er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische en/of archeologische waarden.

Waarde - Beschermd dorpsgezicht

De aanvullende bestemming 'Waarde beschermd dorpsgezicht' ligt op de gebieden die zijn beschermd vanuit artikel 21 van de Monumentenwet. Deze bestemming heeft betrekking op het beschermde dorpsgezicht van Smeerling en van Bourtange.

Waarde - Cultuurlandschappelijk en/ of archeologische verwachtingsgebied

Deze aanvullende bestemming ligt op archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle gebieden. Dit gebied komt overeen met het grootste deel van het EHS-gebied (exclusief het gebied ten westen van Ellersinghuizen) en een dekzandkop bij Harpel waar cultuurlandschappelijk en cultuurhistorische waarden aanwezig zijn.

Voor dit gebied geldt een hoge verwachtingswaarde omdat er ongetwijfeld nog onbekende archeologische vindplaatsen in de bodem aanwezig zijn. De essen die geen AMK-terrein betreffen vallen onder deze bestemming. Binnen deze bestemming is kleinschalig kamperen niet toegestaan. De cultuurlandschappelijke waarde en archeologische verwachtingswaarde worden beschermd doordat ingrepen worden gekoppeld aan een aanlegvergunning. Aanlegvergunningen zullen alleen worden verleend wanneer er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische en/of archeologische waarden.

Waarde - Cultuurlandschappelijke lijnen

Een deel van de Leidijk langs de grens met Duitsland is van bijzondere cultuurlandschappelijke waarde. Om deze reden is voor beide elementen een aanvullende en beschermende bestemming opgenomen. De bescherming is geregeld via een aanlegvergunningstelsel voor diverse werkzaamheden die deze waarden mogelijk kunnen aantasten.

Leiding - Gas en Riool

Deze bestemming ligt op een strook op en aan weerszijden van de hoofdgastransportleidingen, de hoofdwaterleidingen en de vuilwaterleidingen. De regeling voorziet in de aanwezigheid van de leidingen en in de bescherming ervan. Binnen de op de kaart aangegeven strook mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de leidingen. Voor werkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de leidingen is een aanlegvergunningstelsel opgenomen.

7.4.4. Algemene regels**Aanvullende werking welstandscriteria**

De in de regels geboden ruimte ten aanzien van de situering en de maatvoering van bouwwerken kan nader worden ingevuld door de in de Woningwet bedoelde welstandscriteria. Hiervoor wordt verwezen naar de Welstandsnota Vlagtwedde.

Aanduidingsregels

Algemeen geldt dat in bestemmingen waar een aanduiding overheen valt, de bescherming van de aangeduide waarde aanvullend is geregeld.

Algemene aanduidingsregel - Geluidszone industrie

De aanvullende bestemming "Aandachtszone industrielawaai" ligt op de geluidszones rond het Oval racing circuit, het industrieterrein 't Heem en industrieterrein AVEBE. Binnen deze zones wordt een te hoge geluidbelasting van geluidsgevoelige bebouwing tegengegaan. Dergelijke bebouwing kan binnen deze zone alleen worden opgericht als er akoestisch geen ongunstiger situatie optreedt.

Algemene aanduidingsregel - Milieuzone fysische bodemaantasting

De aanvullende bestemming "Milieuzone fysische bodemaantasting" ligt op de zone grenzend aan het grondwaterbeschermingsgebied. In dit gebied wordt de bodem beschermd voor beschadiging dieper dan 2m.

Algemene aanduidingsregel - Milieuzone Grondwaterbeschermingsgebied

Het grondwaterbeschermingsgebied rondom het waterwingebied bij Sellingen valt onder een gelijknamige aanvullende bestemming. De gronden zijn naast de basisbestemming tevens bestemd voor drinkwaterwinning, drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Algemene aanduidingsregel - Veiligheidszone LPG

De veiligheidszone LPG is de op de kaart aangegeven plaatsgebonden risico van de LPG-stations. In deze zone mogen geen kwetsbare objecten worden gebouwd.

Algemene aanduidingsregel - Vrijwaringszone molenbiotop

Rond de molens bij Ter Haar en in Bourtange liggen molenbeschermingszones. De zones zijn opgenomen met de bedoeling een optimale windvang te garanderen. Dit betekent dat er eisen worden gesteld aan de hoogte van omliggende bouwwerken en beplanting.

8. UITVOERBAARHEID

8. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vanuit het oogpunt van maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft de gemeente een aantal belangenorganisaties betrokken bij de totstandkoming van het bestemmingsplan Buitengebied. Deze organisaties hebben in het kader van een vooroverleg binnen een klankbordgroep gereageerd op de gemeentelijke beleidsvoornemens.

Over het voorontwerpbestemmingsplan is, overeenkomstig de gemeentelijke Inspraakverordening, gelegenheid gegeven tot inspreken op het plan. De reacties hierop zijn opgenomen in de bijgevoegde overleg- en inspraak reactienota. Over alle ingekomen reacties is een standpunt bepaald, waarna het bestemmingsplan gereed is gemaakt voor de wettelijke vaststellingsprocedure. Daarna is er gelegenheid geweest tot het inbrengen van zienswijzen bij de gemeenteraad. De zienswijzen en de reactie van de gemeente hierop staan verwerkt in de zienswijzen nota. De wijzigingen op het plan staan in dit bestemmingsplan vermeld. In een latere fase kunnen bedenkingen worden ingediend bij Gedeputeerde Staten.

8. 2. Economische uitvoerbaarheid

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een cijfermatige opzet, is in het kader van een bestemmingsplan Buitengebied moeilijk te geven. Immers, een bestemmingsplan Buitengebied is geen uitvoeringsinstrument, maar een beoordelingskader voor de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Met betrekking tot de economische uitvoerbaarheid kan dan ook worden opgemerkt dat het hier een bestaande situatie betreft die in een nieuwe planologische regeling is vervat. Van gemeentewege zijn geen nieuwe ontwikkelingen in het plan opgenomen die in een financieel kader geplaatst moeten worden.

===

BIJLAGE 1

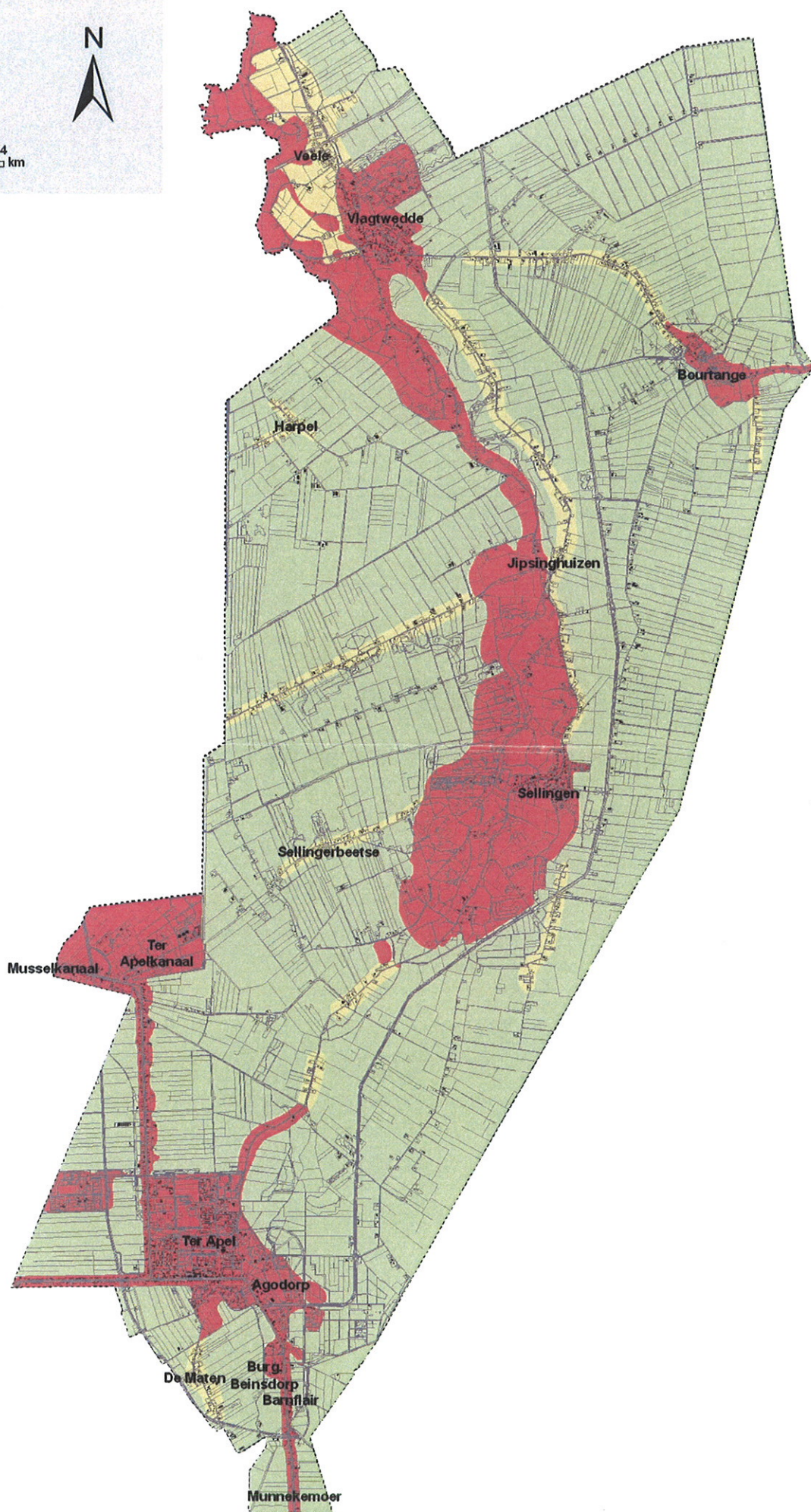
**Schaalvergrotingsmogelijkheden
landbouw**

Schaalvergrotingsmogelijkheden in kaart

- geen mogelijkheden
- beperkte mogelijkheden
- ruime mogelijkheden

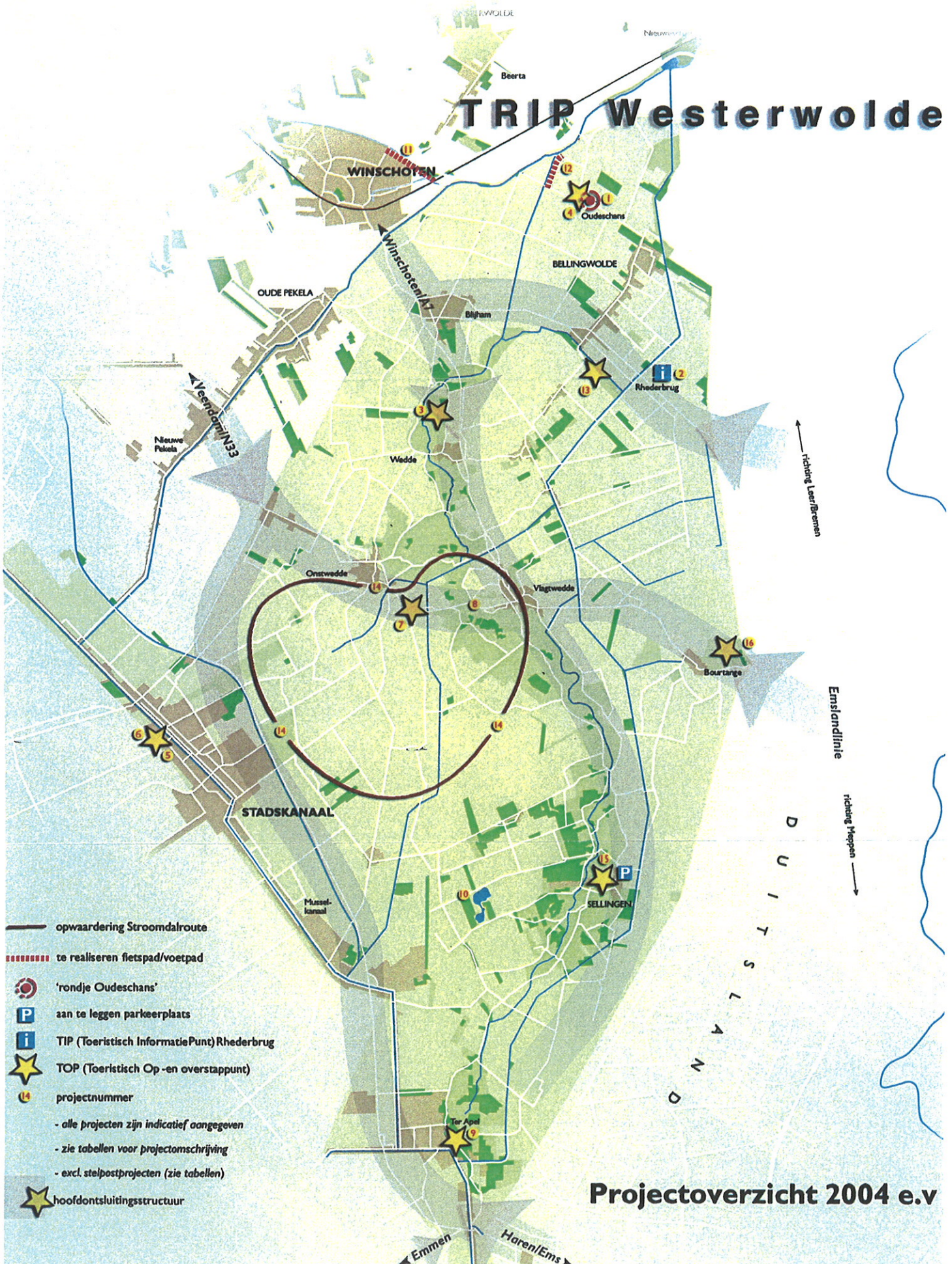
0 0,5 1 2 3 4 km

BIJLAGE 2

Projectkaart Trip - Westerwolde

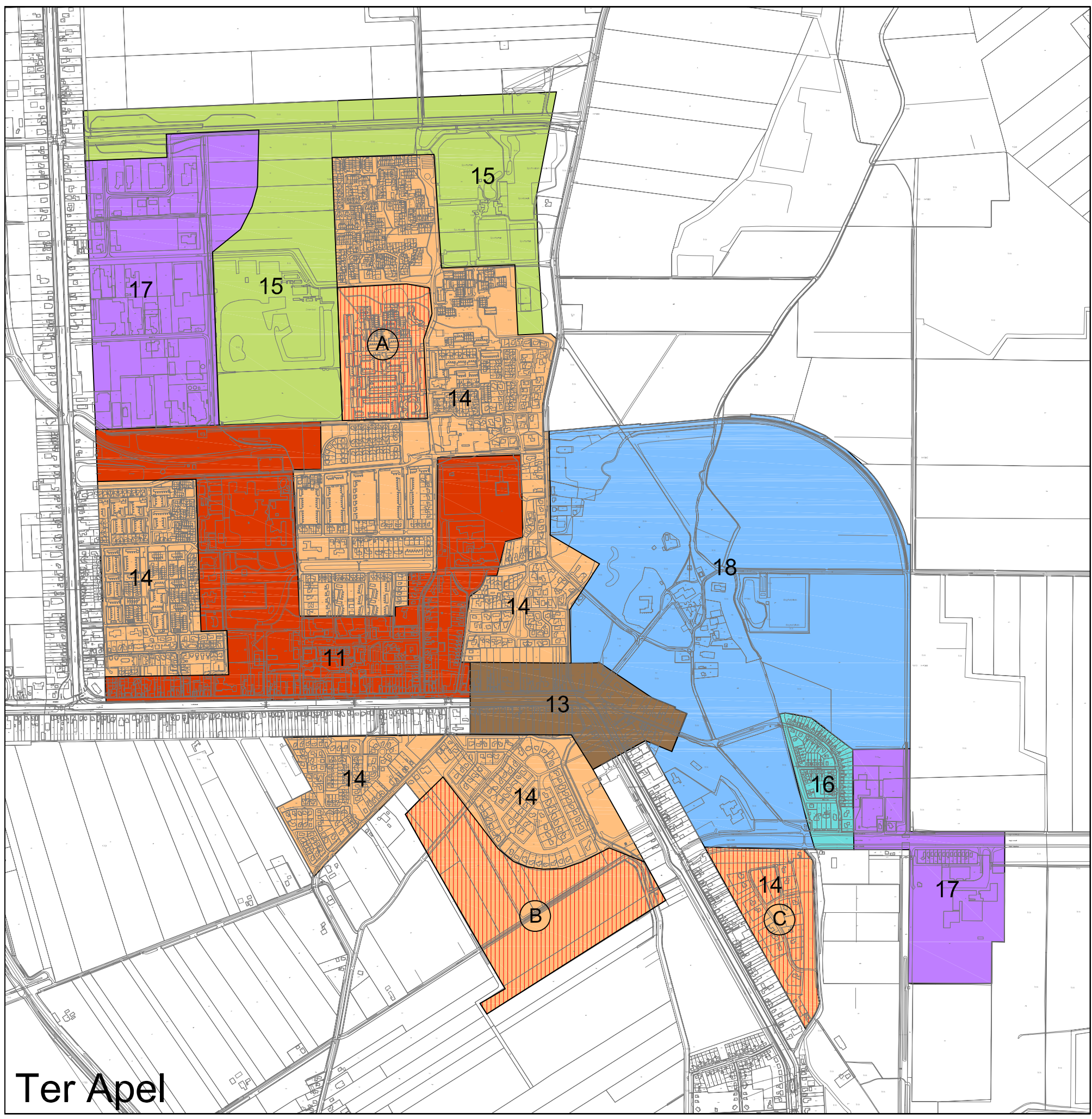
TRIP Westerwolde

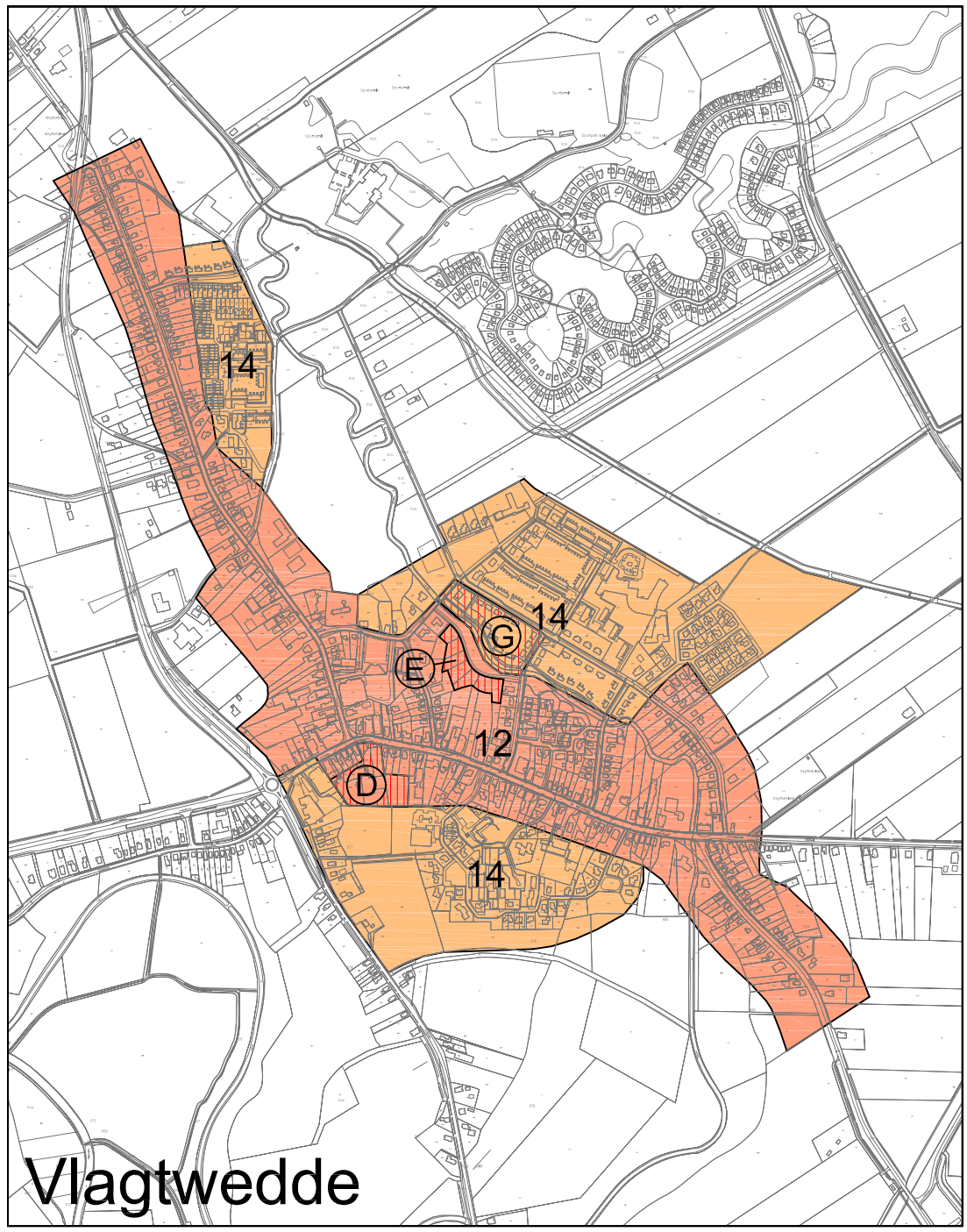
Projectoverzicht 2004 e.v

BIJLAGE 3

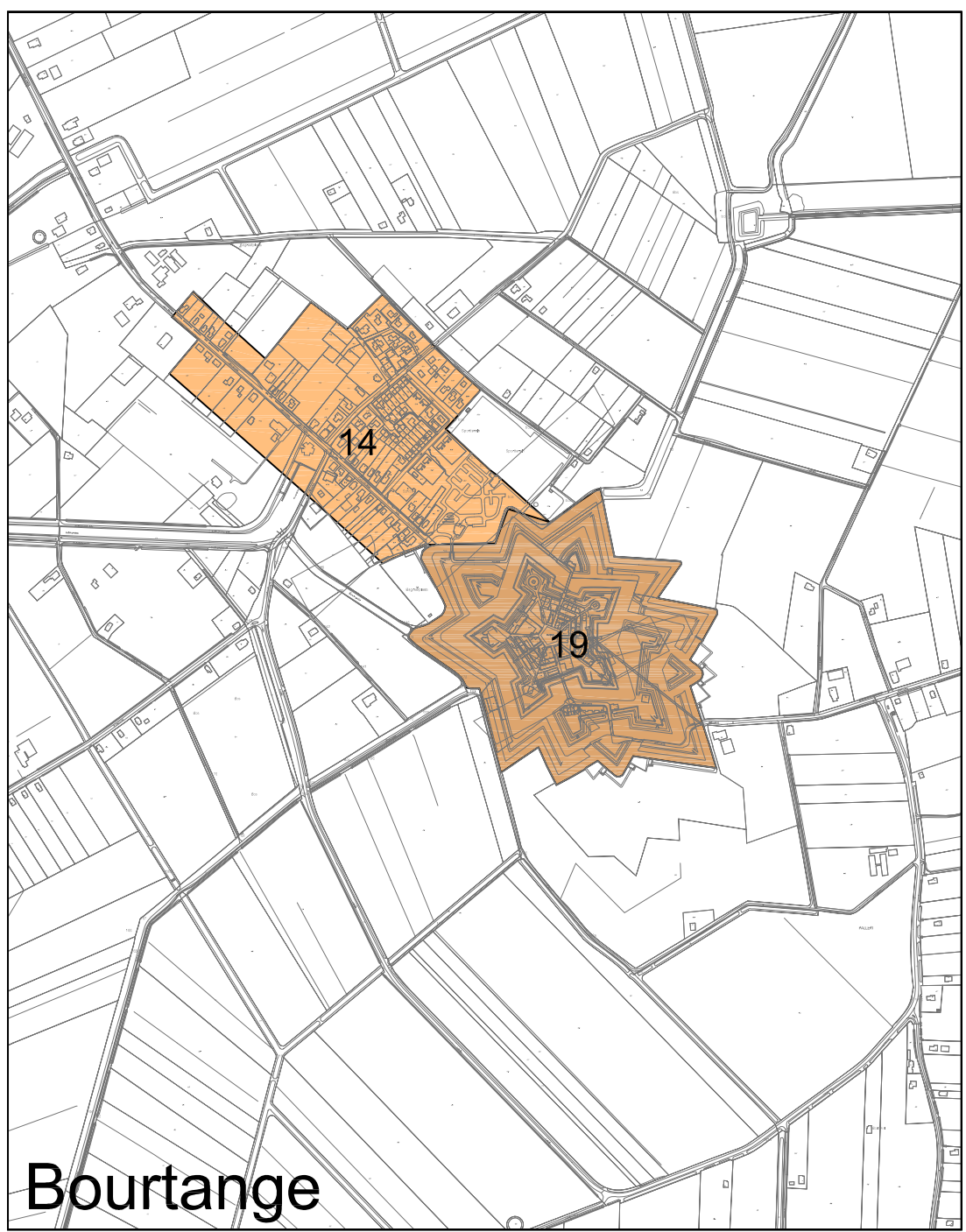
Deelgebieden welstandsnota

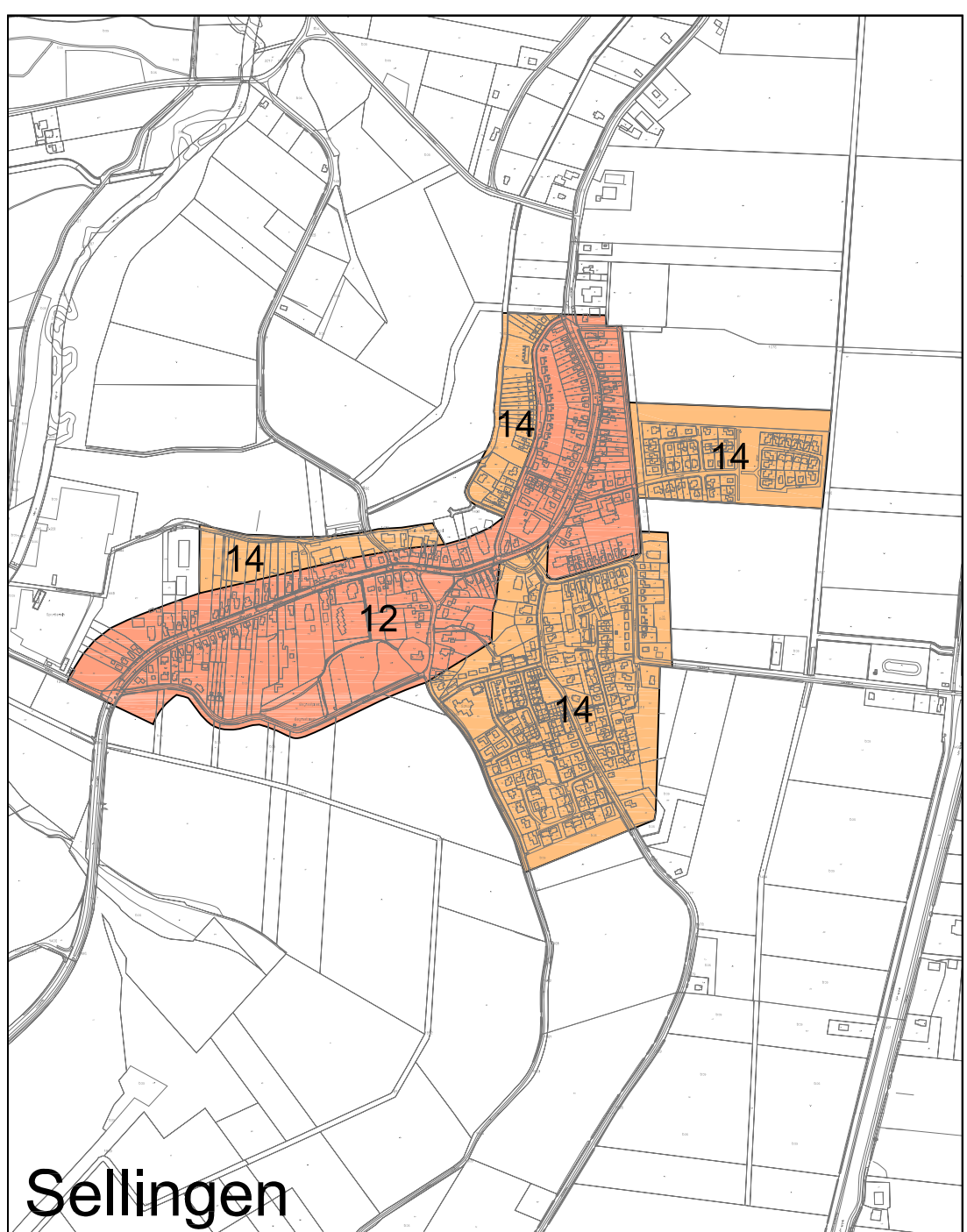
Ter Apel

Vlagtwedde

Bourtange

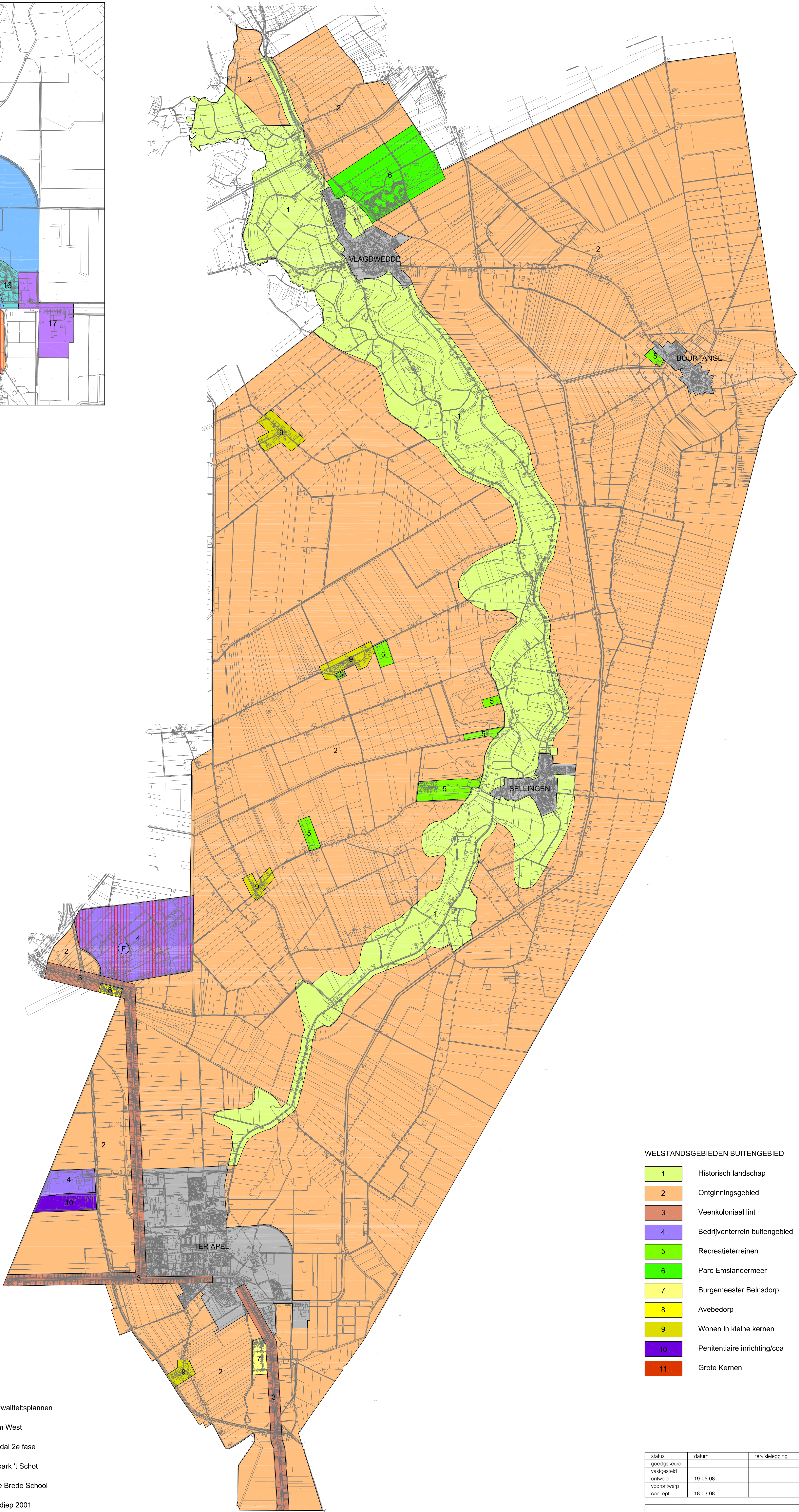

Sellingen

WELSTANSGBIEDEN KERNEN

- 11 Gemengde bebouwing Ter Apel
- 12 Dorpskernen
- 13 Historische lintvormige uitbreidingen
- 14 Planmatig ontworpen uitbreidingen
- 15 Recreatief groen
- 16 Agodorp
- 17 Bedrijventerreinen kernen
- 18 Klooster
- 19 Beschermd stadsgezicht Bourtange

- Beeldkwaliteitsplannen
- A t' Heem West
- B Rundedal 2e fase
- C Woonpark 't Schot
- D Locatie Brede School
- E Veelerdiep 2001
- F Beeldkwaliteitsplan bedrijvenpark Zuid Groningen
- G Revitalisering woongebied omgeving Veelerdiep 2005

WELSTANSGBIEDEN BUITENGEBIED

- 1 Historisch landschap
- 2 Ontginningsgebied
- 3 Veenkoloniaal lint
- 4 Bedrijventerrein buitengebied
- 5 Recreatieterreinen
- 6 Parc Emslandermeer
- 7 Burgemeester Beinsdorp
- 8 Avebedorp
- 9 Wonen in kleine kernen
- 10 Penitentiare inrichting/coa
- 11 Grote Kernen

status	datum	tervisielegging	get.
goedgekeurd			
vastgesteld	19-05-08		JSI
ontwerp			
voortontwerp	18-03-08		AR
concept			

GEMEENTE VLAGTWEDDE WELSTANDSKAART

code: 07-70-03	formaat: 840 x 1140 mm	schaal: 1:25000	kaart: -
----------------	------------------------	-----------------	----------

BIJLAGE 4

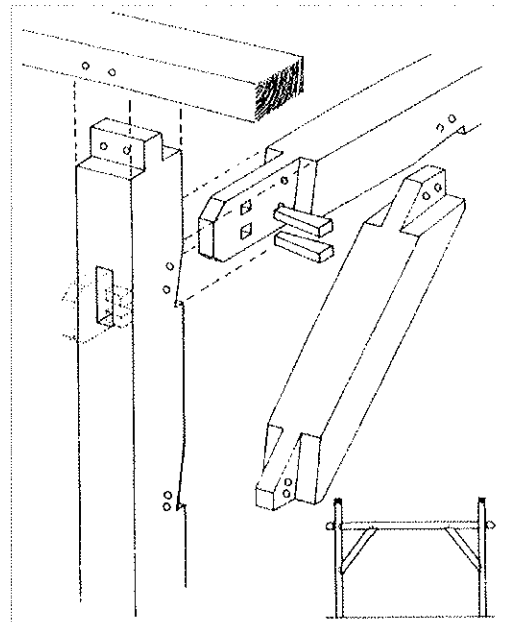
**Typering karakteristieke
boerderijen**

De Westerwoldse boerderijen vormen onderdeel uit van de Hallehuisgroep en de noordelijke huisgroep. In de negentiende eeuw ontstonden in Westerwolde varianten waarbij de kenmerken van beide gecombineerd werden.

Hallehuisgroep

Algemene kenmerken Hallehuisgroep:

- De hoofdropzet van de boerderijen in de Hallehuisgroep bestaat uit een rechthoekig gebouw met voorin het woongedeelte en achter een stenen scheidingsmuur het bedrijfsgedeelte.
- De boerderij werd inwendig verdeelt in drie lange beuken.
- De bouwkundige constructie bestaat uit een ankerbalkgebint, waarbij de liggende balk iets verlaagd tussen de staanders met pennen is verankerd.

Dwarsdeelboerderij

Het oudste voorkomende boerderijtype van de Hallehuisgroep in Westerwolde is de dwarsdeelboerderij.

Kenmerken:

- En lange, doorlopende kap met lage dakranden
- De voorgevel is een bijna blinde muur waar de schoorsteen van de woonkeuken door de nok gaat.
- Asymmetrisch voorhuis, de zijgevel van het woonhuis wijkt aan één kant naar binnen.
- In de hoge zijmuur bevinden zich de voordeur en de meeste vensters.
- Aan dezelfde zijde van de boerderij bevindt zich de grote schuurdeur die toegang verschaft tot de deel.
- Bij de schuurdeur wijkt de dakrand een eind terug.

Friese schuurboerderijen

Bij een groot aantal van de dwarsdeelboerderijen werd de schuur op een gegeven moment vervangen door een nieuwe 'grotere Friese schuur',

Kenmerken:

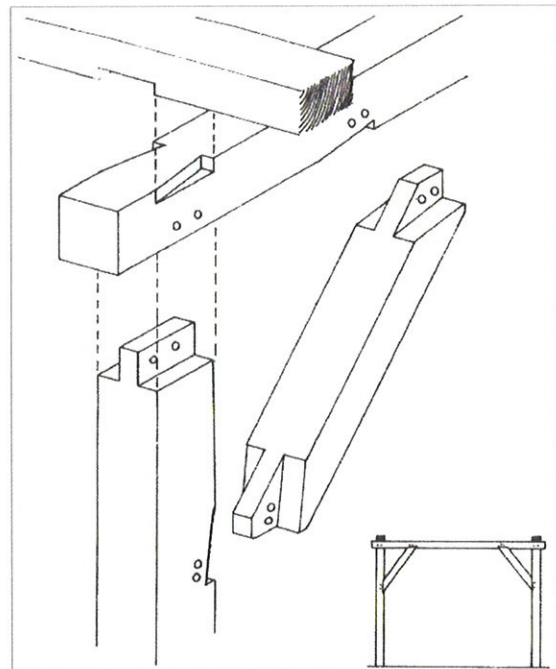
- Grotere tegen het voorhuis geplaatste Friese schuur, met Friese constructie (dekbalkgebint).
- Asymmetrisch, met twee noklijnen

Noordelijke huisgroep

Algemene kenmerken noordelijke huisgroep:

- Alle bedrijfsfuncties werden in één gebouw geconcentreerd.
- Het hoge middenvak werd bestemd voor hooiopslag en in de lagere zijbeuken kwamen de stallen en de werk- en woonruimten.
- Kenmerkend voor de noordelijke huisgroep zijn de 'Friese stal' en het dekbalkgebint.
- In de Friese stal staan de koeien in paren tussen schotten met de koppen naar de buitenmuur.
- Bij het dekbalkgebint worden de gebintstijlen verbonden door opgelegde gebint- en koppelbalken en verstijfd met schoren.

Specifiek voor Westerwolde is de vijfbeukige boerderij

- De zijbeuken van de in het noorden gangbare driebeukige boerderij werden in tweeën gedeeld, hierdoor ontstond een vijfbeukige boerderij.

De Oldambtster boerderij komt veel voor in Westerwolde

Algemene kenmerken zijn:

- Langgerekte gebouwen met een hoog voorhuis en een naar buiten verspringend bedrijfsgedeelte, schuur naar voren met krimpen versmald tot een woonhuis.
- Ook woningen van landarbeiders werden volgens dit bouwplan gemaakt.
- De nok loopt door, de rand komt telkens hoger te liggen.
- De scheiding tussen de verschillende typen dakbedekking geeft aan waar de brandmuur zich bevindt.
- De rijen raampjes boven in de gevel zijn een indicatie voor de hoogte van de graanzolder.
- Veelal met een verbijzondering van het voorhuis door een symmetrische, classicistische of neoklassieke opzet.

Specifiek aan de in Westerwolde voorkomende Oldambtster boerderijen zijn:

- De asymmetrie van de voorgevel
- Het woonhuis heeft volgens de traditie van de streek één inspringende gevel
- Het voorkomen van een blinde voorgevel

BIJLAGE 5

**Aanwijzingsbesluit beschermde
dorpsgezichten**

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dorps gezicht in

Bourtange Gemeente: Vlagtwedde

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 170) door een stip-
pellijs omgrensde gebied.

In 1593 werd op een smalle zandrug in het moerasgebied van het
aloude Westerwolde de vesting Bourtange voltooid. Gelegen aan
de hoofdweg van Winschoten naar Westfalen speelde de door grach-
ten omgeven vijfhoekig gebastioneerde vesting in de 17de en 18de
eeuw als verdedigingswerk op de grens met Duitsland een belang-
rijke rol. Door opdroging van de moerassen aan het einde van de
18de eeuw en het begin van de 19de eeuw nam de sterkte evenwel
zo in betekenis af, dat in 1851 de vesting als verdedigingswerk
werd opgeheven. De plaats kreeg een burgerlijke bestemming en de
Legeringsgebouwen werden gewijzigd tot woonsteden voor de zich
daar vestigende boeren en ambachtslieden. Omstreeks die tijd is
een aantal grachten gedempt en is de omwalling vrijwel geheel
verdwenen. Van de oorspronkelijke regelmatig gebastioneerde vijf-
hoek, die aan de Munsterense kant nog was voorzien van een kroon-
werk en twee hoornwerken, zijn fragmenten overgebleven.
Duidelijk is de gebastioneerde aanleg ook thans nog in een ge-
deelte van de Vestinggracht, die aan de noordwestzijde de bui-
tenste omgrachting vormde, zichtbaar. De dichtgeworpen grachten
zijn vooral in de noordoostelijk aangrenzende weilanden goed
te onderscheiden. Voorts blijkt uit de verkaveling de grootte
van het vroegere verdedigingswerk.

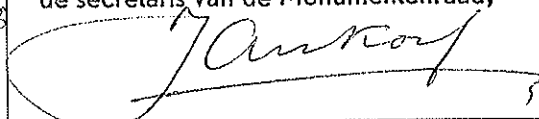
Goed bewaard gebleven is evenwel de ruimtelijke indeling van
de bewoningskern, die bestaat uit een vijfzijdig pleintje, thans
Marktplaats geheten, en een aantal van daaruit radiaal gerichte
straatjes, die onderling door dwarswegjes zijn verbonden. Zowel
het profiel als de in patroon gelegde zwerfkeienverharding is
vrijwel ongeschonden. Naast de indeling van de bewoonde kern zijn
voor het oudheidkundige karakter van belang de panden Marktplaats
4, het z.g. "Commandeurshuis", Marktplaats 6, de voormalige Ma-
joorswoning, voorzien van een ankerdatering 1647 en Marktplaats
5-7, de vroegere militaire bakkerij, in ankers gedateerd 1661.
Ook de boombeplanting met linden op de Markt is voor het aspect
van betekenis. Reeds in de 17de eeuw kwam op dezelfde plaats een
beplanting voor.

Hoewel Bourtange zich niet meer als belangrijk bolwerk in het
voormalig moerasgebied manifesteert, blijkt toch uit het pa-
troon van de aanleg de eertijds aanwezige beslotenheid. His-
torisch gezien is de plaats van betekenis aangezien vrijwel
nergens in Nederland de ruimtelijke structuur van de bewonings-
kern van soortgelijke fortificaties bewaard is gebleven.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van
Cultuur, Recreatie en Maatschappe-
lijk Werk en van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening van

Afdeling: 7 september 1967 Nr.: 136905
O.K.N.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

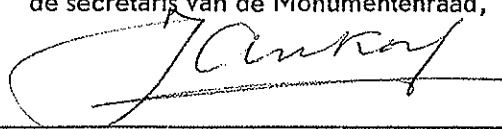
TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dorps gezicht in

Bourtange Gemeente: Vlagtwedde

Het is derhalve van algemeen belang dat het behoud van deze bijzondere situatie in de toekomst wordt gewaarborgd op grond van een bescherming krachtens artikel 20 van de Monumentenwet. Bij de omgrenzing van het beschermde gebied is rekening gehouden met de plannen van de "Werkgroep" Reconstructie Vesting Bourtange" die voor het herstel van de vesting door het gemeentebestuur in het leven is geroepen.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van
Afdeling: 7 september 1967 Nr.: 136905
O.K.N.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

Gemeente: Stadskanaal
Plaats: Smeerling
Provincie: Groningen

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
EN
DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Overwegende dat Smeerling, gemeente Stadskanaal, een typisch Westerwoldse nederzetting, met zijn breed uitgebouwde boerderijen omgeven door erfbeplantingen met hoge eiken, door de ruimtelijke structuur en relatie met het landschap een beeld oplevert, dat van algemeen belang is vanwege de schoonheid en het karakter van het geheel;

Gelet op artikel 20 van de Monumentenwet;

Gehoord de Monumentenraad, de raad van de gemeente Stadskanaal
Gedeputeerde Staten van Groningen en de Rijksplanologische Commissie;

B E S L U I T E N :

Het gebied in de gemeente Stadskanaal zoals is aangegeven op de bij deze beschikking behorende tekening nr. 084 en zoals omschreven in de toelichting bij deze beschikking, aan te wijzen als dorpsgezicht in de zin van artikel 20 van de Monumentenwet.

Van deze beschikking, waarvan mededeling zal worden gedaan in de Nederlandse Staatscourant, zal afschrift worden gezonden aan de Monumentenraad, de raad van de gemeente Stadskanaal, Gedeputeerde Staten van Groningen en de Rijksplanologische Commissie.

De Staatssecretaris van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk,

(H.J.L. Vonhoff).

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening,

(Drs. K.W. Buck).

Beschikking van: 11 september 1972
Ministerie: van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk
Afdeling: M.M.A./Mo
Nr.: 165.815 I

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

Datum van inschrijving: 24 november 1972

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dorps

gezicht in

SMEERLING

Gemeente: Stadskanaal

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tekening nr. 084) door een stippellijn omgrensde gebied.

In het oostelijk gedeelte van de provincie Groningen ligt het gebied Westerwolde, een langgerekt plateau van zandgronden, dat vele eeuwen was omgeven door vrijwel onbegaanbare hoogveenmoerassen. Doorsneden door tal van in dalen gelegen beekjes was de streek zeer geïsoleerd gelegen. Hieraan kwam pas een einde, toen men in de 18de eeuw de waterstand begon te regelen. Een volledige ontsluiting van het gebied kon evenwel eerst plaatsvinden na verdere verbetering van de waterbeheersing in de 19de en 20ste eeuw.

Evenals op het Drents diluviaal plateau kwamen ook in Westerwolde, een van de vroegst bewoonde gedeelten van ons land, de nederzettingen tot ontwikkeling op de grens van de vruchtbare in de beekdalen voorkomende groenlanden en de hogere bouwgronden (essen). Ook hier werden de boerenbehuizingen in schijnbare orde-loosheid bijeengebouwd en vormden de bewoners een op zichzelf staande gemeenschap van boeren en ambachtslieden. De ontsluiting van dit gebied en de daaruit voortkomende ontwikkeling in de erop volgende periode brachten grote veranderingen met zich mee. Voor een betere en economischer bedrijfsvorming werden tal van bossen en houtwallen gekapt, de grond geëgaliseerd en de landerijen verkaveld. Als gevolg van deze gewijzigde omstandigheden en een andere wijze van bodemgebruik traden ook in de nederzettingenvorm wijzigingen op. Slechts enkele buurtschappen bezitten nog een structuur, die vrijwel gelijk is aan die uit het begin van de vorige eeuw, waarbij de relatie tussen de groepering van boerderijen, de beekdalgronden en de hogere esgronden nog aanwezig is.

Een van de weinige voorbeelden van een gave oude nederzettingstructuur vormt de buurtschap Smeerling, gelegen aan de westzijde van de landstreek Westerwolde. De voor dit type nederzetting kenmerkende willekeurig aandoende, op basis van de utiliteit van het boerenbedrijf, ontstane situering van de verschillende boerderijen is vrijwel ongewijzigd gebleven. De relatie van de boerderijengroepering met de esgronden, waarvan de verkaveling nog gelijk is aan die uit het begin van de 19de eeuw, alsmede de relatie met het oostelijk aangrenzende beekdal, waarop zich het Metbroekbos bevindt, is nog geheel intact.

Ten opzichte van de eerste kadastrale situatie, die omstreeks 1830 in kaart werd gebracht, is slechts weinig veranderd. Enkele boerderijen werden bijgebouwd, slechts twee hoeven en een grote bijschuur zijn verdwenen, waarbij de erven, waarop deze bebouwing heeft gestaan, niet opnieuw werden bebouwd. Prachtig hoog eiken-gehoorn omzoomt de boerenerven; vooral in de zomermaanden wordt de plaats van de bebouwing sterk geaccentueerd door de massale beplanting, waartegen de opstallen als 't ware aanleunen.

Behoort bij de beschikking van de Minister
Staatssecretarissen van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk
en van Volkshuisvesting en Ruimte-
lijke Ordening van 11 september 1972
Afdeling: M.M.A./Mo Nr.: 165.815 I

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dorps gezicht in

SMEERLING

Gemeente: Stadskanaal

De eigenlijke nederzetting bestaat uit een achttal boerderijen met schuren, zuidelijk van de provinciale weg Onstwedde-Vlagtwedde. Noordelijk hiervan zijn twee nieuwe boerenbehuizingen gelegen. Van de acht oude opstallen zijn er vier op de lijst van beschermde monumenten geplaatst. De overige vier dateren uit de vorige eeuw, doch zijn zo traditioneel van vorm, dat zij volkomen bij de beschermde objecten aansluiten. De breed uitgebouwde panden zijn voorzien van lage daken, afgedekt met oud-Hollandse pannen in rode kleur. De paden, die de boerenerven begrenzen, zijn veelal onverhard en door hun slingerend beloop dragen zij in niet geringe mate bij tot het karakter van dit type nederzetting.

Het licht glooiende landschap van de zuidelijk aangrenzende essen, het diepgelegen beekdal en het door tal van houtwallen aan de buurtschap verbonden Metbroekbos maken Smeerling tot een van de fraaiste gebieden van de provincie Groningen.

In het kader van de ruilverkaveling Vlagtwedder-Essen is de bijzondere betekenis van de buurtschap Smeerling in cultuurhistorisch, landschappelijk en natuurwetenschappelijk erkend. Op het landschapsplan van de ruilverkaveling is het gebied in kwestie wegens zijn uitzonderlijke betekenis in dit opzicht als "te sparen" opgenomen.

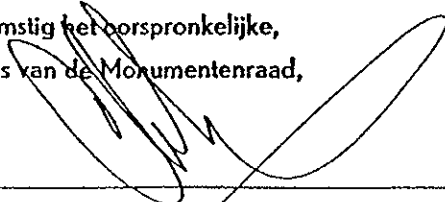
Ook het plan van toedeling is wat de buurtschap Smeerling betreft geheel gericht op de bescherming hiervan. Ten behoeve van de vorming van een natuurwetenschappelijke en landschappelijke beheerseenheid met het Metbroekbos is 16 ha uit het bezit van de Stichting Beheer Landbouwgronden toegewezen aan het Staatsbosbeheer. De grillige perceelsgrenzen zijn in essentie, mede ter handhaving van een gedifferentieerd agrarisch gebruik, zoveel mogelijk gehandhaafd. Er is naar gestreefd de steilranden zoveel mogelijk tot eigendomsgrens te maken.

Bovengenoemde plannen kunnen echter geen bijzondere bescherming scheppen voor de eigenlijke nederzetting (bebouwing) Smeerling. Aan de bescherming van deze nederzetting moet echter om tweeërlei redenen groot belang worden geacht. Als zodanig vormt Smeerling nog een van de weinige voorbeelden van een gave oude Westerwoldse nederzettingsstructuur. Wegens de schoonheid en het karakter van het geheel van deze nederzetting, is het van algemeen belang te achten dat deze bijzondere bescherming verkrijgt. Het is om deze reden, dat de nederzetting Smeerling, voor zover gelegen binnen de aangegeven, mede op een zekere externe bescherming, gerichte omgrenzing op grond van artikel 20 van de Monumentenwet is aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Deze aanwijzing houdt geenszins een algehele bevestiging in; zij heeft als doel om door het scheppen van de juiste stedenbouwkundige maatregelen de basis te leggen tot behoud van het unieke karakter van deze nederzetting.

Op de tweede plaats moet zoals boven uiteengezet uit cultuurhistorische overwegingen aan de bescherming van het geheel van de in de buurtschap Smeerling aanwezige monumentale, landschap-

Behoort bij de beschikking van de Minister,
Staatssecretarissen van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk
en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke
Ordening van 11 september 1972
Afdeling: M.M.A./Mo Nr.:165.815 I

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dorps gezicht in

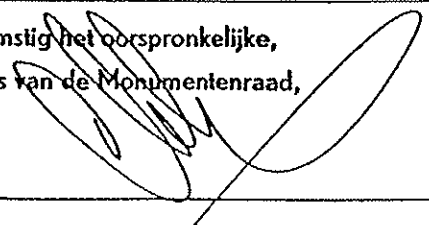
SMEERLING

Gemeente: Stadskanaal

pelijke en natuurwetenschappelijke waarden grote betekenis worden toegekend. Tezamen met de in het kader van de ruilverkaveling Vlagtwedder-Essen getroffen maatregelen kan met de aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht deze bescherming van het geheel, vanuit verschillende daarvoor geeigende wettelijke kaders op harmonieuze en evenwichtige wijze worden gerealiseerd.

Behoort bij de beschikking van de Minister
Staatssecretarissen van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk
en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke
Ordening van 11 september 1972
Afdeling: M.M.A./Mo Nr. 165.815 I

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,

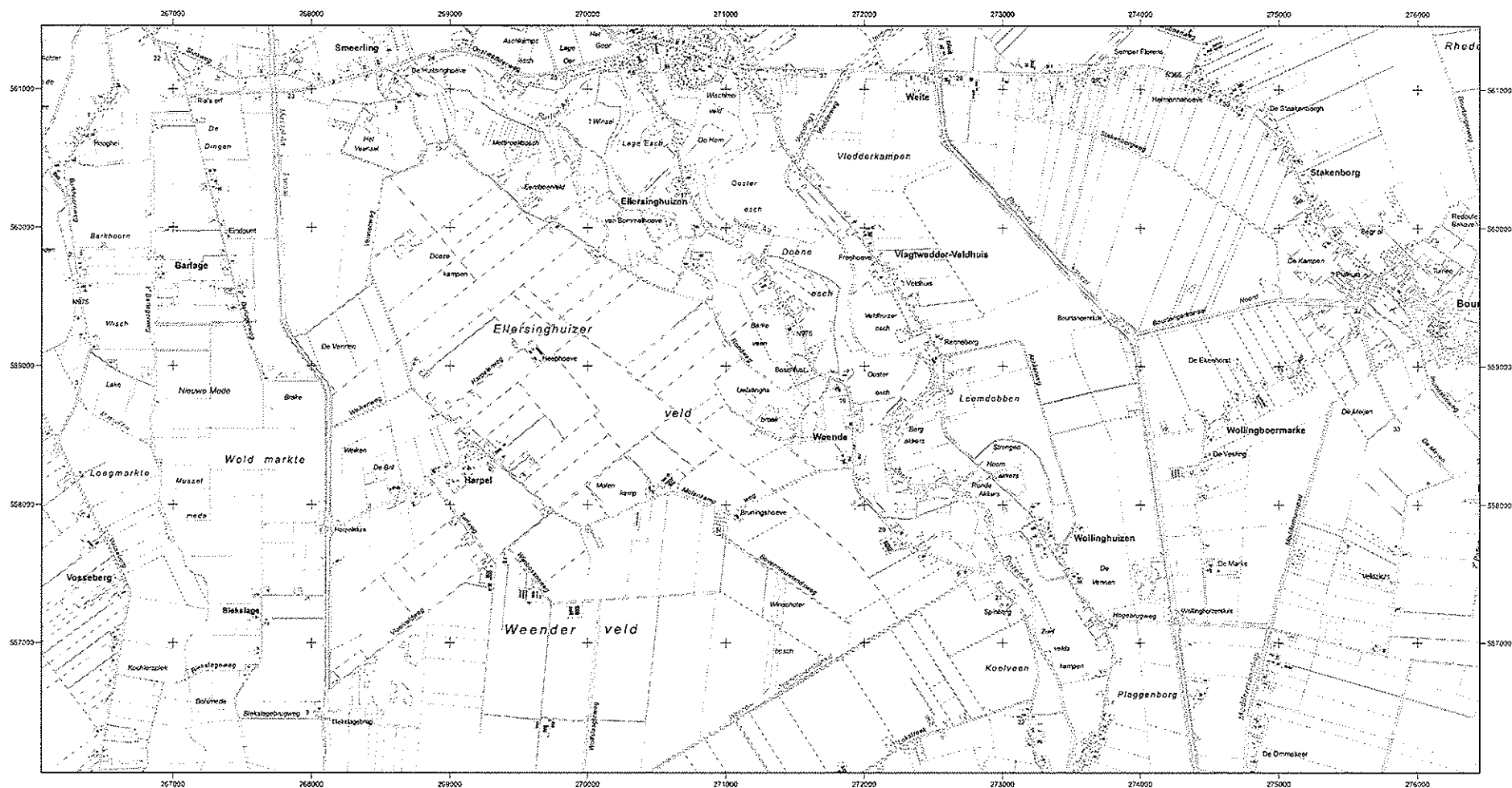
BIJLAGE 6

**Aanwijzingsbesluit
Lieftingsbroek**

Natura2000-gebied #21 Lieftingsbroek

Habitatrichtlijngebied #106

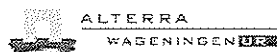
Opdrachtgever:

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Ministerie van LNV, Directie Natuur en
Directie Regionale Zaken

Productie en cartografie:

Topografische ondergrond:

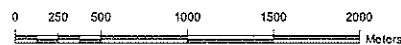
© De auteursrechten en databankrechten zijn voorbehouden
aan de Topografische Dienst Kadaster, Emmen, 2006

Datum kaart: 9/21/2006 5:40 PM

Legenda

- HR (20 ha)
- Ander Natura2000-gebied (indicatief)
- HR = Habitatrichtlijngebied

Schaal 1 : 25 000

ONTWERPKAART
behorende bij het ontwerpbesluit
van het Natura2000-gebied
Lieftingsbroek

Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofd-
spoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied,
tenzij expliciet wel bij de aanwijzing betrokken, zie verder nota
van toelichting bij het besluit.

deze kaart

Natura 2000 gebied 21 - Lieftingsbroek

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Hogere zandgronden
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003028
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Natuurmonumenten, particulieren
Provincie:	Groningen
Gemeente:	Vlagtwedde
Oppervlakte:	20 ha

Gebiedsbeschrijving

Het Lieftingsbroek is een loofbos op de dalflank van het riviertje de Ruiten Aa. Het bos behoort tot het eiken-haagbeukenbos, beuken-eikenbos en broekbos. De ondergroei is met name in de natte delen rijk ontwikkeld. Plaatselijk wordt de struiklaag gedomineerd door hult.

Begrenzing

[kaart is in geen enkel opzicht gewijzigd]

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H9120	Beuken-eikenbossen met hult
H9160	Eiken-haagbeukenbossen

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H6410	Blauwgraslanden ¹
H91E0	Vochtige alluviale bossen ¹

Kernopgaven

- 5.07 **Vochtige alluviale bossen:** Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (*essen-iepenbossen*) *H91E0_B en (*beekbegeleidende bossen*) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfsak H1016.
- 6.14 **Beuken-eikenbossen met hult:** Uitbreiden tot substantiële oppervlakten beuken-eikenbossen met hult H9120 en verbeteren kwaliteit (o.a. boomsoortensamenstelling en leeftijdsopbouw van bomen).

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H6410	Grasland met <i>Molinia</i> op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (<i>Molinion caeruleae</i>)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het betreft relicten van het habitatype blauwgraslanden met een matige kwaliteit, maar met potenties voor herstel.
H9120
Atlantische zuurminnende beukenbossen met <i>Ilex</i> en soms ook <i>Taxus</i> in de ondergroei (<i>Quercion robori-petraeae</i> of <i>Ilici-Fagenion</i>)
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Het betreft hier een uitstekend voorbeeld van het habitatype beuken-eikenbossen met hulst, waarbij de hulst tot in de boomlaag staat. Indien de huidige ontwikkelingsrichting ook in de toekomst wordt voortgezet zal de bosoppervlakte met hulst met het ouder worden van het bos waarschijnlijk toenemen.
H9160
Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het <i>Carpinion-betuli</i>
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, hogere zandgronden (subtype A).
Toelichting	Het gebied is van belang voor een goede geografische spreiding van dit habitatype eiken-haagbeukenbossen, hogere zandgronden (subtype A). Door verdroging is de kwaliteit van het type achteruitgegaan waardoor een verbeteropgave van toepassing is.
H91E0
*Bossen op alluviale grond met <i>Alnus glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C).
Toelichting	Door te weinig aanvoer van kalkrijk water neemt de kwaliteit van het habitatype vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C) af (ontwikkeling naar een zuurminnende vorm). Herstel van de benodigde hydrologische randvoorwaarden is mogelijk, waardoor verbetering van de kwaliteit van dit habitatype mogelijk is.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H6410	Blauwgraslanden	- -	+	=	>
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	-	+	=	=
H9160_A	Eiken-haagbeukenbossen (<i>hogere zandgronden</i>)	- -	-	=	>
*H91E0_C	Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>)	-	+	=	>

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitatype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

ONTWERPBESLUIT LIEFTINGHSBROEK

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (Pb EG L 387);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Lieftinghsbroek**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):
 - H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
 - H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
 - H9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion betuli*
 - H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Artikel 2

1. De aanwijzing, bedoeld in artikel 1, gaat tevens vergezeld van een nota van toelichting, welke deel uitmaakt van dit besluit.
2. De in artikel 1 bedoelde speciale beschermingszone vormt het Natura2000-gebied **Lieftinghsbroek**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 3

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Cascadeplein 6, 9726 AD Groningen. Ter inzage legging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>.

Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Lieftingsbroek bij de aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Lieftingsbroek aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het aangewezen gebied vormt het Natura2000-gebied Lieftingsbroek, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting wordt de aanwijzing onder de Habitatrichtlijn kort toegelicht. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZING HABITATRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Lieftingsbroek aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Lieftingsbroek" en onder nummer NL2003028 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor een prioritair habitatype in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn.

Dit Habitatrichtlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura2000-gebied Lieftingsbroek (landelijk gebiedsnummer 21). Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder de Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Lieftingsbroek ligt in de provincie Groningen en behoort tot het grondgebied van de gemeente Vlagtwedde.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het Lieftingsbroek is een loofbos op de dalflank van het riviertje de Ruiten Aa. Het bos behoort tot het eiken-haagbeukenbos, beuken-eikenbos en broekbos. De ondergroei is met name in de natte delen rijk ontwikkeld. Plaatselijk wordt de struiklaag gedomineerd door hultst.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Lieftingsbroek behoort tot het Natura2000-landschap 'Hogere zandgronden'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Lieftingsbroek is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede voor zover van toepassing nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houden met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.¹

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Globaal gaat het om het boscomplex ten westen van de provinciale weg N976 (de weg van Vlagtwedde naar Sellinger), ter hoogte van de buurtschap Weende.

Het Natura2000-gebied bestaat een oppervlakte van 20 ha. Dit cijfer betreft de bruto-oppervlakte, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

¹ Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmede in gebruik zijnde terreinen.
- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H6410	Grasland met <i>Molinia</i> op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (<i>Molinion caeruleae</i>)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het betreft relicten van het habitattype blauwgraslanden met een matige kwaliteit, maar met potenties voor herstel.

- H9120** **Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)**
- Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
- Toelichting Het betreft hier een uitstekend voorbeeld van het habitatype beuken-eikenbossen met hulst, waarbij de hulst tot in de boomlaag staat. Indien de huidige ontwikkelingsrichting ook in de toekomst wordt voortgezet zal de bosoppervlakte met hulst met het ouder worden van het bos waarschijnlijk toenemen.
-
- H9160** **Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion-betuli***
- Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, *hogere zandgronden* (subtype A).
- Toelichting Het gebied is van belang voor een goede geografische spreiding van dit habitatype eiken-haagbeukenbossen, *hogere zandgronden* (subtype A). Door verdroging is de kwaliteit van het type achteruitgegaan waardoor een verbeteropgave van toepassing is.
-
- H91E0** ***Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)**
- Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C).
- Toelichting Door te weinig aanvoer van kalkrijk water neemt de kwaliteit van het habitatype vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) af (ontwikkeling naar een zuurminnende vorm). Herstel van de benodigde hydrologische randvoorwaarden is mogelijk, waardoor verbetering van de kwaliteit van dit habitatype mogelijk is.

BIJLAGE 7

**Akoestisch onderzoek
Invullocaties**

INDICATIEVE GELUIDBEREKENING VOORMALIGE RWZI TE VEELE

Omvang zone: Art 74 Wgh: bij één of twee rijstroken in buitenstedelijk gebied heeft de weg een zone van 250 meter aan weerszijden van de weg. De voormalige RWZI ligt dus binnen de zone.

Normering: Art. 82 Wgh: de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting als etmaalwaarde is 48 dB(A)
Art. 83 Wgh: een hogere waarde is mogelijk tot 53 dB(A) in buitenstedelijk gebied

Correctie: aftrek geregeld in art. 110g Wgh resp. "Reken en meetvoorschrift geluidhinder 2006" art. 3.6. De aftrek bedraagt voor wegen met een snelheid van lichte motorvoertuigen van meer dan 70 km/uur 2 dB(A).

Conclusie: bij etmaalwaarde 50 dB(A) geen hogere waarde nodig
Indien een hogere waarde nodig is, dan maximaal 55 dB(A).

Verkeersgegevens gebaseerd op akoestisch onderzoek ten behoeve van planlocatie De Wit, Wilhelminastraat 4. In dat onderzoek met als peildatum 2016 is uitgegaan van een etmaalintensiteit van 3441 motorvoertuigen op de N368.

Uit de rapportages "basisgegevens verkeer en vervoer 2006" blijkt dat de verkeersintensiteit op de N368 3149 motorvoertuigen per etmaal bedroeg. De groei van het wegverkeer op de N368 op langere termijn wordt geraamd op 0% tot -5%.

Gelet op vorenstaande is uitgegaan van 4000 motorvoertuigen per etmaal, waarbij de verdeling in de dag- en nachtperiode en tussen de verschillende voertuigcategorieën is overgenomen uit het akoestisch onderzoek ten behoeve van planlocatie De Wit. De bijgevoegde uitgevoerde berekening is daarmee een overschatting van de werkelijke situatie.

Desondanks blijkt dat aan de voorkeursgrenswaarde van art 82, rekening houdend met een aftrek van 2 dB(A) kan worden voldaan.

Berekening wegverkeerslawai**N 368 Veele**

etmaalintensiteit 4000

INVOERGEGEVENS steven

	aantal dag periode	aantal nacht periode	snelheid in km/uur
lichte voertuigen	2923	202	100
middelzware voertuigen	370	29	80
zware voertuigen	67	9	80

Afstand van rijlijn tot waarneempunt in m.	150
Bodemfactor	1
weghoogte in m.	2
hoogte waarnemer dagperiode in m.	1.5

BEREKENINGEN

	dagperiode	nachtperiode
emissie lichte voertuigen	76.07	66.22
emissie middelzware voertuigen	71.46	62.16
emissie zware voertuigen	67.04	60.08
Totale emissie	77.74	68.36

afstandsterm	21.76
luchtdemping	1.50
bodemeffect	4.17
meteo-effect	2.65

Het Laeq vanwege het verkeerslawai bedraagt in de dagperiode	47.66	dB(A)
Het Laeq vanwege het verkeerslawai bedraagt in de nachtperiode	38.28	dB(A)

In deze berekening is rekening gehouden met asfaltbestrating (C-wegdek = 0)

In deze berekening is geen rekening gehouden met kruispunten met stoplichten

In deze berekening is geen rekening gehouden met reflecterende vlakken

INDICATIEVE GELUIDBEREKENING ZANDDIJK TER APEL

- Omvang zone:** Art. 74 Wgh: bij één of twee rijstroken in buitenstedelijk gebied heeft de weg een zone van 250 meter aan weerszijden van de weg. De onderhavige locatie, gelegen op een afstand van 190 meter van de weg, ligt dus binnen de zone.
- Normering:** Art. 82 Wgh: de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting als etmaalwaarde is 48 dB(A).
Art. 83 Wgh: een hogere waarde is mogelijk tot 53 dB(A) in buitenstedelijk gebied.
- Correctie:** aftrek is geregeld in art. 110 Wgh, resp “Reken en meetvoorschrift geluidhinder 2006” art 3.6. De aftrek bedraagt voor wegen met een snelheid van lichte motorvoertuigen van meer dan 70 km/uur 2 dB(A).
- Conclusie:** bij een etmaalwaarde van 50 dB(A) zonder aftrek is geen hogere waarde nodig. Indien een hogere waarde nodig, dan mag de etmaalwaarde maximaal 55 dB(A) zonder aftrek bedragen.

De gebruikte verkeersgegevens zijn ontleend aan de rapportages “basisgegevens verkeer en vervoer 2006” van de provincie Groningen. Op het te onderzoeken traject van de N 366 bedroeg de etmaalintensiteit 3636, de groei op langere termijn wordt geraamd op 0 tot -5%.

Voor de berekening is uitgegaan van 5000 motorvoertuigen per etmaal, hetgeen een overschatting van de werkelijke situatie is. Desondanks blijft het geluidsniveau, ook zonder aftrek van 2 dB(A) onder de toelaatbare waarde van 48 dB(A).

De weg waaraan het perceel is gelegen (Zanddijk) betreft een doodlopende weg waaraan 12 woningen zijn gelegen. Zelfs indien de etmaalintensiteit 500 motorvoertuigen per etmaal zou bedragen, zou, zonder aftrek van 2 dB(A), nog aan de toelaatbare geluidbelasting van 48 dB(A) kunnen worden voldaan. De Zanddijk is daarmee voor wat betreft het wegverkeerslawaai niet relevant.

Berekening wegverkeerslawaaï N366**Zanddijk**

5000 mvt/dag

INVOERGEGEVENS steven

	aantal dag periode	aantal nacht periode	snelheid in km/uur
lichte voertuigen	3570	255	100
middelzware voertuigen	420	30	80
zware voertuigen	210	15	80

Afstand van rijlijn tot waarneempunt in m.	190
Bodemfactor	1
weghoogte in m.	0
hoogte waarnemer dagperiode in m.	1,5

BEREKENINGEN

	dagperiode	nachtperiode
emissie lichte voertuigen	76,93	67,23
emissie middelzware voertuigen	72,01	62,31
emissie zware voertuigen	72,00	62,30
Totale emissie	79,09	69,39

afstandsterm	22,79
luchtdemping	1,79
bodemeffect	5,96
meteo-effect	3,38

Het Laeq vanwege het verkeerslawaaï bedraagt in de dagperiode	45,17	dB(A)
Het Laeq vanwege het verkeerslawaaï bedraagt in de nachtperiode	35,47	dB(A)

*In deze berekening is rekening gehouden met asfaltbestrating (C-wegdek = 0)
In deze berekening is geen rekening gehouden met kruispunten met stoplichten
In deze berekening is geen rekening gehouden met reflecterende vlakken*

INDICATIEVE GELUIDBEREKENING HARPELERWEG

- Omvang zone:** Art. 74 Wgh: bij één of twee rijstroken in stedelijk gebied heeft de weg een zone van 200 meter aan weerszijden van de weg. De onderhavige locatie, gelegen op een afstand van 15 meter van de weg, ligt dus binnen de zone.
- Normering:** Art. 82 Wgh: de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting als etmaalwaarde is 48 dB(A).
Art. 83 Wgh: een hogere waarde is mogelijk tot 58 dB(A) in stedelijk gebied.
- Correctie:** aftrek is geregeld in art. 110 Wgh, resp “Reken en meetvoorschrift geluidhinder 2006” art 3.6. De aftrek bedraagt voor wegen met een snelheid van lichte motorvoertuigen van minder dan 70 km/uur 5 dB(A).
- Conclusie:** bij een etmaalwaarde van 53 dB(A) zonder aftrek is geen hogere waarde nodig. Indien een hogere waarde nodig, dan mag de etmaalwaarde maximaal 58 dB(A) zonder aftrek bedragen.

Er zijn voor de bedoelde weg geen verkeersgegevens voorhanden. De Harpelerweg is de ontsluitingsweg voor de kern Harpel. In deze kern wonen ca. 150 personen. Er is geen sprake doorgaand verkeer of van gebouwen of terreinen met een specifieke verkeersaantrekkende werking. Gelet hierop kan er van worden uitgegaan dat de etmaalintensiteit tussen de 500 en 700 motorvoertuigen zal bedragen. De berekening is uitgevoerd met een etmaalintensiteit van 1000 motorvoertuigen, en is daarmee een forse overschrijding van de werkelijke situatie.

De berekende geluidbelasting bedraagt, na aftrek van 5 dB(A), in de dag- resp. de nachtperiode 48 en 38 dB(A), zodat de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting niet zal worden overschreden.

Berekening wegverkeerslawaaï**Harpelerweg**

1000 mvt/dag

INVOERGEGEVENS steven

	aantal dag periode	aantal nacht periode	snelheid in km/uur
lichte voertuigen	714	51	50
middelzware voertuigen	84	6	50
zware voertuigen	42	3	50
Afstand van rijlijn tot waarneempunt in m.		15	
Bodemfactor		1	
weghoogte in m.		0	
hoogte waarnemer dagperiode in m.		1,5	

BEREKENINGEN

	dagperiode	nachtperiode
emissie lichte voertuigen	62,46	52,76
emissie middelzware voertuigen	64,36	54,66
emissie zware voertuigen	66,15	56,45
Totale emissie	69,35	59,65

afstandsterm	11,76
luchtdemping	0,27
bodemeffect	3,79
meteo-effect	0,82

Het Laeq vanwege het verkeerslawaaï bedraagt in de dagperiode	52,71	dB(A)
Het Laeq vanwege het verkeerslawaaï bedraagt in de nachtperiode	43,01	dB(A)

In deze berekening is rekening gehouden met asfaltbestrating (C-wegdek = 0)

In deze berekening is geen rekening gehouden met kruispunten met stoplichten

In deze berekening is geen rekening gehouden met reflecterende vlakken

BIJLAGE 8

**Zelfredzaamheid en
rampenbestrijding**

Zelfredzaamheid en rampenbestrijding LPG-tankstations Vlagtwedde.

De Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo) schrijft gemeenten voor om voor rampen en zware ongevallen, waarvan de plaats, aard en de gevolgen voorzienbaar zijn, een rampbestrijdingsplan op te stellen.

De Wrzo houdt daarnaast de mogelijkheid open om met één of meerdere algemene maatregelen van bestuur (Amvb) bijzondere gevallen expliciet aan te wijzen.

In de regio Groningen is er voor gekozen om voor LPG-tankstations een algemeen rampbestrijdingsplan te maken, een zogenaamd Raamplan met de titel “Raamplan LPG”, bestrijding van incidenten bij LPG-tankstations in de regio Groningen.

Hiertoe is besloten vanwege het feit dat de effecten van een LPG-incident in veel situaties sterk vergelijkbaar zijn. In het Raamplan LPG is voor incidenten die op kunnen treden bij LPG-tankstations een algemene uitwerking van scenario's en de daarbij behorende deelplannen gemaakt. Hoewel de effecten sterk vergelijkbaar zijn, zal het schadebeeld afhankelijk zijn van de situatie ter plekke. Daarom heeft elke gemeente in de regio Groningen een informatiekaart voor elk LPG-tankstation binnen haar gemeente in kaart gebracht.

Maatgevende scenario's, waarop de inzet van de hulpverlening wordt gebaseerd zijn de volgende:

Scenario 1: Continue lekkage van LPG:

Als gevolg van een lekkage komt er een hoeveelheid gas vrij die, door een ontstekingsbron, op afstand tot ontbranding komt. Als gevolg van de brand ontstaat een fakkelbrand bij de tankwagen.

Scenario 2: Dreigende BLEVE:

Als gevolg van extern geweld of brand loopt de druk in een tankwagen op. Indien er geen adequate maatregelen worden genomen, bestaat er een grote kans op het optreden van een BLEVE.

Scenario 3: Als gevolg van extern geweld of brand komt de inhoud van de tankwagen explosief vrij waarbij een drukgolf en een vuurbal ontstaat.

Overige scenario's: Wanneer er tijdens een lekkage van LPG geen sprake is van goede menging met de lucht dan zal zich een vrije gaswolk kunnen vormen. Dit is met name het geval bij stabiel en zeer stabiel weer. Bij ontsteking zal zich een vrije gaswolkontsteking voordoen. De maximale effecten van dit scenario zijn in orde van grootte vergelijkbaar met die van een BLEVE. Het schadebeeld kan wel verschillen, omdat een BLEVE een cirkelvormig schadebeeld heeft en die van een vrije gaswolkontsteking sigaarvormig is i.v.m. de weersinvloed. Doordat er van uit wordt gegaan dat het verschil in schadebeeld amper van invloed is op de benodigde hulpverleningscapaciteit in de eerste uren is de inzet van mensen en middelen in beide gevallen nagenoeg gelijk.

Voldoende mogelijkheden voor **zelfredzaamheid**, ofwel het vermogen voor mensen om zichzelf zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is een belangrijke voorwaarde voor de beperking van slachtoffers in het invloedsgebied van een risicobron voor de externe veiligheid.

Centraal staat de beantwoording van de vraag of zelfredding, gezien de effectscenario's, optimaal kan plaatsvinden. Daarbij moet in het algemeen rekening worden gehouden met de functie-indeling, de infrastructuur en de bebouwing. De fysieke mogelijkheden (b.v.

lichamelijke en/of geestelijke gesteldheid) van de aanwezige personen in het plangebied (effectgebied binnen het plangebied) om bij een incident te vluchten, zijn van belang.

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten. Wanneer een incident dreigt met LPG (Explosiescenario: BLEVE) is vluchten het uitgangspunt, aangezien schuilen niet effectief is. Gerealiseerd dient te worden dat indien daadwerkelijk een BLEVE dreigt de vluchttijd bijzonder kort is. Dit vluchtaspect zal daarom moeten doorwerken in de ruimtelijke inrichting Kortom, de infrastructuur in het plangebied dient ook dusdanig ingericht te zijn dat er voldoende vluchtwegen aanwezig zijn, dat de capaciteit toereikend is en dat de vluchtrichting zoveel mogelijk loodrecht van de bron af is. Bij een toxische wolk zullen de hulpverleningsdiensten altijd kiezen voor de maatregel schuilen, tenzij op dat moment aan kan worden getoond dat dit niet altijd voldoende bescherming biedt. Bij de keuze tussen schuilen of ontruimen speelt de factor tijd een belangrijke rol. Als de verwachte blootstellingstijd meer is dan 1 uur, wordt op dat moment nagegaan of schuilen voldoende bescherming biedt.

Maatregelen ter optimalisering van de **rampenbestrijding** zijn erop gericht om door de inzet van de hulpverleningsdiensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. Bij het bestrijden van de ramp staat de veiligheid van de hulpverleners op de eerste plaats. Dit houdt ook in dat ingezette eenheden en functionarissen volgende de standaard bevelslijn worden geïnformeerd over de voortgang en de gevaren van het incident.

Bij incidenten met gevaarlijke stoffen geldt als uitgangspunt dat alleen de brandweer is uitgerust met adembescherming. De GHOR, politie en gemeente zijn niet uitgerust met adembescherming en worden dan ook pas ingezet in het effectgebied na overleg met de leidinggevende van de brandweer.

Voor de brandweer geldt als uitgangspunt dat redden van slachtoffers prioriteit heeft. Echter bij een ongeval met gevaarlijke stoffen heeft bronbestrijding eerste prioriteit en is dit gericht op het voorkomen en/of beperken van verdere effecten met als doel het beperken van het aantal slachtoffers.

In de gemeente Vlagtwedde zijn 3 tankstations, te weten:

- Potze, Rütenbrockerweg 1 te Ter Apel
- Q8, Nulweg 25 te Ter Apel
- Tinq, Weenderstraat 7-8 te Sellinger

Voor deze LPG-tankstations heeft de gemeente een informatiekaart voor in het Raamplan LPG gemaakt. Op deze informatiekaart wordt het volgende aangegeven:

1. adresgegevens en openingstijden
2. activiteiten: bevoorrading, vulpunt
3. gebruikers: personeel, personeel van derden en bezoekers
4. risico's op hoofdlijnen: stoffen: LPG, benzine en diesel
5. preventieve maatregelen: plaats van de noodstoppen, afsluiters en knop voor brandmelding
6. gegevens woonomgeving:
 - woonkernen binnen 600 meter van het tankstation
 - kwetsbare objecten binnen 600 meter van het tankstation
 - infrastructuur binnen 600 meter van het tankstation
 - opvanglocaties

- afzettingen politie
 - potentieel aantal slachtoffers
7. bestrijdingsmogelijkheden aan de hand van de scenario's

U treft de van belang zijnde informatiekaart(en) aan.

LPG-TANKSTATION NULWEG 25 TE TER APEL

het LPG-tankstation is rood weergegeven, de zwarte stip geeft het vulpunt weer.

A is de A.G. Wildervanckweg (N366)

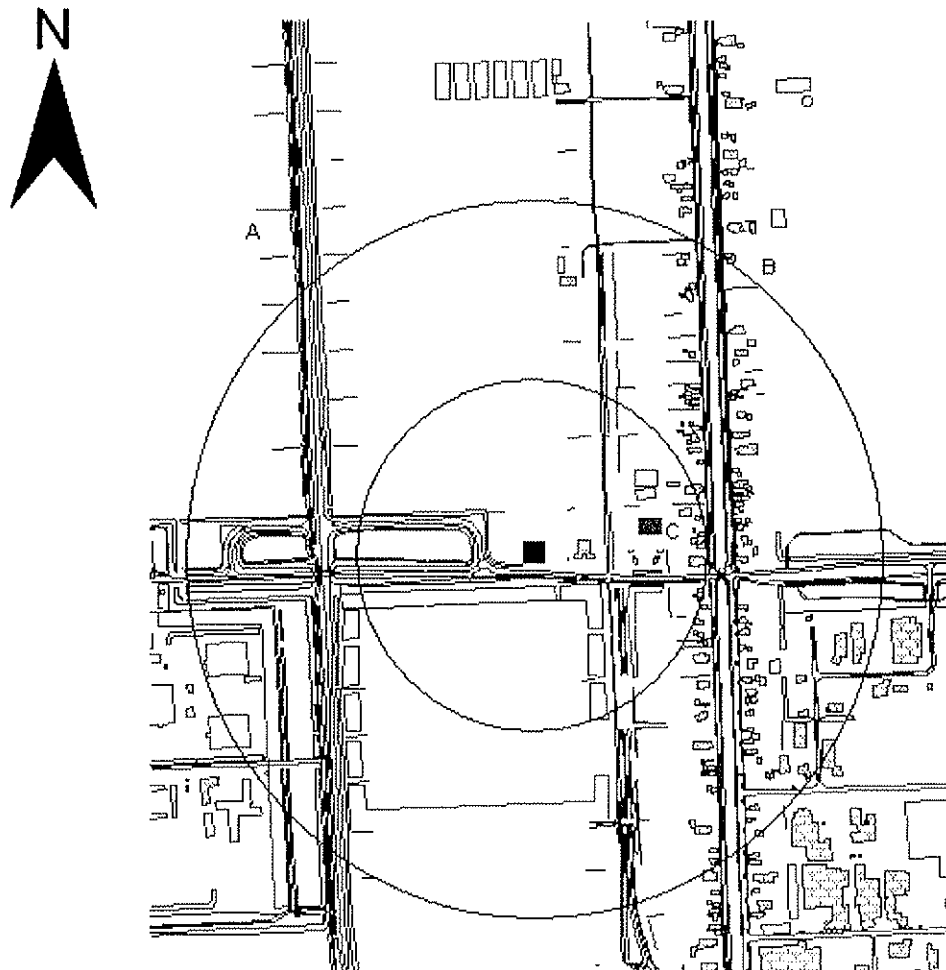
B is de lintbebouwing langs het Stadskanaal (Kloosterveenweg, Viaductstraat)

C is de opslag van 8 m³ propaan in een bovengrondse tank bij Westerwolde

Ballooning (groen weergegeven)

De grote cirkel is de effectcirkel BLEVE 3 kW/m² (straal 570 meter)

De kleine cirkel is de effectcirkel BLEVE 10 kW/m² (straal 290 meter)

LPG-TANKSTATION RUTENBROCKERWEG 1 TE TER APEL

Het LPG-tankstation is rood weergegeven, de zwarte stip geeft het vulpunt weer

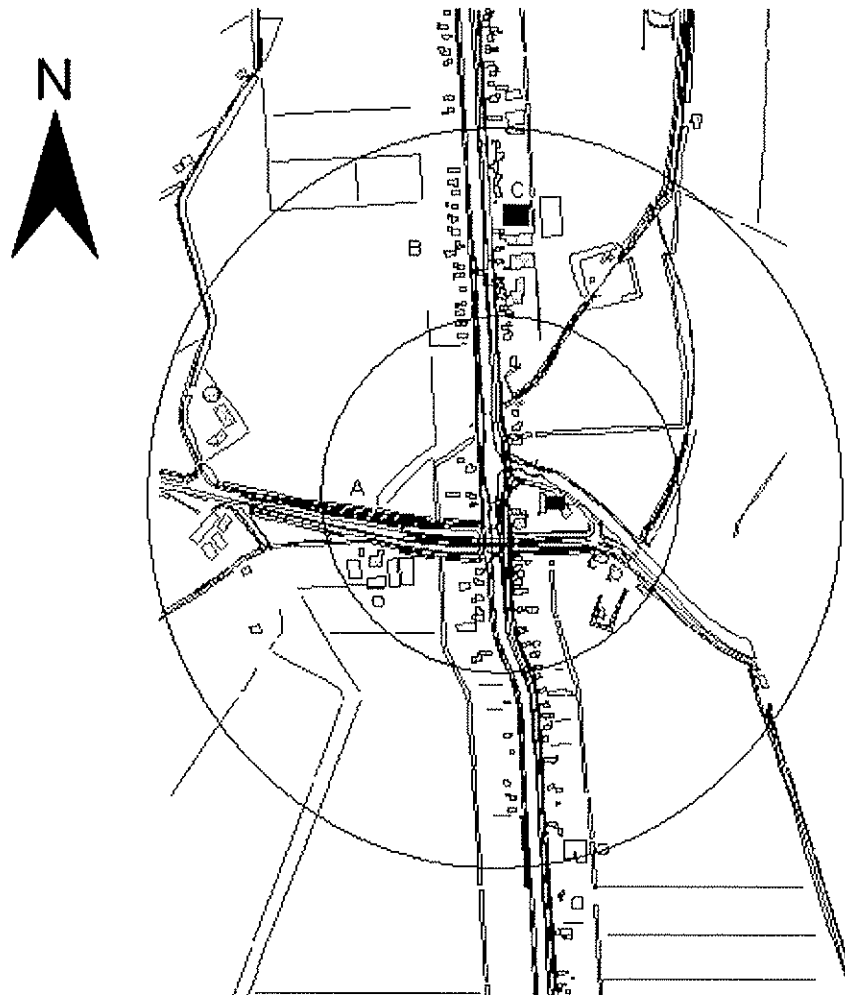
A is de A.G. Wldervanckweg (N 366)

B is de lintbebouwing langs het kanaal (Barnflair en Munnekemoer)

C is de basisschool Barnflair Oost 67 (blauw weergegeven)

De grote cirkel is de effectcirkel BLEVE 3 kW/m² (straal is 570 meter)

De kleine cirkel is de effectcirkel BLEVE 10 kW/m² (straal is 290 meter)

LPG-TANKSTATION WEENDERSTRAAT 7-9 TE SELLINGEN (KERN JIPSINGHUIZEN)

Het LPG-tankstation is rood weergegeven, de zwarte stip geeft het vulpunt weer

A is de N976 (Weenderstraat - Lammerweg)

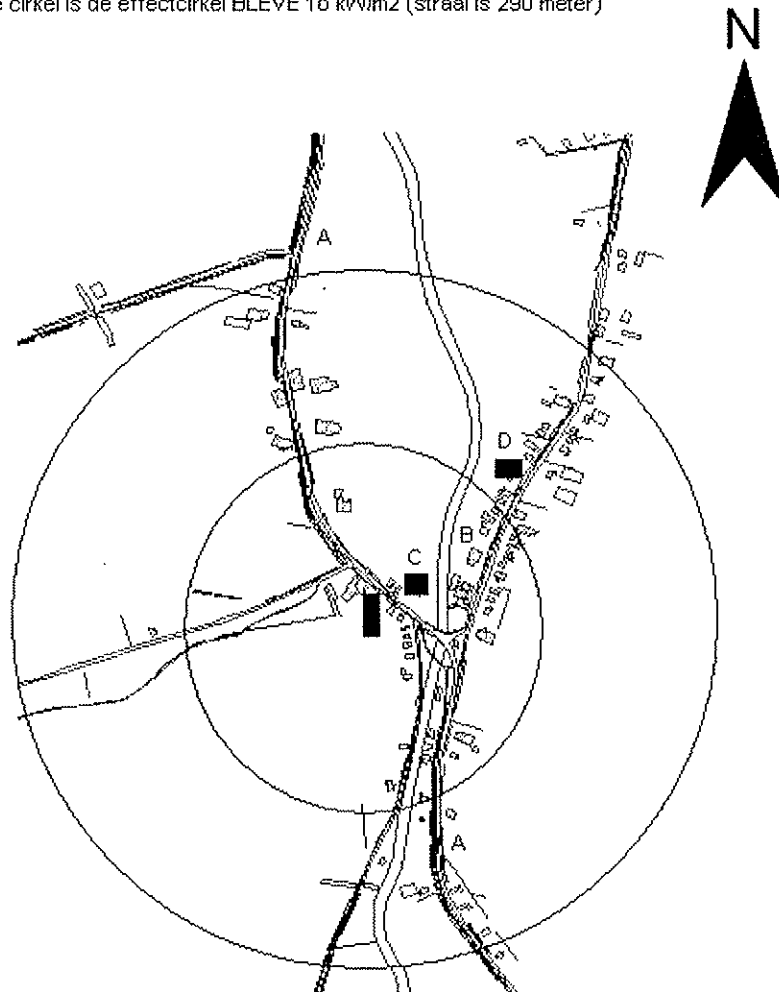
B is de lintbebouwing/kern Jipsinghuizen

C is appartementenhotel De Waalehof, Weenderstraat 4 (blauw weergegeven)

D is de basisschool, Wollinghuizerweg 27 (blauw weergegeven)

De grote cirkel is de effectcirkel BLEVE 3 kW/m² (straal is 570 meter)

De kleine cirkel is de effectcirkel BLEVE 10 kW/m² (straal is 290 meter)

BIJLAGE 9

Lijst historisch bodembestand

Onderzochte localities

- 100% Kasse 1-2
- 100% Kasse 3-4
- 100% Kasse 5
- 100% Kasse 6
- 100% Kasse 7
- 100% Kasse 8

Overig

- Water
- Cultuur
- Bosbouw

LNR	STRAAT	HUISNR	HUISLT	POSTCODE	PLAATS	PRIORITEIT	CLUS_ID	DUBI3	UBI_OMSCH	LNR
A0048000167	1e Pallertweg	2		9545TV	BOURTANGE	8	C0048000241	5050	benzine-service-station	A0048000167
A0048000230	Zwarteweg Zuid	4		9545VH	BOURTANGE	6	C0048000117	631236	autowrakkerterrein	A0048000230
A0048000574	Vlagtwedderstraat	28		9545TC	BOURTANGE	6	C0048000677	2811	metaalconstructiebedrijf	A0048000574
A0048000168	Dijkweg	2		9545VE	BOURTANGE	5	C0048000977	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000168
A0048000228	Wollingboerweg	4		9545VC	BOURTANGE	5	C0048000689	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en	A0048000228

LNR	STRAAT	HUISNR	HUISLT	POSTCODE	PLAATS	PRIORITEIT	CLUS_ID	DUBI3	UBI_OMSCH	LNR
A0048000167	1e Pallertweg	2		9545TV	BOURTANGE	8	C0048000241	5050	benzine-service-station	A0048000167
A0048000230	Zwarteweg Zuid	4		9545VH	BOURTANGE	6	C0048000117	631236	autowrakkerterrein	A0048000230
A0048000574	Vlagtwedderstraat	28		9545TC	BOURTANGE	6	C0048000677	2811	metaalconstructiebedrijf	A0048000574
A0048000168	Dijkweg	2		9545VE	BOURTANGE	5	C0048000977	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000168
A0048000228	Wollingboerweg	4		9545VC	BOURTANGE	5	C0048000689	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en	A0048000228

									tuinbouw	
A0048000229	Zodenpandweg	4		9545TT	BOURTANGE	5	C0048000288	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000229
A0048000288	Stobbenweg	6		9545TE	BOURTANGE	5	C0048000303	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000288
A0048000383	Vlagtwedderstraat	11		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000893	17	textielindustrie	A0048000383
A0048000449	Zodenpandweg	16		9545TT	BOURTANGE	5	C0048000921	602	wegvervoer	A0048000449
A0048000507	Wollingboerweg	22		9545VC	BOURTANGE	5	C0048000312	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000507
A0048000533	Vlagtwedderstraat	25		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000274	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000533
A0048000560	Vlagtwedderstraat	27		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000274	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000560
A0048000657	Vlagtwedderstraat	40		9545TC	BOURTANGE	5	C0048000947	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000657
A0048000801	Vlagtwedderstraat	75		9545TB	BOURTANGE	5	C0048000891	6024	transportbedrijf	A0048000801
A0048000813	Vlagtwedderstraat	78		9545TD	BOURTANGE	5	C0048000890	602	wegvervoer	A0048000813
A0048000492	Lammerweg	20		9551TB	SELLINGEN	9	C0048000645	24	chemische industrie	A0048000492
A0048000123	Burgemeester Buiskoolweg	-3			Sellingen	8	C0048000540	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000123
A0048000305	Weenderstraat	7		9551TJ	SELLINGEN	8	C0048000156	5050	benzine-service-station	A0048000305
A0048000412	Weenderstraat	13		9551TJ	SELLINGEN	8	C0048000386	3410	auto- en autobussenfabriek	A0048000412
A0048000743	Beetserweg	59		9551VD	SELLINGEN	8	C0048000168	5050	benzine-service-station	A0048000743
A0048000845	Dorpsstraat	84		9551AH	SELLINGEN	8	C0048000237	5050	benzine-service-station	A0048000845
A0048000942	Jipsingboertangerweg	138		9551TT	SELLINGEN	8	C0048000184	231023	houtconserveringsmiddelenfabriek	A0048000942
A0048001002	Jipsingboertangerweg	28	A	9551TR	SELLINGEN	8	C0048000192	5050	benzine-service-station	A0048001002
A0048000349	Wessingtange	9		9551XW	SELLINGEN	7	C0048000639	297202	kachel- en haardenfabriek	A0048000349
A0048000397	Wollinghuizerweg	12		9551TH	SELLINGEN	7	C0048000154	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000397
A0048000452	Ter Apelerstraat	16		9551XK	SELLINGEN	7	C0048000466	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000452
A0048000736	Beetserweg	58		9551VH	SELLINGEN	7	C0048000167	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000736
A0048000756	Voorbeetseweg	63		9551VK	SELLINGEN	7	C0048000996	526333	brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare)	A0048000756
A0048000261	Bovendiepsterweg	5		9551VW	SELLINGEN	6	C0048000253	900060	demping (niet gespecificeerd)	A0048000261
A0048000265	Zevenmeersveenweg	5		9551VT	SELLINGEN	6	C0048000351	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000265
A0048000308	Wollinghuizerweg	7		9551TG	SELLINGEN	6	C0048000385	157101	vee- en mengvoederfabriek	A0048000308
A0048000369	Overdijksterweg	10		9551TW	SELLINGEN	6	C0048000656	747021	ontsmettings- en ongediertebestrijdingsbedrijf	A0048000369
A0048000469	Weenderstraat	18		9551TK	SELLINGEN	6	C0048000679	3002	computerfabriek	A0048000469
A0048000477	Burgemeester Buiskoolweg	19		9551TX	SELLINGEN	6	C0048000346	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000477
A0048000586	Burgemeester Buiskoolweg	30		9551TZ	SELLINGEN	6	C0048000345	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000586
A0048000928	Jipsingboertangerweg	128		9551TT	SELLINGEN	6	C0048000339	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000928
A0048000137	Lauder Hokweg	1		9551XV	SELLINGEN	5	C0048000280	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000137
A0048000138	Laudermarkenweg	1		9551XN	SELLINGEN	5	C0048000957	602	wegvervoer	A0048000138
A0048000171	Burgemeester Buiskoolweg	2		9551TZ	SELLINGEN	5	C0048000987	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000171
A0048000173	Leemdobben	2		9551AR	SELLINGEN	5	C0048000397	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000173
A0048000197	Zuidveldweg	3		9551XX	SELLINGEN	5	C0048000903	602	wegvervoer	A0048000197

A0048000233	Rijsdammerweg	4		9551TD	SELLINGEN	5	C0048000293	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000233
A0048000235	Sellingerstraat	4		9551XS	SELLINGEN	5	C0048000403	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000235
A0048000300	Borgerweg	7		9551VA	SELLINGEN	5	C0048000989	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000300
A0048000302	Lauder Hokweg	7		9551XV	SELLINGEN	5	C0048000287	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000302
A0048000306	Wessingtange	7		9551XW	SELLINGEN	5	C0048000905	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000306
A0048000344	Bovendiepsterweg	9		9551VW	SELLINGEN	5	C0048000313	631308	smeerolietank (bovengronds)	A0048000344
A0048000348	Weenderstraat	9		9551TJ	SELLINGEN	5	C0048000156	502051	tectyleerinrichting	A0048000348
A0048000366	Beetsenweg	10		9551VE	SELLINGEN	5	C0048000985	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000366
A0048000367	Lammerweg	10		9551TB	SELLINGEN	5	C0048000995	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000367
A0048000368	Lokstreek	10		9551TL	SELLINGEN	5	C0048000651	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000368
A0048000385	Burgemeester Buiskoolweg	11		9551TX	SELLINGEN	5	C0048000415	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000385
A0048000386	Veenweg	11		9551XT	SELLINGEN	5	C0048000309	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000386
A0048000394	Lammerweg	12		9551TB	SELLINGEN	5	C0048000606	51513	minerale olieproductengroothandel (geen brandstoff	A0048000394
A0048000396	Ter Apelerstraat	12		9551XK	SELLINGEN	5	C0048000390	51513	minerale olieproductengroothandel (geen brandstoff	A0048000396
A0048000411	Jipsingboertangerweg	13		9551TM	SELLINGEN	5	C0048000203	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000411
A0048000450	Jipsingboertangerweg	16		9551TR	SELLINGEN	5	C0048000294	631304	petroleum- of kerosinetank (bovengronds)	A0048000450
A0048000460	Weenderstraat	17		9551TJ	SELLINGEN	5	C0048000406	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000460
A0048000478	Jipsingboertangerweg	19		9551TM	SELLINGEN	5	C0048000283	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000478
A0048000479	Zuidveldweg	19		9551XZ	SELLINGEN	5	C0048000576	501044	autoreparatiebedrijf	A0048000479
A0048000521	Borgerweg	24		9551XP	SELLINGEN	5	C0048000409	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000521
A0048000537	Zuidveldweg	25		9551XZ	SELLINGEN	5	C0048000902	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000537
A0048000551	Beetsenweg	26		9551VE	SELLINGEN	5	C0048000210	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000551
A0048000552	Burgemeester Buiskoolweg	26		9551TZ	SELLINGEN	5	C0048000270	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000552
A0048000588	Jipsingboertangerweg	30		9551TR	SELLINGEN	5	C0048000272	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000588
A0048000628	Beetsenweg	36		9551VG	SELLINGEN	5	C0048000414	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000628
A0048000688	Beetsenweg	47		9551VD	SELLINGEN	5	C0048000821	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000688
A0048000695	Ter Apelerstraat	48		9551XK	SELLINGEN	5	C0048000310	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000695
A0048000712	Beetsenweg	52		9551VG	SELLINGEN	5	C0048000901	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000712
A0048000755	Voorbeetseweg	62		9551VL	SELLINGEN	5	C0048000417	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000755
A0048000956	Jipsingboertangerweg	149		9551TP	SELLINGEN	5	C0048000269	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000956
A0048000966	Jipsingboertangerweg	164		9551TT	SELLINGEN	5	C0048000416	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000966
A0048001001	Beetsenweg	26	A	9551VE	SELLINGEN	5	C0048000205	631261	dieseltank (ommuurd)	A0048001001

									tuinbouw	
A0048000229	Zodenpandweg	4		9545TT	BOURTANGE	5	C0048000288	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000229
A0048000288	Stobbenweg	6		9545TE	BOURTANGE	5	C0048000303	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000288
A0048000383	Vlagtwedderstraat	11		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000893	17	textielindustrie	A0048000383
A0048000449	Zodenpandweg	16		9545TT	BOURTANGE	5	C0048000921	602	wegvervoer	A0048000449
A0048000507	Wollingboerweg	22		9545VC	BOURTANGE	5	C0048000312	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000507
A0048000533	Vlagtwedderstraat	25		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000274	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000533
A0048000560	Vlagtwedderstraat	27		9545TA	BOURTANGE	5	C0048000274	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000560
A0048000657	Vlagtwedderstraat	40		9545TC	BOURTANGE	5	C0048000947	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000657
A0048000801	Vlagtwedderstraat	75		9545TB	BOURTANGE	5	C0048000891	6024	transportbedrijf	A0048000801
A0048000813	Vlagtwedderstraat	78		9545TD	BOURTANGE	5	C0048000890	602	wegvervoer	A0048000813
A0048000492	Lammerweg	20		9551TB	SELLINGEN	9	C0048000645	24	chemische industrie	A0048000492
A0048000123	Burgemeester Buiskoolweg	-3			Sellingen	8	C0048000540	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000123
A0048000305	Weenderstraat	7		9551TJ	SELLINGEN	8	C0048000156	5050	benzine-service-station	A0048000305
A0048000412	Weenderstraat	13		9551TJ	SELLINGEN	8	C0048000386	3410	auto- en autobussenfabriek	A0048000412
A0048000743	Beetserweg	59		9551VD	SELLINGEN	8	C0048000168	5050	benzine-service-station	A0048000743
A0048000845	Dorpsstraat	84		9551AH	SELLINGEN	8	C0048000237	5050	benzine-service-station	A0048000845
A0048000942	Jipsingboertangerweg	138		9551TT	SELLINGEN	8	C0048000184	231023	houtconserveringsmiddelenfabriek	A0048000942
A0048001002	Jipsingboertangerweg	28	A	9551TR	SELLINGEN	8	C0048000192	5050	benzine-service-station	A0048001002
A0048000349	Wessingtange	9		9551XW	SELLINGEN	7	C0048000639	297202	kachel- en haardenfabriek	A0048000349
A0048000397	Wollinghuizerweg	12		9551TH	SELLINGEN	7	C0048000154	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000397
A0048000452	Ter Apelerstraat	16		9551XK	SELLINGEN	7	C0048000466	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000452
A0048000736	Beetserweg	58		9551VH	SELLINGEN	7	C0048000167	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000736
A0048000756	Voorbeetseweg	63		9551VK	SELLINGEN	7	C0048000996	526333	brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare)	A0048000756
A0048000261	Bovendiepsterweg	5		9551VW	SELLINGEN	6	C0048000253	900060	demping (niet gespecificeerd)	A0048000261
A0048000265	Zevenmeersveenweg	5		9551VT	SELLINGEN	6	C0048000351	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000265
A0048000308	Wollinghuizerweg	7		9551TG	SELLINGEN	6	C0048000385	157101	vee- en mengvoederfabriek	A0048000308
A0048000369	Overdijksterweg	10		9551TW	SELLINGEN	6	C0048000656	747021	ontsmettings- en ongediertebestrijdingsbedrijf	A0048000369
A0048000469	Weenderstraat	18		9551TK	SELLINGEN	6	C0048000679	3002	computerfabriek	A0048000469
A0048000477	Burgemeester Buiskoolweg	19		9551TX	SELLINGEN	6	C0048000346	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000477
A0048000586	Burgemeester Buiskoolweg	30		9551TZ	SELLINGEN	6	C0048000345	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000586
A0048000928	Jipsingboertangerweg	128		9551TT	SELLINGEN	6	C0048000339	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000928
A0048000137	Lauder Hokweg	1		9551XV	SELLINGEN	5	C0048000280	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000137
A0048000138	Laudermarkenweg	1		9551XN	SELLINGEN	5	C0048000957	602	wegvervoer	A0048000138
A0048000171	Burgemeester Buiskoolweg	2		9551TZ	SELLINGEN	5	C0048000987	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000171
A0048000173	Leemdobben	2		9551AR	SELLINGEN	5	C0048000397	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000173
A0048000197	Zuidveldweg	3		9551XX	SELLINGEN	5	C0048000903	602	wegvervoer	A0048000197

A0048000233	Rijsdammerweg	4		9551TD	SELLINGEN	5	C0048000293	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000233
A0048000235	Sellingerstraat	4		9551XS	SELLINGEN	5	C0048000403	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000235
A0048000300	Borgerweg	7		9551VA	SELLINGEN	5	C0048000989	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000300
A0048000302	Lauder Hokweg	7		9551XV	SELLINGEN	5	C0048000287	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000302
A0048000306	Wessingtange	7		9551XW	SELLINGEN	5	C0048000905	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000306
A0048000344	Bovendiepsterweg	9		9551VW	SELLINGEN	5	C0048000313	631308	smeerolietank (bovengronds)	A0048000344
A0048000348	Weenderstraat	9		9551TJ	SELLINGEN	5	C0048000156	502051	tectyleerinrichting	A0048000348
A0048000366	Beetsenweg	10		9551VE	SELLINGEN	5	C0048000985	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000366
A0048000367	Lammerweg	10		9551TB	SELLINGEN	5	C0048000995	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000367
A0048000368	Lokstreek	10		9551TL	SELLINGEN	5	C0048000651	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000368
A0048000385	Burgemeester Buiskoolweg	11		9551TX	SELLINGEN	5	C0048000415	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000385
A0048000386	Veenweg	11		9551XT	SELLINGEN	5	C0048000309	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000386
A0048000394	Lammerweg	12		9551TB	SELLINGEN	5	C0048000606	51513	minerale olieproductengroothandel (geen brandstoft)	A0048000394
A0048000396	Ter Apelerstraat	12		9551XK	SELLINGEN	5	C0048000390	51513	minerale olieproductengroothandel (geen brandstoft)	A0048000396
A0048000411	Jipsingboertangerweg	13		9551TM	SELLINGEN	5	C0048000203	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000411
A0048000450	Jipsingboertangerweg	16		9551TR	SELLINGEN	5	C0048000294	631304	petroleum- of kerosinetank (bovengronds)	A0048000450
A0048000460	Weenderstraat	17		9551TJ	SELLINGEN	5	C0048000406	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000460
A0048000478	Jipsingboertangerweg	19		9551TM	SELLINGEN	5	C0048000283	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000478
A0048000479	Zuidveldweg	19		9551XZ	SELLINGEN	5	C0048000576	501044	autoreparatiebedrijf	A0048000479
A0048000521	Borgerweg	24		9551XP	SELLINGEN	5	C0048000409	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000521
A0048000537	Zuidveldweg	25		9551XZ	SELLINGEN	5	C0048000902	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000537
A0048000551	Beetsenweg	26		9551VE	SELLINGEN	5	C0048000210	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000551
A0048000552	Burgemeester Buiskoolweg	26		9551TZ	SELLINGEN	5	C0048000270	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000552
A0048000588	Jipsingboertangerweg	30		9551TR	SELLINGEN	5	C0048000272	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000588
A0048000628	Beetsenweg	36		9551VG	SELLINGEN	5	C0048000414	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000628
A0048000688	Beetsenweg	47		9551VD	SELLINGEN	5	C0048000821	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000688
A0048000695	Ter Apelerstraat	48		9551XK	SELLINGEN	5	C0048000310	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000695
A0048000712	Beetsenweg	52		9551VG	SELLINGEN	5	C0048000901	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000712
A0048000755	Voorbeetseweg	62		9551VL	SELLINGEN	5	C0048000417	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000755
A0048000956	Jipsingboertangerweg	149		9551TP	SELLINGEN	5	C0048000269	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000956
A0048000966	Jipsingboertangerweg	164		9551TT	SELLINGEN	5	C0048000416	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000966
A0048001001	Beetsenweg	26	A	9551VE	SELLINGEN	5	C0048000205	631261	dieseltank (ommuurd)	A0048001001

A0048001021	Bovendiepsterweg	6	Z	9551VW	SELLINGEN	5	C0048000428	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048001021
A0048000121	Wildervanckweg	-5			Ter Apel	8	C0048000539	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000121
A0048000122	Wildervanckseweg	-4			Ter Apel	8	C0048000538	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000122
A0048000128	Spoorbaan	-1			Ter Apel	8	C0048000537	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000128
A0048000275	Rutenbrockerweg	5		9561NT	TER APEL	8	C0048000153	5050	benzine-service-station	A0048000275
A0048000335	Nieuwe Veenweg	8		9561TS	TER APEL	8	C0048000618	1110	aardolie- en aardgaswinning	A0048000335
A0048000426	Ruiten A Kanaal Zuid	14		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000426
A0048000442	Ruiten A Kanaal Zuid	15		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000442
A0048000455	Ruiten A Kanaal Zuid	16		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000455
A0048000463	Ruiten A Kanaal Zuid	17		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000463
A0048000474	Ruiten A Kanaal Zuid	18		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000474
A0048000486	Ruiten A Kanaal Zuid	19		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000486
A0048000498	Ruiten A Kanaal Zuid	20		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000498
A0048000503	Ruiten A Kanaal Zuid	21		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000503
A0048000510	Ruiten A Kanaal Zuid	22		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000510
A0048000517	Ruiten A Kanaal Zuid	23		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000517
A0048000529	Ruiten A Kanaal Zuid	24		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000529
A0048000544	Ruiten A Kanaal Zuid	25		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000544
A0048000556	Ruiten A Kanaal Zuid	26		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000556

A0048001021	Bovendiepsterweg	6	Z	9551VW	SELLINGEN	5	C0048000428	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048001021
A0048000121	Wildervanckweg	-5			Ter Apel	8	C0048000539	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000121
A0048000122	Wildervanckseweg	-4			Ter Apel	8	C0048000538	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000122
A0048000128	Spoorbaan	-1			Ter Apel	8	C0048000537	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000128
A0048000275	Rutenbrockerweg	5		9561NT	TER APEL	8	C0048000153	5050	benzine-service-station	A0048000275
A0048000335	Nieuwe Veenweg	8		9561TS	TER APEL	8	C0048000618	1110	aardolie- en aardgaswinning	A0048000335
A0048000426	Ruiten A Kanaal Zuid	14		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000426
A0048000442	Ruiten A Kanaal Zuid	15		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000442
A0048000455	Ruiten A Kanaal Zuid	16		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000455
A0048000463	Ruiten A Kanaal Zuid	17		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000463
A0048000474	Ruiten A Kanaal Zuid	18		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000474
A0048000486	Ruiten A Kanaal Zuid	19		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000486
A0048000498	Ruiten A Kanaal Zuid	20		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000498
A0048000503	Ruiten A Kanaal Zuid	21		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000503
A0048000510	Ruiten A Kanaal Zuid	22		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000510
A0048000517	Ruiten A Kanaal Zuid	23		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000517
A0048000529	Ruiten A Kanaal Zuid	24		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000529
A0048000544	Ruiten A Kanaal Zuid	25		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000544
A0048000556	Ruiten A Kanaal Zuid	26		9561TG	TER APEL	7	C0048000171	156203	zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie (aardappelme	A0048000556

A0048000175	Achter Maten	2		9561NW	TER APEL	6	C0048000226	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000175
A0048000211	Roelagerweg	3		9561TR	TER APEL	6	C0048000331	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000211
A0048000316	Ruiten A Kanaal Oost 5	7		9561TJ	TER APEL	6	C0048000223	631236	autowrakken terrein	A0048000316
A0048000464	Sellingerstraat	17		9561TA	TER APEL	6	C0048000327	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000464
A0048000504	Sellingerstraat	21		9561TA	TER APEL	6	C0048000326	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000504
A0048000146	Matenweg	1		9561NH	TER APEL	5	C0048000277	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000146
A0048000151	Ruiten A Kanaal Oost 5	1		9561TJ	TER APEL	5	C0048000419	631304	petroleum- of kerosinetank (bovengronds)	A0048000151
A0048000182	Ruiten A Kanaal West 5	2		9561TP	TER APEL	5	C0048000228	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000182
A0048000212	Ruiten A Kanaal Oost 5	3		9561TJ	TER APEL	5	C0048000222	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000212
A0048000213	Ruiten A Kanaal West 5	3		9561TP	TER APEL	5	C0048000224	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000213
A0048000237	De Bruiweg	4		9561TK	TER APEL	5	C0048000291	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000237
A0048000273	Ruiten A Kanaal Oost 5	5		9561TJ	TER APEL	5	C0048000314	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000273
A0048000353	Nieuwe Veenweg	9		9561TS	TER APEL	5	C0048000316	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000353
A0048000355	Ruiten A Kanaal Oost 5	9		9561TJ	TER APEL	5	C0048000217	631324	smeerolie vatenopslagplaats	A0048000355
A0048000374	Moersloot	10		9561VE	TER APEL	5	C0048000818	602	wegvervoer	A0048000374
A0048000427	Sellingerstraat	14		9561TB	TER APEL	5	C0048000899	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000427
A0048000621	Veenweg	35		9561TL	TER APEL	5	C0048000969	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000621
A0048000698	Veenweg	48		9561TM	TER APEL	5	C0048000789	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000698
A0048000837	Moersloot	81		9561VG	TER APEL	5	C0048000304	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000837
A0048000957	Moersloot	149		9561VH	TER APEL	5	C0048000315	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000957
A0048001019	Ruiten A Kanaal West 5	1	D	9561TP	TER APEL	5	C0048000225	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048001019
A0048001025	Moersloot	35	Z	9561VE	TER APEL	5	C0048000300	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048001025
A0048001023	Schaalbergerweg	16	Z	9563TE	TER APELKANAAL	8	C0048000181	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048001023
A0048000297	Sleggenkampenweg	6		9563TG	TER APELKANAAL	5	C0048000663	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000297
A0048000418	Tussenbeetseweg	13		9563TL	TER APELKANAAL	5	C0048000591	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000418
A0048000487	Tussenbeetseweg	19		9563TL	TER APELKANAAL	5	C0048000427	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000487
A0048000519	Voorbeetseweg	23		9563TH	TER APELKANAAL	5	C0048000900	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000519
A0048000570	Voorbeetseweg	27		9563TH	TER APELKANAAL	5	C0048000833	602	wegvervoer	A0048000570
A0048000617	Borgerweg	34		9563TJ	TER APELKANAAL	5	C0048000841	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000617
A0048000636	Schaalbergerweg	36		9563TE	TER	5	C0048000208	631261	dieseltank (ommuurd)	A0048000636

					APELKANAAL					
A0048000643	Ter Apelkanaal Oost	37		9563RB	TER APELKANAAL	5	C0048000148	3616	houtmeubelfabriek	A0048000643
A0048000706	Voorbeetseweg	49		9563TH	TER APELKANAAL	5	C0048000308	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000706
A0048000752	Ter Apelkanaal Oost	60		9563RC	TER APELKANAAL	5	C0048000404	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000752
A0048000827	Ter Apelkanaal Oost	79		9563RD	TER APELKANAAL	5	C0048000261	1721	katoenweverij	A0048000827
A0048000225	Wijnbossenweg	3		9541TG	VLAGTWEDDE	9	C0048000278	631290	zwaveizuuropslagplaats	A0048000225
A0048000250	Houtweg	4		9541TW	VLAGTWEDDE	9	C0048000607	354	rijwiel- en motorrijwielindustrie	A0048000250
A0048001006	Wedderstraat	42	A	9541EE	VLAGTWEDDE	9	C0048000559	20	houtbe- en -verwerkende industrie	A0048001006
A0048000216	Kolonel Blondeelweg	3		9541VE	VLAGTWEDDE	8	C0048000497	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000216
A0048000283	Wedderstraat	5		9541ED	VLAGTWEDDE	8	C0048000212	3410	auto- en autobussenfabriek	A0048000283
A0048000361	Harpelerweg	9		9541TP	VLAGTWEDDE	8	C0048000612	1110	aardolie- en aardgaswinning	A0048000361
A0048000447	Laan van Westerwolde	15		9541ZA	Vlagtwedde	8	C0048000535	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000447
A0048000610	Bourtangerstraat	33		9541BE	VLAGTWEDDE	8	C0048000748	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000610
A0048000702	Wedderstraat	48		9541VN	VLAGTWEDDE	8	C0048000202	5050	benzine-service-station	A0048000702
A0048000778	Wedderstraat	68		9541VN	VLAGTWEDDE	8	C0048000822	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000778
A0048000822	Wedderstraat	78		9541VP	VLAGTWEDDE	8	C0048000638	747024	containerreinigingsbedrijf (incl. drumcleaning)	A0048000822
A0048000847	Vledderkamp	84		9541BD	VLAGTWEDDE	8	C0048000173	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000847
A0048000933	Weenderstraat	132		9541AJ	VLAGTWEDDE	8	C0048000198	5050	benzine-service-station	A0048000933
A0048000944	Wollinghuizerweg	139		9541AS	VLAGTWEDDE	8	C0048000521	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000944
A0048000162	Veelerveensterweg	1		9541XP	VLAGTWEDDE	7	C0048000160	50512	dieselpompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000162
A0048000279	Mussel A Kanaal Zuid	5		9541VR	VLAGTWEDDE	7	C0048000240	50512	dieselpompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000279
A0048000280	Onstwedderweg	5		9541AA	VLAGTWEDDE	7	C0048000515	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000280
A0048000623	Burgemeester Buiskoolweg	35		9541XM	VLAGTWEDDE	7	C0048000431	526335	brandstoffendetailhandel (vloeibaar)	A0048000623
A0048000730	Vledderkamp	55		9541BB	VLAGTWEDDE	7	C0048000776	515522	bestrijdingsmiddelengroothandel	A0048000730
A0048000742	Wollinghuizerweg	58		9541VC	VLAGTWEDDE	7	C0048000712	526333	brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare)	A0048000742
A0048000749	Wollinghuizerweg	59		9541VA	VLAGTWEDDE	7	C0048000469	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000749
A0048000766	Wedderstraat	65		9541VM	VLAGTWEDDE	7	C0048000461	20102	houtconserveringsbedrijf	A0048000766
A0048000952	Weenderstraat	145		9541AH	VLAGTWEDDE	7	C0048000495	50511	benzinepompinstallatie (eigen gebruik)	A0048000952
A0048000160	Mussel A Kanaal Zuid	1		9541VR	VLAGTWEDDE	6	C0048000290	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000160

A0048000187	Bourtangerstraat	2	9541BG	VLAGTWEDDE	6	C0048000169	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000187
A0048000188	Dikke Eikweg	2	9541TE	VLAGTWEDDE	6	C0048000384	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000188
A0048000218	Musiel A Kanaal Zuid	3	9541VR	VLAGTWEDDE	6	C0048000425	292406	machine- en apparatenreparatiebedrijf	A0048000218
A0048000489	Wedderstraat	19	9541ED	VLAGTWEDDE	6	C0048000323	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000489
A0048000598	Bourtangerstraat	31	9541BE	VLAGTWEDDE	6	C0048000550	2811	metaalconstructiebedrijf	A0048000598
A0048000663	Onstwedderweg	40	9541AE	VLAGTWEDDE	6	C0048000334	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000663
A0048000685	Burgemeester Buiskoolweg	45	9541XM	VLAGTWEDDE	6	C0048000347	631240	brandstoftank (ondergronds)	A0048000685
A0048000747	Weenderstraat	59	9541TB	VLAGTWEDDE	6	C0048000322	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000747
A0048000760	Onstwedderweg	64	9541AG	VLAGTWEDDE	6	C0048000369	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000760
A0048000761	Weenderstraat	64	9541TD	VLAGTWEDDE	6	C0048000356	631242	hbo-tank (ondergronds)	A0048000761
A0048000793	Wedderstraat	72	9541VN	VLAGTWEDDE	6	C0048000357	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000793
A0048000862	Wollinghuizerweg	90	9541VD	VLAGTWEDDE	6	C0048000317	631240	brandstoftank (ondergronds)	A0048000862
A0048000878	Weenderstraat	98	9541TD	VLAGTWEDDE	6	C0048000454	014125	grasdrogerij (tanks)	A0048000878
A0048000924	Weenderstraat	124	9541AJ	VLAGTWEDDE	6	C0048000321	631241	dieseltank (ondergronds)	A0048000924
A0048000157	Bovennieuwlandsweg	1	9541SZ	VLAGTWEDDE	5	C0048000392	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000157
A0048000161	Onstwedderweg	1	9541AA	VLAGTWEDDE	5	C0048000642	602	wegvervoer	A0048000161
A0048000164	Wijnbossenweg	1	9541TG	VLAGTWEDDE	5	C0048000204	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000164
A0048000165	Z Buurkeweg	1	9541TV	VLAGTWEDDE	5	C0048000220	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000165
A0048000217	Molenkampweg	3	9541TK	VLAGTWEDDE	5	C0048000311	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000217
A0048000219	Onstwedderweg	3	9541AA	VLAGTWEDDE	5	C0048000641	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000219
A0048000220	Ruiten A Kanaal Oost 3	3	9541XX	VLAGTWEDDE	5	C0048000227	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000220
A0048000221	S W de Clercqweg	3	9541XC	VLAGTWEDDE	5	C0048000717	2442	farmaceutische produktenfabriek	A0048000221
A0048000223	Vloelveldweg	3	9541TM	VLAGTWEDDE	5	C0048000279	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000223
A0048000224	Weenderkanaal	3	9541TZ	VLAGTWEDDE	5	C0048000285	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000224
A0048000248	Bourtangerstraat	4	9541BG	VLAGTWEDDE	5	C0048000296	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000248
A0048000249	Dikke Eikweg	4	9541TE	VLAGTWEDDE	5	C0048000723	3616	houtmeubelfabriek	A0048000249
A0048000252	Musiel A Kanaal Zuid	4	9541VR	VLAGTWEDDE	5	C0048000602	6024	transportbedrijf	A0048000252
A0048000253	Vennweg	4	9541XN	VLAGTWEDDE	5	C0048000297	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000253
A0048000258	Z Buurkeweg	4	9541TV	VLAGTWEDDE	5	C0048000219	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000258
A0048000278	H Prinsenweg	5	9541XH	VLAGTWEDDE	5	C0048000306	631308	smeerolietank (bovengronds)	A0048000278
A0048000285	Winselweg	5	9541VL	VLAGTWEDDE	5	C0048000978	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000285
A0048000298	Ruiten A Kanaal West 1	6	9541XA	VLAGTWEDDE	5	C0048000218	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000298
A0048000338	Bourtangerstraat	8	9541BG	VLAGTWEDDE	5	C0048000207	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000338
A0048000343	Z Buurkeweg	8	9541TV	VLAGTWEDDE	5	C0048000221	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000343
A0048000360	Bourtangerstraat	9	9541BE	VLAGTWEDDE	5	C0048000276	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000360
A0048000363	Oude Veendijk	9	9541XE	VLAGTWEDDE	5	C0048000657	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000363
A0048000380	Musiel A Kanaal Zuid	10	9541VR	VLAGTWEDDE	5	C0048000700	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000380
A0048000381	Scheferweg	10	9541XB	VLAGTWEDDE	5	C0048000295	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000381

A0048000382	Veelerweg	10	9541VT	VLAGTWEDDE	5	C0048000673	1722	wolweverij	A0048000382
A0048000390	Bourtangerstraat	11	9541BE	VLAGTWEDDE	5	C0048000206	631261	dieseltank (ommuurd)	A0048000390
A0048000406	S W de Clercqweg	12	9541XC	VLAGTWEDDE	5	C0048000973	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000406
A0048000419	H Prinsenweg	13	9541XH	VLAGTWEDDE	5	C0048000979	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000419
A0048000420	J Buiskoolweg	13	9541XJ	VLAGTWEDDE	5	C0048000299	631308	smeerolietank (bovengronds)	A0048000420
A0048000434	Onstwedderweg	14	9541AD	VLAGTWEDDE	5	C0048000649	6024	transportbedrijf	A0048000434
A0048000446	H Prinsenweg	15	9541XH	VLAGTWEDDE	5	C0048000720	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000446
A0048000467	Onstwedderweg	17	9541AA	VLAGTWEDDE	5	C0048000581	602	wegvervoer	A0048000467
A0048000475	Wedderstraat	18	9541EE	VLAGTWEDDE	5	C0048000301	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000475
A0048000499	Molenkampweg	20	9541TL	VLAGTWEDDE	5	C0048000307	20301	timmerfabriek	A0048000499
A0048000548	Wedderstraat	25	9541ED	VLAGTWEDDE	5	C0048000701	6024	transportbedrijf	A0048000548
A0048000593	Vledderkamp	30	9541BC	VLAGTWEDDE	5	C0048000750	602	wegvervoer	A0048000593
A0048000612	Weenderstraat	33	9541TA	VLAGTWEDDE	5	C0048000408	631301	dieseltank (bovengronds)	A0048000612
A0048000626	Weenderstraat	35	9541TA	VLAGTWEDDE	5	C0048000745	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000626
A0048000638	Burgemeester Buiskoolweg	36	9541XM	VLAGTWEDDE	5	C0048000284	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000638
A0048000654	Burgemeester Buiskoolweg	39	9541XM	VLAGTWEDDE	5	C0048000724	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000654
A0048000662	Burgemeester Buiskoolweg	40	9541XM	VLAGTWEDDE	5	C0048000716	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000662
A0048000681	Weenderstraat	44	9541TC	VLAGTWEDDE	5	C0048000757	602	wegvervoer	A0048000681
A0048000693	Weenderstraat	47	9541TA	VLAGTWEDDE	5	C0048000756	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000693
A0048000701	Harpelerweg	48	9541TT	VLAGTWEDDE	5	C0048000292	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000701
A0048000710	Vledderkamp	50	9541BD	VLAGTWEDDE	5	C0048000676	602	wegvervoer	A0048000710
A0048000718	Wollinghuizerweg	52	9541VC	VLAGTWEDDE	5	C0048000794	203021	parket- en hardhoutenvloerenfabriek	A0048000718
A0048000732	Onstwedderweg	56	9541AE	VLAGTWEDDE	5	C0048000791	602	wegvervoer	A0048000732
A0048000733	Weenderstraat	56	9541TD	VLAGTWEDDE	5	C0048000755	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000733
A0048000798	Zanddijk	73		VLAGTWEDDE	5	C0048000906	501044	autoreparatiebedrijf	A0048000798
A0048000821	Vledderkamp	78	9541BD	VLAGTWEDDE	5	C0048000260	631300	brandstoftank (bovengronds)	A0048000821
A0048000829	Weenderstraat	79	9541TB	VLAGTWEDDE	5	C0048000563	20301	timmerfabriek	A0048000829
A0048000870	Weenderstraat	93	9541TB	VLAGTWEDDE	5	C0048000741	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000870
A0048000874	Wollinghuizerweg	96	9541VD	VLAGTWEDDE	5	C0048000693	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000874
A0048000875	Weenderstraat	97	9541TB	VLAGTWEDDE	5	C0048000754	501044	autoreparatiebedrijf	A0048000875
A0048000888	Wollinghuizerweg	101	9541VA	VLAGTWEDDE	5	C0048000692	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000888
A0048000895	Wollinghuizerweg	103	9541VA	VLAGTWEDDE	5	C0048000605	6024	transportbedrijf	A0048000895
A0048000910	Weenderstraat	113	9541AH	VLAGTWEDDE	5	C0048000740	602	wegvervoer	A0048000910

A0048000912	Weenderstraat	114		9541AJ	VLAGTWEDDE	5	C0048000751	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000912
A0048000914	Weenderstraat	118		9541AJ	VLAGTWEDDE	5	C0048000399	631298	bestrijdingsmiddelenopslagplaats	A0048000914
A0048000923	Weenderstraat	123		9541AH	VLAGTWEDDE	5	C0048000774	602	wegvervoer	A0048000923
A0048000946	Wollinghuizerweg	140		9541AV	VLAGTWEDDE	5	C0048000738	014121	loonbedrijf t.b.v. land- en tuinbouw	A0048000946
A0048000015		-165				8	C0048000016	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000015
A0048000066		-88				8	C0048000532	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000066
A0048000120		-5				8	C0048000533	900030	stortplaats op land (niet gespecificeerd)	A0048000120
A0048000166		2				8	C0048000825	515121	brandstoffengroothandel (vloeibaar)	A0048000166

BIJLAGE 10

Kwetsbare gebieden

Erratum

In de Onderwerp Omgevingsverordening Provincie Groningen 2009 is Kaart 1-5 (pagina 88) onjuist weergegeven. Deze kaart wordt vervangen door onderstaande Kaart 1-5.

